

18. str.

Svi strateški
projekti idu dalje

Dragan PRIMORAC

7. str.

Pionir goriva
budućnosti

Frano BARBIR

15. str.

Dostojno proslaviti
2000. godina Dalmacije

Slobodan PROSPEROV NOVAK

universitas

Split 3. travnja 2009. / br. 1.

list studenata, istraživača i nastavnika Sveučilišta u Splitu / www.unist.hr

Jakša
Miličić

5. str.

Davorin
Rudolf

10 str.

Đurđica
Bjedov

11. str.

Matko
Marušić

19. str.

Promovirano 30 novih doktora znanosti Sveučilišta u Splitu

12. i 13. str.

Plan upisa 2009./2010. na sve studije Sveučilišta u Splitu

Upoznajte
30
studenata
dobitnika
Rektorove
nagrade

Plan upisa studenata na Sveučilište u Splitu školske godine 2009. - 2010.

Preddiplomski sveučilišni studiji					
Naziv studija	Plan upisa u 2009./2010. akademskoj godini				
	Redoviti studenti				Ukupno
	Uz potporu MZOŠ-a	Za osobne potrebe	Strani državljani	Izvanredni studenti	
EKONOMSKI FAKULTET	130	420	0	0	550
1. Ekonomija	30	70	0	0	100
2. Poslovna ekonomija	80	270	0	0	350
3. Turizam	20	80	0	0	100
FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE	340	175	0	0	515
1. Elektrotehnika i informacijska tehnologija	160	60	0	0	220
2. Strojarsтво	80	20	0	0	100
3. Računarstvo	30	70	0	0	100
4. Industrijsko inženjerstvo	30	20	0	0	50
5. Brodogradnja	40	5	0	0	45
FILOZOFSKI FAKULTET	110	115	10	10	245
<i>Jednopredmetni studiji</i>	40	45	0	5	90
1. Integrirani preddiplomski i diplomski Učiteljski studij	30	30	0	0	60
2. Sociologija	10	15	0	5	30
<i>Dvopredmetni studiji</i>	70	70	0	0	140
1. Engleski jezik i književnost	20	20	0	0	40
2. Filozofija	20	10	0	0	30
3. Hrvatski jezik i književnost	30	35	0	0	65
4. Pedagogija	15	15	0	0	30
5. Povijest	20	20	0	0	40
6. Povijest umjetnosti	15	10	0	0	25
7. Talijanski jezik i književnost	20	30	0	0	50
GRAĐEVINSKO-ARHITEKTONSKI FAKULTET	110	25	5	0	140
1. Arhitektura	30	5	0	0	35
2. Građevinarstvo	80	20	5	0	105
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET	55	10	10	0	75
1. Teološko-katehetski	25	5	5	0	35
2. Filozofsko - teološki	30	5	5	0	40
KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET	145	35	7	0	187
1. Kemijska tehnologija	90	15	1	0	106
2. Kemija	30	5	1	0	36
3. Integrirani preddiplomski i diplomski studij Farmacija*	25	15	5	0	45
KINEZILOŠKI FAKULTET	35	60	10	0	105
1. Kineziologija	35	60	10	0	105
MEDICINSKI FAKULTET	70	60	0	0	130
1. Integrirani preddiplomski i diplomski studij Stomatologija	20	15	0	0	35
2. Integrirani preddiplomski i diplomski studij Medicina	50	45	0	0	95
MEĐUSVEUČILIŠNI STUDIJ MEDITERANSKA POLJOPRIVREDA	15	15	0	0	30
1. Mediteranska poljoprivreda	15	15	0	0	30
POMORSKI FAKULTET	140	205	0	165	510
1. Pomorska nautika	40	55	0	40	135
2. Brodostrojarsтво	25	30	0	30	85
3. Pomorska elektrotehnička i informatička tehnologija	15	25	0	15	55
4. Pomorska tehnologija jahta i marina	25	45	0	35	105
5. Pomorski menadžment	20	35	0	40	95
6. Pomorski sustavi i procesi	15	15	0	5	35
PRAVNI FAKULTET	120	150	5	200	475
1. Integrirani preddiplomski i diplomski studij Pravo	120	150	5	200	475
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET	240	43	8	0	291
1. Informatika i tehnika	30	5	0	0	35
2. Fizika i informatika	15	5	2	0	22
3. Inženjerska fizika, Termodinamika i mehanika	15	3	2	0	20
4. Informatika	30	5	0	0	35
5. Matematika	35	5	0	0	40
6. Matematika i fizika	15	5	2	0	22
7. Matematika i informatika	35	5	0	0	40
8. Biologija i kemija	35	5	0	0	40
9. Fizika	30	5	2	0	37
SVEUČILIŠNI STUDIJSKI CENTAR ZA STUDIJE MORA	30	10	0	0	40
1. Biologija i ekologija mora	15	5	0	0	20
2. Morsko ribarstvo	15	5	0	0	20
UMJETNIČKA AKADEMIJA U SPLITU	69	22	9	0	100
1. Slikarstvo	5	2	1	0	8
2. Kiparstvo	5	1	1	0	7
3. Film i video	6	1	1	0	8
4. Dizajn vizualnih komunikacija	8	2	1	0	11
5. Integrirani preddiplomski i diplomski studij Konzervacija - Restauracija	7	0	1	0	8
6. Likovna kultura i likovna umjetnost	8	2	0	0	10
7. Glazbena pedagogija	8	4	0	0	12
8. Glazbena teorija	4	2	0	0	6
9. Puhački instrumenti; smjer: Flauta	2	0	1	0	3
10. Puhački instrumenti; smjer: Klarinet	1	1	0	0	2
11. Glasovir	2	1	0	0	3
12. Gudački instrumenti; smjerovi: Violina	1	1	0	0	2
13. Gudački instrumenti; smjerovi: Viola	2	1	1	0	4
14. Gudački instrumenti; smjerovi: Violončelo	2	1	1	0	4
15. Kompozicija	1	1	0	0	2
16. Solo pjevanje	2	1	1	0	4
17. Gitara	2	1	1	0	4
18. Gluma	6	2	0	0	8
UKUPNO PREDDIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJI	1.609	1.345	64	375	3.393

Diplomski sveučilišni studiji			
Naziv studija	Plan upisa u 2009./2010. akademskoj godini		
	Redoviti studenti	Izvanredni studenti	Ukupno
EKONOMSKI FAKULTET	450	0	450
1. Diplomski studij Ekonomija	75	0	75
2. Diplomski studij Poslovna ekonomija	300	0	300
3. Diplomski studij Turizam	75	0	75
FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE	330	0	330
1. Diplomski studij Automatika i sustavi	50	0	50
2. Diplomski studij Elektronika i računalno inženjerstvo	50	0	50
3. Diplomski studij Elektrotehnika	50	0	50
4. Diplomski studij Komunikacijske i informacijske tehnologije	50	0	50
5. Diplomski studij Strojarsтво	40	0	40
6. Diplomski studij Računarstvo	60	0	60
7. Diplomski studij Industrijsko inženjerstvo	30	0	30
FILOZOFSKI FAKULTET	158	0	158
<i>Jednopredmetni studiji</i>	40	0	40
1. Diplomski studij Engleski jezik i književnost	10	0	10
2. Diplomski studij Sociologija	30	0	30
<i>Dvopredmetni studiji</i>	118	0	118
1. Diplomski studij Engleski jezik i književnost	45	0	45
2. Diplomski studij Filozofija	15	0	15
3. Diplomski studij Hrvatski jezik i književnost	70	0	70
4. Diplomski studij Povijest	35	0	35
5. Diplomski studij Povijest umjetnosti	30	0	30
6. Diplomski studij Talijanski jezik i književnost	40	0	40

Studiji na Sveučilištu

Na Sveučilištu u Splitu izvode se i sveučilišni i stručni studiji. Na sveučilišnom studiju stječu se akademski, a na stručnom studiju stručni nazivi. Sveučilište je znanstveno nastavna ustanova, koja uz stručna znanja studentima otvara i mogućnost znanstvenog rada i napredovanja. Stručni studiji imaju težište na praktičnim znanjima i njihovoj primijeni, te osposobljavaju studente za stručni rad. .

Sveučilišni studiji na Sveučilištu u Splitu izvode se u okvirima svih znanstvenih područja: prirodnih, tehničkih, biotehnički, društvenih i humanističkih znanosti te biomedicine i zdravstva, kao i na umjetničkom području. Bolonjski proces definira tri razine sveučilišnih studija: preddiplomsku, diplomsku te poslijediplomsku.

Prva, preddiplomska, traje u pravilu tri godine, i daje znanja potrebna za studij na diplomskoj razini. Završetkom preddiplomskog stječe se akademski naziv sveučilišni prvostupnik, i istovremeno postižu stručna znanja za neposredno zapošljavanje. Nakon završetka druge, diplomske razine stječe se diploma i akademski naziv magistar/ magistra.

Postoje i pojedine iznimke (npr na zdravstvenim studijima, pravu, teologiji), kada su preddiplomski i diplomski studij objedinjeni. Na trećoj, poslijediplomskoj razini, kroz trogodišnji se studij stječe doktorat znanosti.

Stručni studiji izvode se na dvije razine. Prva u pravilu traje tri godine, te donosi stručni naziv stručni prvostupnik uz naznaku struke, ili za tehničke studije stručni prvostupnik inženjer. Druga je razina jednogodišnji ili dvogodišnji specijalistički diplomski stručni studij, čijim se završetkom stječe naziv stručni specijalist predmetne struke.

Preciznije informacije zainteresirani trebaju potražiti u specijaliziranom izdanju Sveučilišta u Splitu 'Vodič 09/10', ili na www.unist.hr.

Prorektor za nastavu Sveučilišta u Splitu
prof. dr. sc. Igor Zanchi,

Diplomski sveučilišni studiji			
Naziv studija	Plan upisa u 2009./2010. akademskoj godini		
	Redoviti studenti	Izvanredni studenti	Ukupno
6. Diplomski studij Talijanski jezik i književnost	40	0	40
GRAĐEVINSKO-ARHITEKTONSKI FAKULTET	120	0	120
1. Diplomski studij Arhitektura	30	0	30
2. Diplomski studij Građevinarstvo	90	0	90
KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET	25	0	25
1. Diplomski studij Teološko-katehetski	25	0	25
KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET	115	0	115
<i>Diplomski studij Kemijska tehnologija:</i>	75	0	75
1. Smjer: Materijali	25	0	25
2. Smjer: Zaštita okoliša	25	0	25
3. Smjer: Mediteranske kulture	25	0	25
<i>Diplomski studij Kemija:</i>	40	0	40
1. Smjer: Organska kemija i biokemija	20	0	20
2. Smjer: Kemija okoliša	20	0	20
KINEZILOŠKI FAKULTET	75	0	75
1. Diplomski studij kineziologija			0
POMORSKI FAKULTET	105	85	190
1. Diplomski studij Pomorska nautika	20	20	40
2. Diplomski studij Brodostrojarsтво	10	10	20
3. Diplomski studij Pomorske elektrotehničke tehnologije	10	10	20
4. Diplomski studij Pomorske tehnologije jahta i marina	25	20	45
5. Diplomski studij Pomorski menadžment	30	20	50
6. Diplomski studij Pomorski sustavi i procesi	10	5	15
PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET	234	0	234
1. Diplomski studij Informatika i tehnika	35	0	35
2. Diplomski studij Fizika i informatika	11	0	11
3. Diplomski studij Inženjerska fizika	11	0	11
4. Diplomski studij Informatika	25	0	25
5. Diplomski studij Matematika	35	0	35
6. Diplomski studij Matematika i fizika	11	0	11
7. Diplomski studij Matematika i informatika	35	0	35
8. Diplomski studij Biologija i kemija	35	0	35
9. Diplomski studij Fizika	36	0	36
SVEUČILIŠNI STUDIJSKI CENTAR ZA STUDIJE MORA	35	0	35
1. Diplomski studij Biologija i ekologija mora	20	0	20
2. Diplomski studij Morsko ribarstvo	15	0	15
UMJETNIČKA AKADEMIJA U SPLITU	91	0	91
1. Diplomski studij Slikarstvo	8	0	8
2. Diplomski studij Kiparstvo	8	0	8
3. Diplomski studij Dizajn	11	0	11
4. Diplomski studij Likovna kultura	10	0	10
5. Diplomski studij Glazbena pedagogija	12	0	12
6. Diplomski studij Glazbena teorija	6	0	6
7. Diplomski studij Puhački instrumenti; smjer: Flauta	3	0	3
8. Diplomski studij Puhački instrumenti; smjer: Klarinet	2	0	2
9. Diplomski studij Glasovir	3	0	3
10. Diplomski studij Gudački instrumenti; smjerovi: Violina	2	0	2
11. Diplomski studij Gudački instrumenti; smjerovi: Viola	4	0	4
12. Diplomski studij Gudački instrumenti; smjerovi: Violončelo	4	0	4
13. Diplomski studij Kompozicija	2	0	2
14. Diplomski studij Solo pjevanje	4	0	4
15. Diplomski studij Gitara	4	0	4
16. Diplomski studij Gluma	8	0	8
UKUPNO DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJI	1.738	85	1.823

Stručni studiji					
Naziv studija	Plan upisa u 2009./2010. akademskoj godini				
	Uz potporu MZOŠ-a	Za osobne potrebe	Strani državljani	Izvanredni studenti	Ukupno
EKONOMSKI FAKULTET	100	200	0	0	300
1. Management malog poduzeća	80	120	0	0	200
2. Management malog poduzeća - Opuzen					0
3. Turističko poslovanje	20	80	0	0	100
FAKULTET ELEKTOTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE	40	180	0	0	220
1. Elektrotehnika	10	60	0	0	70
2. Strojarsтво	10	30	0	0	40
3. Brodogradnja	10	30	0	0	40
4. Računarstvo	10	60	0	0	70
FILOZOFSKI FAKULTET	20	20	0	0	40
<i>Jednopredmetni studiji</i>	20	20	0	0	40
1. Predškolski odgoj	20	20	0	0	40
GRAĐEVINSKO-ARHITEKTONSKI FAKULTET	35	35	5	0	75
1. Građevinarstvo	35	35	5	0	75
KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET	50	15	2	0	67
1. Kemijska tehnologija; smjer: Kemijska tehnologija i materijali	20	5	1	0	26
2. Kemijska tehnologija; smjer: Prehrambena tehnologija	30	10	1	0	41
MEDICINSKI FAKULTET U SPLITU	15	90	0	0	105
1. Sestrinstvo	10	50	0	0	60
2. Fizioterapija	5	20	0	0	25
3. Radiološka tehnologija	0	20	0	0	20
PRAVNI FAKULTET	50	100	5	200	355
1. Stručni studij Upravnopravni studij	50	100	5	200	355
SVEUČILIŠNI STUDIJSKI CENTAR ZA STRUČNE STUDIJE	120	200	0	240	560
1. Ekonomija; smjer: Računovodstvo i financije	20	40	0	60	120
2. Ekonomija; smjer: Trgovinsko poslovanje	20	60	0	80	160
3. Elektroenergetika	20	20	0	20	60
4. Elektronika	20	20	0	20	60
5. Informacijska tehnologija	20	40	0	40	100
6. Konstrukcijsko strojarstvo	20	20	0	20	60
UKUPNO STRUČNI STUDIJI	430	840	12	440	1.722

Specijalistički diplomski stručni studiji			
Naziv studija	Plan upisa u 2009./2010. akademskoj godini		
	Redoviti studenti	Izvanredni studenti	Ukupno
EKONOMSKI FAKULTET	120	0	120
<i>Specijalistički diplomski stručni studij iz Managementa</i>	120	0	120

uz prvi broj

Prvi broj prve sveučilišne novine u demokratskoj Hrvatskoj? Tako je čudno da se usred tolikih vajkanja o medijskoj zapostavljenosti znanosti toga nitko prije nije sjetio, da je čovjeka pomalo sram veseliti se ovako kasnom početku jedne prijeko potrebne prakse. Ne zna se što je važnije: zainteresirati širu javnost za

specifične probleme akademskog života, ili cijeli taj akademski pogon, od bruceša pa sve do emeritusa, učiniti bar malo odgovornijim za život izvan zidina sveučilišta... Bi li s neviđenom strpljivošću naprije godinama trebalo raditi na upoznavanju tih dvaju svjetova koji su se od srednjega vijeka do danas približili puno manje nego se čini, ili ima pravo Matko Marušić koji će, dok god ovog Universitasa bude, u njemu imati stalno mjesto za svoj Prijeki sud časti. A kako odgovoriti na tvrdnje jednih da mediji nemaju što dati ozbiljnoj znanosti, na uvjeravanja drugih da akademski ozbiljna novina u nas nema čitaoca, te na slijezanja ramenima trećih koji odavno 'znaju' da je vrijeme pisane riječi na izmaku, tiskanih medija pogotovo. Nikako. Ostario sam, a još me nisu uvjerali da je cinizam mudar. Stvarna pitanja pokretanja jedne nove novine posve su praktična – kako u uvjetima bolonjske prezauletosti studenata osigurati da oni zauzmu bar pola prostora ove novine, kako osigurati da tridesetak posto teksta dobijemo od najboljeg dijela nižeg sveučilišnog klera, a da barem deset posto priloga dobijemo od imena iz i izvan sveučilišta koja su svojim znanstvenim, stručnim ili kulturnim dosezima, te moralnom uspravošću, već sami po sebi kriterij. „Universitas“ označava cjelinu, ali ne mehaničku cjelinu nego zajednicu. Tradicionalni univerzitet bio je universitas studiorum et professorum, zajednica studenata i profesora. Mi smo, kao danak suvremenosti, nadodali 'istraživače', i taj podnaslov ovog projekta smatramo svojim programom. Ali tek od drugoga broja... Jer u ovom prvom, okrenutom maturantima i njihovim roditeljima, dužni smo ravnopravno predstaviti sve splitske fakultete i njihovo Sveučilište.

Duško Čizmić Marović

rektorsko slovo

Dragi maturanti, cijenjeni profesori koji ste ih pripremali, poštovani roditelji budućih studenata

Pozdravljam vas u ime cjelokupne akademske zajednice koju predstavljam. Pred samo nekoliko dana tridesetorici novih doktora znanosti našega Sveučilišta uputio i ove riječi: „Premda naše znanje nije ni približno dovoljno da bi riješili sve naše probleme i naše zaostajanje za razvijenim svijetom, posebno u ovoj kriznoj situaciji, ipak čvrsto vjerujem da ćete svojim entuzijazmom, svojom energijom i svojom voljom pomoći da čim prije uhvatimo korak za onima koji su ispred nas“. Potpuno iste riječi upućujem ovom prigodom i našim budućim studentima, jer ostvarenje tog visokog cilja više ovisi od nekoliko tisuća vas koji ste tek pred vratima hrama nauke i obrazovanja, nego od trideset naših novih doktora znanosti.

Naše Sveučilište osnovano je sredinom XX stoljeća kada su, posebice u njegovoj drugoj polovici, grad Split i ovaj dio Hrvatske doživjeli značajan razvoj u području gospodarstva, znanosti i obrazovanja, kulture i športa. Tijekom toga vremena započele su radom mnoge gospodarske tvrtke, fakulteti, škole, muzeji, galerije, arhiv, sportski objekti.

Početkom ovoga stoljeća splitsko sveučilište još je jednom doživjelo svoju renesansu. Osnovani su nove akademske institucije poput Umjetničke akademije, Medicinskog i Filozofskog fakulteta, pokrenuti novi studiji poput hrvatskog, engleskog i talijanskog jezika, povijesti i povijesti umjetnosti, filozofije, sociologije, arhitekture, mediteranske poljoprivrede, stomatologije.

Nakon dvadesetogodišnjeg prekida početkom ovoga stoljeća nastavili smo graditi i sveučilišni kampus. U našim planovima izgradnje kampusa među prioritetnim su objektima uz pojedine fakultete bili zgrada Sveučilišne knjižnice, koju smo nedavno dovršili i otvorili, te studentski dom čija je gradnja, krizi usprkos, upravo započela. Koliko je njihovo planiranje bilo razumno, pokazuje činjenica da je Split, postao 'najstudentskijim' hrvatskim gradom – njegovih 24 tisuće studenata danas čine više od 15 posto splitskih stanovnika, čime su studenti postali najbrojnija grupa splitskih građana.

Bez obzira na tolike vелеbne zgrade našeg kampusa, ovdje se moram još jednom vratiti stvarnom i simboličkom značaju što ga nova Sveučilišna knjižnica ima za naše Sveučilište, za grad Split i širu regiju kojoj je Split središte, te Hrvatsku u cjelini. Njeno dovršenje ide u red onih događaja po kojima se računa povijesno vrijeme. A povijesno vrijeme ovoga grada i ovoga Sveučilišta, uvjeren sam, dijelit će se na ono prije utemeljenja nove Sveučilišne knjižnice i ono poslije. Suvremena sveučilišna knjižnica duhovni je most u vremenu, veza između prošlog i budućeg, esencija zajedništva među generacijama, centar regionalne i nacionalne memorije, ali isto tako i središte univerzalnog ljudskog duha bez granica u vremenu i prostoru.

Tom smo knjižnicom pokrenuli duhovnu energiju koja će našem Sveučilištu dati nov zamah u razvoju. Očekivati je da Sveučilišna knjižnica postane ne samo središte svih

*Nadam se da ćemo
zaslužiti vaše povjerenje. Međutim,
mi ne smijemo po-
lagati pravo ni na
što drugo do na to
da imate povjerenja
prije svega u znano-
st i same sebe...*

*Rektor Sveučilišta u Splitu
prof. dr. sc. Ivan Pavić*

zbivanja na Sveučilištu, nego i središte oko kojega će se okupljati Sveučilište samo. Riječju, nova je Sveučilišna knjižnica naš odgovor na izazov vremena u kojemu je znanje temelj razvoja.

Shvaćajući kako znanje postaje sve važniji proizvodni resurs, razvijeni svijet u znanost i obrazovanje ulaže sve više novca. Hrvatskoj je znanje potrebije nego razvijenom svijetu, ne samo stoga što za razvijenim svijetom zaostajemo, već i zbog činjenice da oskudijeva i u svim drugim resursima. Stoga naše Sveučilište dostignutu razinu razvitka shvaća samo kao polazište daljnjih nastojanja u hvatanju koraka za razvijenim svijetom, a ja kao rektor moram nalaziti načina nositi se sa takvim zahtjevima. Bez obzira na razmjere koje će trenutna kriza poprimiti, mladi ljudi koji će se ove godine upisati na sveučilište, horizont svojih ambicija ne bi smjeli omeđiti trenutnim mogućnostima zapošljavanja u određenoj struci. U trenutku kad sutrašnji bruceši diplomiraju, kriza će se pretvoriti u nove razvojne mogućnosti pa trenutno stanje ne bi trebalo presudno utjecati na konačnu odluku o izboru studijskog programa. Uz osobne afinitete više bi računa trebalo povesti o kretanjima na tržištu rada u skorijoj budućnosti, odnosno za pet do šest godina kada će sadašnja generacija studenata završavati svoj studij. Osim toga, ne treba zanemariti da će priključenjem Europskoj uniji Hrvatska postati dio jedinstvenog tržišta rade te asocijacije, pa je realno pretpostaviti da će se mogućnosti pronalaska adekvatnog radnog mjesta značajno povećati.

Kao što se vidi, ako nam okolnosti budu sklone, naredne akademske godine naše će Sveučilište, prvo u Hrvatskoj, imati i vlastitu novinu. Ona je izraz naše ambiciji da grad shvati kako ima najbrže rastuće Sveučilište u državi, a da naši studenti i cjelokupna akademska zajednica zauzmu vidljivije mjesto kakvo im u jednoj visoko urbanoj sredini i pripada.

Dragi maturanti, u najsvečanijim prilikama primjereno se pozvati na najveće velikane duha, pa ću ovdje parafrazirati riječi kojima se svojim studentima 1816. obratio Georg Wilhelm Friedrich Hegel: „Nadam se da ćemo zaslužiti vaše povjerenje... Međutim, mi ne smijemo po- lagati pravo ni na što drugo do na to da imate povjerenja prije svega u znanost i same sebe. Pošto je čovjek duhovno biće, to on može i smije sama sebe smatrati dostojnim onoga što je najuzvišenije, a što se tiče veličine i snage njegova duha, on jedva može zamisliti kolike su one... Univerzum nema u sebi sile kojom bi se mogao oduprijeti čovjeku nadahnutom smjelošću da istini gleda u oči. Univerzum se pred njim mora otvoriti i pokazati mu svoje obilje i svoje dubine radi njegova uživanja u njima.“

Ovo svoje obraćanje želim završiti nedvosmislenom porukom: ako izaberete studirati na Sveučilištu u Splitu, nećete pogriješiti. Svu našu snagu uložiti ćemo u to da steknete znanja i vještine na kojima ćete moći graditi uspješan i sretan život.

Dekan
prof. dr.sc.

Radovan Antonić

Visoko pomorsko školstvo u Splitu počelo je djelovati još 1959. godine, osnivanjem Više pomorske škole u Splitu. Cilj svih naših programa je obrazovanje pomorskih stručnjaka, prema svjetskim normama vođenja, upravljanja i održavanja brodskih i navigacijskih sustava, za zvanja i ovlaštenja u nacionalnoj i svjetskoj trgovačkoj mornarici. Naši su studiji usklađeni sa zahtjevima konvencije STCW i Pravilnika o zvanjima i svjedodžbama o osposobljenosti pomoraca na brodovima trgovačke mornarice Republike Hrvatske.

Posjedujemo najsuvremeniju nastavnu opremu koja zadovoljava zahtjeve svjetskih pomorskih organizacija. Posebnu brigu vodimo o jačanju i pomlađivanju znanstveno-nastavnog kadra, te u ovom trenutku dvadesetak naših asistenata i nastavnika priprema doktorate. Naši diplomirani studenti imaju izvrsne perspektive zaposlenja i na moru – na brodovima nacionalne i svjetske flote - i na kopnu - u lukama, brodar-skim poduzećima i pomorskom gospodarstvu u cjelini.

Hrvatski su pomorci od davnih vremena “brand” i stoga su u cijelom svijetu veoma cijenjeni, traženi i dobro plaćeni. Pomorski fakultet u Splitu nastoji tu visoku kvalitetu obrazovanja prema novim zahtjevima i standardima još i podići. Izvrsna vijest za naše bruce jest da ćemo, nakon desetljeća rada u vrlo skućenom prostoru, uskoro useliti u novu, vlastitu zgradu na sveučilišnom kampusu.

- **Preddiplomski sveučilišni studij:** Pomorska nautika, Brodostrojarstvo, Pomorske elektrotehničke i informatičke tehnologije, Pomorski sustavi i procesi, Pomorski menadžment, Pomorske tehnologije jahta i marina
- **Diplomski sveučilišni studij:** Pomorska nautika, Brodostrojarstvo, Pomorske elektrotehničke i informatičke tehnologije, Pomorski sustavi i procesi, Pomorski menadžment, Pomorske tehnologije jahta i marina
- **U prvu godinu studija upisuju se 510 studenata.**

Biti pomorac...

- Piše doc. dr. sc. **Toni BIELIĆ**, kap.

Dvadeset i prvo stoljeće obilježava sveopće ubrzanje svih ljudskih aktivnosti. Više, bolje i brže postaje postulatom suvremenog doba i aksiomom suvremenoga gospodarstva. S tim ciljem razvijaju se i prikladne tehnologije, posebno u području pomorskog transporta. More i plovidba morem oduvijek su tražili od čovjeka dosjetljivost kako „sa što više tereta, te sigurnije i brže“ premostiti dva horizonta.

S tim motivom stasale su generacije pomoraca, počevši od jedra i klasičnih pomoračkih znanja i vještina pa do automatiziranih,

kompjutorski vođenih procesa u funkciji upravljanja brodom. Odvažnost, snaga, znanje i vjera u posadu i brod tradicionalne su odlike pomorskih kapetana i strojara. Upravo te odlike baština su generacija hrvatskih pomoraca koje i danas imaju vodeće mjesto na brodovima stranih zastava i pripadnosti. Znanja i vještine potrebne za upravljanje suvremenim tehnologijama zastupljenim na brodu poprimaju nove komponente.

Dimenzije broda, brzina a shodno tome i odgovornost pomoraca za uspješni završetak pomorskog pothvata, višestruko su porasli. Odgovornost pomorskih kapetana i upravitelja stroja više nije ograničena samo na posadu, brod i teret nego i na morski okoliš kao

značajnu ekološku komponentu. Sukladno potrebama suverenog upravljanja sve kompleksnijim brodovima razvija se i visoko pomorsko školstvo.

U tom smislu Pomorski fakultet Sveučilišta u Splitu ulaže velike napore kako bi nabavio suvremenu opremu nužnu za kvalitetnu naobrazbu i izobrazbu pomoraca. Dakle, više, bolje i brže moguće je ostvariti za sve one koji se osjećaju dovoljno odvažnima zaploviti svjetskim morima slijedeći generacije časnika, zapovjednika i upravitelja stroja, koji su svojim radom i znanjem omogućili nastavak potrebe za hrvatskim pomorcima kako na domaćim tako i na stranim brodovima svih zastava.

Iskustvo na brodu uvjet je uspjeha ‘na kraju’

Jedan od najvećih problema luka u Europskoj uniji je taj što visokoškolovalanih kadrova u pomorstvu nema. Ljudi su izgubili interes za pomorska zanimanja, a iskustvo na brodu čini kvalitetan kadar ‘na kraju’ – agente, špeditere, lučke djelatnike, operatore, stivadore.

Razvoj tehnologije na brodovima, ali i u lukama - koje su tehnološki sve savršenije – učinio je ovaj biznis potpuno drugačijim nego što je nekad bio. U lučkom su biznisu danas uspješni oni koji su završili pomorske fakultete, koji velikim dijelom imaju međunarodnog iskustva nakon

● Piše kap. **Ivan PAVLOVIĆ**

kojeg su se vratili ‘na kraj’ te koji su obrazovani u jezicima, prije svega engleskom.

Luke su danas sve diverzificiranije – postoji lučka uprava, a unutar tog prostora mogu biti desetine poduzeća koja se bave pretovarom i skladištenjem robe, prepakiranjem i drugim biznisima. Hrvatska je primorska i pomorska zemlja, te bi novi i obrazovani kadrovi trebali donijeti kvalitetu osnivanja mnogih kompanija i pokretanja biznisa - pomorskih, stivadorskih, operatorskih, a inovativnost potrebna za započinjanje biznisa velikim se dijelom oploduje obrazovanjem.

Split - treća putnička luka Mediterana

- Piše mr. Ante **MRVICA**

Luka Split je treća putnička luka na Mediteranu, a prva putnička luka u Hrvatskoj, s više od četiri milijuna putnika i 680 tisuća vozila prometa u 2008. godini. Ujedno je i glavna polazna luka prema svim srednjodalmatinskim otocima, dužobalnim linijama u pravcu Dubrovnika i Rijeke te polazište u pravcu Italije. Tijekom ljetnih mjeseci svakodnevni promet u broju dolazaka i odlazaka iznosi više

od 200 raznih putničkih brodova. Split je iza Dubrovnika druga luka po broju brodova na kružnim putovanjima. Sama Jadrolinija tijekom ljetnih mjeseci ima svakodnevno 40 polazaka prema raznim otočnim destinacijama s 12 različitih brodova.

Ovoliki broj plovila omogućava svakodnevno vrlo kvalitetno izvođenje praktične nastave na brodovima te upoznavanje studenata i budućih pomoraca s različitim tipovima brodova, a strojara s raznovrsnim vrstama pogona.

Specifično je odvijanje praktične

nastave na brodovima koji se nalaze unutar državnoga graničnog prijelaza, jer je potrebno ishodovati određene dozvole. Studenti prisustvuju stvarnim vježbama s inspektorima lučkih kapetanija, kada brod bez putnika napusti luku, te provode različite vježbe. U zadnje vrijeme studenti odlaze na višednevno međunarodno putovanje prema Italiji kako bi osjetili stvarnost plovidbe. Ovakav način prakse prakticirat će se sve više, posebno tijekom zime kada je manja popunjenost na međunarodnim linijama.

dobitnici rektorove nagrade

Antonela Žitko

– Svi znamo da je u svijetu velika potražnja za visokokvalificiranim pomorskim kadrom, a sa završenim studijem na Pomorskom fakultetu otvaraju se mogućnosti relativno brzog zaposlenja, što je u današnjim vremenima jedna od važnijih stavki pri izboru svakog pojedinca. Pomorski menadžment koji sam izabrala je interdisciplinarni studij i ima veliku širinu predmeta koji se izučavaju. Nakon tri odnosno pet završenih godina pruža se mogućnost zaposlenja u tijelima državne uprave, pomorskim poduzećima, turizmu te odlaska i rada na brodu.

Dražen Boban

– Pomorski fakultet isplati se upisati zbog visoko kvalificiranih profesora od kojih bih posebno izdvojio i pohvalio dr. sc. Marka Tomaševića, dr. sc. Mariju Oršulića te, dakako, dekana fakulteta dr. sc. Radovana Antonića, te niz drugih profesora, koji svoja stečena znanja znaju prenositi na studente. S takvim je profesorima budućim studentima uspjeh zajamčen. Mnogi su studenti s nekih fakulteta nakon studija primorani raditi poslove koji nisu u njihovoj domeni, jer nemaju drugog izbora. Kod nas to nije slučaj jer nakon pomorskog studija student radi u svojoj struci za koju je i obučen te stječe praktična znanja potrebna za napredovanje u svome zvanju.

Tonći Grandov

– Upisao sam smjer Pomorske tehnologije jahta i marina kako bih stekao kvalifikaciju za zapovjednika jahte, upravljanje marinama, te kvalifikaciju za pomorska časnička zvanja, što obećava dinamičan i zanimljiv posao uz dobru zaradu. Najveći izazov tijekom studiranja zapravo je odvažiti se nakon diplome ploviti - navigati, budući da početna euforija brzo splasne. Što se fakulteta tiče, dobra je stvar što su neki profesori ujedno i pomorski časnici, pa nam iz prve ruke na osnovi svojega bogatog iskustva mogu prenijeti znanje koje se ne može pronaći u knjizi.

Dekan
prof. dr.sc.

Bernardin Peroš

San mnogih mladih je upoznati veličinu naše graditeljske baštine te nastaviti graditi i stvarati tamo gdje su ranije generacije stale. Taj san naši maturanti mogu ostvariti na našem Građevinsko-arhitektonskom fakultetu u Splitu. Visokoškolsko obrazovanje u području graditeljstva u Splitu je započelo još 1971. godine, kada se osniva najprije sveučilišni studij građevinarstva, a potom i stručni studij. Otada je na našim studijima građevinarstva diplomiralo više od 1400 inženjera, a promovirano 60 doktora i magistara znanosti. Godine 2003. Fakultet ustrojava i studije arhitekture, vodeći se ne samo potrebama tržišta rada u gradu i regiji, nego i bogatom arhitektonskom baštinom priobalne jadranske regije, te visokim dosezima suvremenog arhitektonskog stvaralaštva u tom prostoru.

Nastavu vode profesori iz Splita i cijele Hrvatske, dijelom i inozemstva. Uz individualizirani mentorski kontakt s nastavnicima, studentima smo osigurali primjeren radni prostor - dvorane, laboratorije, knjižnicu itd. - te novi restoran studentske prehrane.

Dragi maturanti! Ako odaberete Građevinsko-arhitektonski fakultet, studirat ćete na suvremenoj instituciji, odavno dokazanoj i prepoznatljivoj u području građevinarstva, koja ima realne ambicije da postane nova mediteranska škola arhitekture i urbanizma.

Naši su studiji izazovni i zahtjevni; ostvarivanje graditeljskog sna od naših studenata traži kreativnost i hrabrost da se izmaštane ideje pretoče u novi arhitektonski ili građevinski objekt, te u intervencije koje će očuvati i obogatiti naše najvrjednije nacionalno bogatstvo – prostor.

- **Preddiplomski sveučilišni studij:** Građevinarstvo, Arhitektura
- **Diplomski sveučilišni studij:** Građevinarstvo, Arhitektura
- **Poslijediplomski doktorski studij:** Građevinarstvo
- **Stručni studij:** Građevinarstvo,
- **U prvu godinu studija** up isuje se 215 studenata.

Sveučilište i grad Split

● Piše prof. dr. sc.
Jakša MILIČIĆ

Još je Drugi svjetski rat trajao, a u slobodnom Splitu utemeljena je prva visokoškolska institucija – Viša pedagoška škola. To je bio vjesnik početka jednog procesa koji je u lipnju 1974. godine rezultirao osnivanjem Sveučilišta u Splitu. Od Više pedagoške škole do Sveučilišta prošlo je 30 godina. A onda, 35 godina poslije, otvorena je Sveučilišna knjižnica kao kruna zaokruženja jednoga dugog procesa. To ipak nije kraj, završetak je to tek jednog perioda u nastajanju i zaokruženju složene sveučilišne kompozicije.

Split se pred 65 godina, u vrijeme najkrvavijeg rata u povijesti

čovječanstva, u vrijeme dok je još sve bilo racionirano, kad nije bilo „ni kruha ni ulja, ni cukra ni masiti“, čvrsto orijentirao na postupnu izgradnju visokog školstva, tvrdo vjerujući da samo školovan narod može biti i slobodan, ali i prosperitetan narod!

Statistički podatak iz 2001. godine pokazuje da je u Splitu, od stanovništva starijeg od 15 godina, gotovo 24% sa završenom višom ili visokom školom. U iduća dva desetljeća doći ćemo na 40%, a onda i preko toga. Visokoškolovalani građani ovoga grada garancija su njegova prosperiteta. Međutim, ne mogu se oteti dojmu da je još i danas, u uvjetima već brojnih i razvijenih visokoškolskih institucija, sveučilište i sveučilišni život nekako samozatajan. Nije dovoljno prisu-

tan u životu grada. A to je, profesori i suradnici zajedno sa studentima, daleko najbrojnija aktivna grupacija u gradu. I to misleća! U svim porama života grada ta bi činjenica morala biti puno prisutnija. Mora se početi javno preuzimati i odgovornost za osmišljavanje i dinamiku razvoja grada.

Bez ekstremizama, ali s naglašenim ciljevima i dometima. Jer, kako i kuda razvijati grad? Mora se početi od činjenice da je grad lokomotiva razvoja i za područje koje mu je centar ali i za državu u širem smislu. Sveučilište duguje gradu svoje viđenje razvoja, duguje mu konkretan napor u definiranju i dosizanju ciljeva razvoja, a ciljevi se moraju jasno definirati. Sveučilište bi moralo biti faktor mobilizacije.

Splitski studij Arhitekture - Mjesto ambicije i velikog entuzijazma

● Piše doc. dr. sc.
Karin ŠERMAN,
Arhitektonski fakultet Sveučilišta
u Zagrebu

Prije šest godina Split je dobio što već dugoprželjkuje i što, na tragu svoje bogate urbane i arhitektonske tradicije, odavno zaslužuje: cjeloviti sveučilišni studij arhitekture. Studij je plod izuzetnog angažmana, truda, energije i entuzijazma njegovih pokretača i vizionara.

Splitski studij arhitekture je mlad i ambiciozan, sa svim prednostima ali i izazovima koje ta mladost i svježina nose. Nužno još okrenut brojnim vanjskim suradnicima, oko sebe okuplja respektabilan skup atraktivnih gostujućih imena i zvijezda u svijetu arhitekture. Studij je pokretljiv i znatiželjan: potiče mobilnost studenata i nastavnika, ostvaruje razmjene s istaknutim eu-

ropskim arhitektonskim školama te organizira međunarodne radionice.

Splitski je studij usto malen i intiman, s tridesetak studenata na godini, što mu daje posebnu, gotovo atelijsku draž i atmosferu. U maniri nekadašnjih majstorskih radionica njeguje se prisni i intenzivni mentorski rad. Snovim splitskim arhitektonskim studijem na dobitku nije samo Split i priobalna jadranska regija, on je dobitak za cijelu Hrvatsku, pa i za sam Arhitektonski fakultet Zagrebačkog sveučilišta, iz kojeg su iznikli mahom svi osnivači i nastavnici splitskoga studija.

Upravo u dijalogu i relacijama ovih dviju škola leži prilika za otvaranje produktivnog prostora diskusije i razmjene, od kojih u konačnici profitira cjelokupna hrvatska arhitektonska scena. Valjalo bi, međutim, izbjeći da odluka o mjestu studiranja bude isključivo rukovođena blizinom stanovanja.

Kao jedan jaki kontinentalni i jedan jaki mediteranski akademski centar, ove bi dvije arhitektonske škole trebale biti dovoljno jasno i specifično profiliranog identiteta da njeguju različite pristupe i razvijaju različita težišta znanja, pa da se studenti odlučuju po svome senzibilitetu i interesu, a ne tek po logici komfora studentskog života. U svakom slučaju, pri donošenju te važne odluke korisno je znati da je splitski studij arhitekture dobro mjesto za studiranje.

Prvo odabrati struku, onda grad studiranja

● Piše. Aljoša FUŠTAR

Biti građevinar znači baviti se dinamičnim, zanimljivim i odgovornim poslom, znači komunikaciju s mnogim ljudima različitih struka. Često znači i rad bez radnog vremena, ali i dobru zaradu. Pripadam prvoj generaciji studenata koja je diplomirala na splitskoj građevini 1979. godine.

I ja sam bio u dilemi Split ili Zagreb. Ali kvaliteta i entuzijazam profesora koji su stvarali ovaj fakultet bila je presudna. U ovih trideset godina prakse nikad nisam pomislio da sam pogriješio. U međuvremenu, splitski je studij završilo na stotine kolega. Većina njih kvalitetno se afirmirala u struci, ne samo u Splitu i Hrvatskoj, već i u inozemstvu. Prema tome, ukoliko sebe vidite u našoj struci i odlučite se za studij građevinarstva, studij u Splitu je kvalitetno rješenje.

Na kraju jedna opća preporuka: prvo odaberite struku, a tek onda grad u kojem ćete studirati.

Maja Ban

Zanimanja za fanatike

Kako ističe Ivan Jurić, student arhitekture, dobitnik rektorove nagrade i trostruki dobitnik dekanove nagrade, bitan čimbenik koji određuje arhitekturu je strast. „U ovom zanimanju ne postoji termin rutinskog obavljanja posla. Arhitektura će angažirati sva vaša osjetila, a uspjeti mogu samo arhitektonski ‘fanatici’. Oni će arhitekturu promišljati 24 sata na dan. Njihove uložene emocije, stalna želja za napredovanjem, nagomilano znanje pridonijet će kvaliteti rješenja, dat će prostoru dodatnu nevidljivu snagu i od nakupine materijala načiniti će arhitekturu“, oslikava svoju struku Ivan Jurić.

Maja Ban, studentica građevine, dobitnica je dvije dekanove nagrade, rektorove nagrade i Nacionalove Top-stipendije. „Građevina je struka koja prati trend i u njoj se uvijek nešto novo osmisli tako da nikad nije jednolična, a svaka je građevina jedinstvena i posebna. Svatko tko ovu struku odabere može se pronaći u nekom njezinu segmentu i raditi ono što najbolje zna. Na kraju, kad se završi fakultet, velike su i mogućnosti zapošljavanja na što se također mora obratiti pozornost pri odabiru“, savjetuje Maja Ban. (V.P.)

Ivan Jurić

Cilj – sinergija Sveučilišta i gospodarstva

Naša graditeljska struka u svijetu je prisutna 50-60 pa i više godina. Naše se međunarodno prisustvo danas profilira kroz nekoliko najjačih tvrtki u Hrvatskoj - Konstruktora, Vijadukt, IGH. Za nas je glavno pitanje kakvu ulogu tu ima Sveučilište i kako će ju nabolje odigrati.

Ne samo kao edukator novih kadrova graditeljstva, nego i promocijom zajedničkih projekata s gospodarstvom. Jedan od ključnih mehanizama takve suradnje su znanstveno - tehnološki parkovi koji se počinju osnivati i u nas. Nji-

hov je cilj, ne samo u graditeljstvu, da ljudi iz akademske zajednice kroz zajedničke projekte i inovacije s gospodarstvom domaćem i međunarodnim tržištima počnu nuditi tržišnu vrijednu i profitabilne projekte. Radi se, dakle, o sinergiji Sveučilišta i gospodarstva, tj o tržišnoj implementaciji novih znanstvenih ideja, ili o tržišnoj preradi ‘starih’ koje osnažene, osvajaju tržište. To su tzv. spin-off tvrtke, koje se razvijaju kroz inkubatore kao sastavne dijelove znanstveno tehnoloških parkova, gdje se te mlade tvrtke stvaraju i počinju

djelovati. Jer početak je najteži – puno košta a novca a para nema. Park nudi jeftinije i ekonomičnije uvjete za razvoj novih tvrtki, njihovu suradnju sa sveučilištem, jeftine prostore i drugu logistiku.

To je plodna platforma za inovacije – neke će tvrtke uspjeti, neke ne. A glavne su prednosti parkova međunarodna otvorenost, olakšan prodor na strahovito konkurentno međunarodno tržište građevinskih usluga, te, što je za nas od osobita značaja, edukacija upravljačkog kadra ‘srednjega ranga’ kojim mi provincijalno oskudijevamo.

*Prorektor za znanost i
međunarodnu
suradnju Sveučilišta u
Splitu, prof. dr. sc.
Roko Andričević*

Dekan
prof. dr.sc.

**Mladen
Miloš**

Kemijsko-tehnološki fakultet bavi se znanstveno-obrazovnim radom na području kemije i kemijskog inženjerstva. Utemeljen je 1960. godine kao dio Sveučilišta u Zagrebu, a 1974. postaje članicom Sveučilišta u Splitu. Od sljedeće, akademske 2009/10. godine na našem fakultetu, u suradnji sa splitskim Medicinskim fakultetom, organiziramo integrirani studij farmacije. Naš fakultet pokriva cjelokupnu sveučilišnu i stručnu obrazovnu vertikalu od preddiplomskog do doktorskog studija.

Preddiplomski studij kemije i kemijske tehnologije omogućava izlazak iz sustava obrazovanja s temeljnim znanjima nužnim za prvo zapošljavanje u struci ili nastavak studiranja na diplomskoj razini.

Razvoj obrazovnih programa iz kemije i kemijske tehnologije kroz kolegije diplomskog studija povezuje gospodarske ambicije Dalmacije, temeljene na industrijskoj, prehrambenoj i agronomskoj primjeni kemije, s jedne strane, i razvoja turizma, s druge strane. Temeljni cilj i svrha stručnog studija je razvijanje stručnih vještina neophodnih za što brže uključivanje budućih stručnjaka u proces rada u različitim granama gospodarstva (kemijska, prehrambena, metaloprerađivačka, brodograđevna, građevinska i ostale srodne industrije) te malog i srednjeg poduzetništva. Predavanja se održavaju na dvije lokacije, u Splitu u Teslinovoj 10, i u Kaštel Sućurcu u Ulici braće Radić 2. Međutim, u tijeku je gradnja nove zgrade Fakulteta u sveučilišnom kampusu na Visokoj te se planira preseljenje od akademske godine 2010./11.

Kemija - osnovica piramide znanja i svekolikog razvoja

• Piše prof. dr. sc.
Njegomir RADIĆ

Kemija i kemijska znanost zalazi u sve pore modernog društva i zastupljena je u svim razvijenijim regijama zemalja Europske unije te je stoga nužno da i u Splitsko-dalmatinskoj županiji, odnosno šire u Dalmaciji, zauzme odgovarajuće mjesto u okviru djelovanja sveučilišnih obrazovnih institucija.

Njegovanje, unapređenje i razvoj obrazovnih programa s područja kemije, na svim obrazovnim razinama, potrebno je Sveučilištu u Splitu zbog trajnog rasta i šireg značaja kemijskih znanja kao i zbog ostvarivanja nužne obrazovne potpore za suvremenu nadogradnju obrazovnih programa iz drugih znanstvenih područja i polja kao što su: kemijsko inženjerstvo i tehnologija, zaštita okoliša, biologija,

farmacija, medicina, agronomija, prehrambena tehnologija itd.

Puni sveučilišni studij kemije od preddiplomskog do poslijediplomskog doktorskog studijskog programa trasiran je u programskom sadržaju Kemijsko-tehnološkog fakulteta Sveučilišta u Splitu, što samo po sebi uključuje obvezu trajnog transfera znanja iz ostvarene svjetske spoznaje unutar čiste i primijenjene kemije.

Može se očekivati da će kemijska istraživanja i u budućnosti zadržati važnu ulogu u kreiranju održivog razvoja, a to podrazumijeva poštovanje resursa i okoliša. Ostaje nam obveza da daljnjom dogradnjom sveučilišnoga laboratorijskog prostora za potrebe obrazovnog i istraživačkog rada u kemiji osnažimo njezinu ulogu i značaj te osiguramo kadrovsku znanstvenu reprodukciju u ovom temeljnom znanstvenom polju.

Vitezica maslinovog ulja

• Piše mr. sc.
Jadranka MARUŠIĆ

Imala sam sreću da se odmah nakon diplome na Kemijsko tehnološkom fakultetu zaposlim u Nastavnom zavodu za javno zdravstvo u Splitu. Na Odjelu za ispitivanja zdravstvene ispravnosti i kvalitete hrane i predmeta opće uporabe, na kome mahom rade završeni studenti KTF-a, raspoložemo najsofisticiraniju suvremenom opremom, koja omogućuje sve vrste analiza po standardima EU-a. Tako i maslinare možemo poticati i educirati da se oslobađaju starih, ne baš zdravih navika u proizvodnji ulja.

Odjel, pa i ja osobno na njegovu čelu, pritom smo postigli tako zapažene rezultate da sam od Predsjednika dobila laskavu titulu Vitezice maslinova ulja. No daleko od toga da je to jedini i glavni razlog što sam izborom baš ovog fakulteta bila i ostala više nego zadovoljna.

Prijelaz na održivu proizvodnju - temeljna zadaća inženjerstva

• Piše prof. dr. sc. Ratomir ŽANETIĆ

Odsjek za inženjerstvo i tehnologiju djeluje u znanstvenom području tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo, te biotehničkom području, polje prehrambena tehnologija.

Temeljna zadaća kemijskog inženjerstva je projektiranje i vođenje procesa te predstavlja važnu tehničku interdisciplinu i temelj novog industrijskog razvoja, prijelazom s proizvodnje u velikim procesnim posudama na mala, sigurnija i čistija postrojenja. Takve tehnike omogućit će neslućenu učinkovitost i sasvim novi pristup u primjeni npr. biotehnologije u farmaceutskoj proizvodnji.

Iz tih je razloga u Hrvatskoj, a posebno u Dalmaciji, neophodno poboljšati znanstvenu i stručnu osnovu razvoja kemijskog inženjerstva i pri tome ojačati razvoj primjene različitih materijala u pojedinim područjima, kao što su elektronika, građevinarstvo, strojarstvo te medicina.

Dosadašnji gospodarski razvoj na obalnom i priobalnom području karakterizira naglasak na energetske i sirovinski vrlo zahtjevnoj industriji, izgradnji velikih proizvodnih pogona, ali i onečišćenju okoliša.

U daljnjem razvoju može se očekivati orijentacija na tradicionalne industrijske djelatnosti, koje se ne suprotstavljaju temeljnom konceptu mediteranskog gospodarstva (a to znači da ne onečišćuju i ne ugrožavaju razvoj drugih djelatnosti, u prvom redu poljoprivrede i turizma te da postižu zadovoljavajuće ekonomske učinke) i na suvremena mala fleksibilna inovativna poduzeća, kojima će temelj djelovanja biti kreativnost i znanje.

dobitnik rektorove nagrade

Igor
Živković

– Studiranjem na KTF-u stječu se znanja potrebna za samostalan rad u kemijskim laboratorijima različitih namjena. Ovisno o završenom usmjerenju, rad u tim laboratorijima zadire u svaki segment ljudskog djelovanja. Od industrije, okoliša, znanosti do umjetnosti jer moderni život u potpunosti ovisi o kemiji i kemijskoj znanosti. Sve što naučiš kasnije će ti u životu koristiti. Npr. vježbe su duge, ali jako zanimljive. Možda ćeš nekad i zaboraviti teoriju naučenu za ispite, ali ćeš uvijek znati da si sâm nešto napravio svojim rukama. Današnji temeljni izazovi naše struke su dizajniranje, sinteza i razvoj novih kemijskih materijala i spojeva u svrhu održivog razvoja, te izolacija i modifikacija novih prirodnih spojeva u svrhu mogućeg liječenja određenih bolesti ili njihova primjena kao novog uporabnog materijala jer novi standardi zahtijevaju i bolje materijale. Ne postoji ništa zanimljivije nego stvoriti ili otkriti nešto novo, što će nam jednom biti korisno.

Prehrambeni tehnolozi važna karika uspjeha SMS-a

Srdan Mladinić

Utimu za razvoj proizvoda SMS-a rade suradnici različitih struka te cijeli proizvodni ciklus vode stručni prehrambeni tehnolozi. Upravo takvi suradnici omogućili su SMS-u brojne prestižne nagrade na sajmovima širom svijeta.

„Vjerujem da bi uspjeha u hrvatskoj prehrambenoj proizvodnji bilo više kada bi studenti sa stručnih studija, uz primjere postojeće obrazovanje, bili u češćem dodiru s praksom ili u kontaktu s ljudima koji dolaze iz realnoga proizvodnog sektora.

Od gospodarstva se traži učinkovitost, a pritom je važno da novodiplomirani stručnjaci budu osposobljeni što prije samostalno preuzeti vođenje proizvodnih procesa“, ističe Srdan Mladinić, vlasnik i direktor SMS-a. Kako zaključuje, uspješno poslovati u današnjem poslovnom okruženju može se samo s vrlo stručnim i kreativnim kadrom, spremnim na stalna istraživanja, s praćenjem čestih promjena zakonskih propisa i neprestanim vlastitim obrazovanjem. (T.S.)

- **Preddiplomski sveučilišni studij:** Kemija, Kemijska tehnologija
- **Diplomski sveučilišni studij kemije:** Organska kemija i biokemija, Kemija okoliša
- **Diplomski sveučilišni studij kemijske tehnologije:** Materijali, Mediteranske kulture, Zaštita okoliša
- **Poslijediplomski doktorski studij:** Kemijsko inženjerstvo u razvoju materijala i zaštiti okoliša
- **Stručni studij kemijske tehnologije:** Kemijska tehnologija i materijali, Prehrambena tehnologija
- **U prvu godinu studija upisuju se 254 studenta.**

Dekan
prof. dr.sc.

Tomislav Kilić

FESB nudi široku mogućnost studija atraktivnih tehničkih znanosti iz područja elektrotehnike i računarstva, te strojarstva i brodogradnje. Naši studijski programi kompatibilni su programima Europskih sveučilišta, pa ste studirajući u Splitu uključeni u jedinstveni Europski edukacijski prostor.

Gotovo pola stoljeća uspješnog razvitka, nastavnog, znanstvenog i visokostručnog rada jamstvo su kvalitetnih znanja, a uvjeta studiranja, te usklađivanje nastavnog rada sa svjetskim trendovima u visokom obrazovanju jamstvo su kvalitetnog prijenosa znanja. Studentima su na raspolaganju komforni i moderno opremljeni prostori za učenje i rad, te drugi sadržaji koji studentima omogućavaju bogat i raznovrstan studentski život uz čitav spektar sportskih, kulturnih i drugih izvannastavnih aktivnosti.

Studij na FESB-u omogućava stjecanje temeljnih teorijskih znanja i praktičnih stručnih vještina, razvoj kreativnih potencijala te osposobljenost za uspješno djelovanje u dinamičnom svijetu tehnike. Kroz rad na stvarnim problemima te suradnju u timskom radu studenti stječu iskustvo koje će primjenjivati kada se zaposle. Uspješnim završetkom studija postaju cijenjeni i traženi mladi stručnjaci sa širokim mogućnostima trenutnog zapošljavanja zbog trajnog nedostatka ovih stručnjaka i stalne potražnje koja će i dalje rasti. Zadovoljstvo mi je ponuditi Vam te da odaberete studij koji će na najbolji način omogućiti razvoj Vaših osobnih potencijala.

- **Preddiplomski sveučilišni studij:** Elektrotehnika i informacijska tehnologija, Računarstvo, Strojstvo, Industrijsko inženjerstvo, Brodogradnja
- **Diplomski sveučilišni studij:** Automatika i sustavi, Računarstvo, Elektronika i računalno inženjerstvo, Strojstvo, Elektrotehnika, Industrijsko inženjerstvo, Komunikacijska i informacijska tehnologija
- **Stručni studij:** Elektrotehnika, Strojstvo, Računarstvo, Brodogradnja
- **U prvu godinu studija u isuje se 735 studenata.**

Pionir goriva budućnosti na FESB-u

VODIK Hrvatska bi mogla postati lider u novim energetskim tehnologijama

Vodik proizveden iz obnovljivih izvora energije smatra se gorivom budućnosti. U timu koji je napravio prvi automobil na svijetu na pogon vodikovim membranskim gorivnim člancima sudjelovao je i dr. sc. Frano Barbir, danas redoviti profesor na FESB-u. Prof. Barbir otišao je u SAD prije dvadesetak godina željan znanja o novim energetskim tehnologijama. Doktorirao je na području strojarstva na Sveučilištu u Miamiu i specijalizirao na vodikovim energetskim tehnologijama.

Radeći u tvrtkama koje su razvijale gorivne članke kao voditelj projekata financiranih od američkog Ministarstva energije, američke vojske, NASA-e i Forda postao je jedan od vodećih svjetskih stručnjaka u području ove tehnologije.

Frano Barbir

Kako ističe, vratio se u Hrvatsku sa željom da svoje znanje i iskustvo prenese na mlade. Vratio se u vrijeme kad se i FESB uselio u novu zgradu, pa je dobio laboratorij i opremio ga sredstvima dobivenim od Nacionalne zaklade za znanost.

“Izazov mi je bio krenuti ispočetka i stvoriti jezgru za znanstveno-istraživački rad na području vodikovih tehnologija i gorivnih članaka u Hrvatskoj i mislim da sam u tome uspio. Zbog svoje veličine, geografskog položaja i klimatskih uvjeta Hrvatska bi mogla postati regionalni i europski lider u primjenama novih energetskih tehnologija. Nadam se da će moj znanstveno-istraživački tim, koji čini skupina mladih i ambicioznih ljudi, tome i pridonijeti”, navodi prof. Barbir.

Vjeko Perišić

Inženjeri strojarstva u modi

Dr. sc. Sandro NIŽETIĆ

Kada biste upitali prosječnog maturanta što je to strojarstvo, siguran sam da bi odgovorio da je to nešto što ima veze s motorima. Međutim, motori su samo mali dio širokog pojma strojarstva. U svakom domaćinstvu postoji hladnjak, štednjak, bojler, pećnica, usisivač, perilica rublja i posuda, klima-uređaj (ili vlastito centralno grijanje) i dr. Sve su to uređaji u kojima od faze projektiranja pa sve do izrade sudjeluju strojari. Stoga je logično da je upravo strojarstvo izrazito važno za normalno funkcioniranje svakoga modernog i “zdravog” društva koje je temeljeno na stvaranju novih vrijednosti.

Upravo na Katedri za termodinamiku, termotehniku i toplinske strojeve na kojoj predajem razvijen je prototip klima-bojler uređaja, koji se već komercijalno primjenjuje, a prof. dr. sc. O. Fabris, koji je

Upravo je strojarstvo izrazito važno za normalno funkcioniranje svakoga modernog i ‘zdravog’ društva

patentirao taj uređaj, osvojio je dva puta prestižnu hrvatsku nagradu u području energetike “Hrvoje Požar”. Zajedno s prof. N. Ninićem patentirao sam solarnu elektranu s kratkim difuzorom, za što nam je Društvo inovatora dodijelilo zlatnu diplomu za najbolji izum u Dalmaciji za 2008. godinu. Pod vodstvom prof. dr. sc. F. Barbira na našoj katedri razvijaju se prototipovi pasivnih gorivnih ćelija koje se koriste za mobitele, laptope i općenito prijenosne uređaje. Također se razvijaju gorivne ćelije za pogon automobila. A trenutačno je u tijeku priprema prototipa gorivne ćelije

kojom će se pogoniti brodska penta. I kako da tu sada spominjemo samo motore!? Strojari su danas posao zajamčen, često dobivam pozive iz tvrtki koje vape za dobrim strojarima te nude primamljiva primanja i radne uvjete. Na fakultetu je upravo u tijeku formiranje novoga studijskog programa “Termoenergetika, obnovljivi izvori energije i zaštita okoliša”.

Splitski Fesbovci oduvijek su bili glavni

Zove me Duško Čizmić Marović i Zonin svoj basbariton odmah počne napadati:

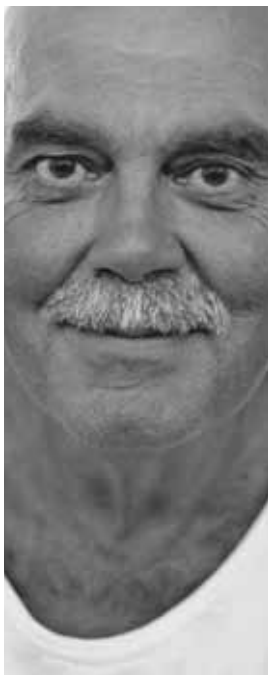
- Slušaj, doznao sam da si ti po zvanju diplomirani inženjer elektrotehnike, pa me zanima kako to da si s časnom diplomom inženjera mogao dopustiti sebi da nemaš ni minutu inženjerskog staža nego si cijeli svoj radni vijek – novinar?!

Moran priznat da me Duško iznenadila, reka san mu:

- Majko moja mila, kada san jedini diplomirani inženjer sa FESB-a koji je otplovija u neinženjerske vode! Pa FESB je da mali milijun inženjera koji se u struci nisu ni približili Nikoli Tesli... Ali su postali uspješni političari, sportaši, muzičari..

Duško me prikinija:

- Vidiš kako si pogodio zašto te zovem! Od studentskih mi se dana činilo da je najviše javnih osoba gradu dao baš FESB. Ali kako ću to ja napisati, ja san društvenjak, a kao urednik ne smijem isticati ni jedan fakultet. Htio sam zamoliti Dragu Dimitrovića, Mesić ga je nedavno odlikovao za demokratizaciju, mis-

●Piše Milorad BIBIĆ MOSOR

lio sam zamoliti Matu Rabotega, državnog tajnika u MORH-u, da posvjedoče važnost splitskog FESB-a u javnome životu Splita i Hrvatske. Ali imam samo pola strane, mogao bi im dati po karticu teksta. A grubo je samo njih dvojicu... Pa mi je palo napamet zamoliti tebe. Inženjer si, novinar, šta novinar, celebrity... Imate po medijima više nego Jadranke Kosor...

Sad san prikinija ja njega:

- A smim li ja, kumpanjo, napisat po svome?

Duško je odgovorija iz prve:

- Ko ti smeta!? Možeš i sliku izabrati po svome guštu...

Odma san krenija pisat... FESB je već da četri spliska poteštata – Petra Slapničara, Slobodana Beroša, Zvonimira Puljića i Ivana Kureta. FESB-ovac je i naš župan Ante Sanader. A i na ovim će izborima FESB jedini imat svoj trio: Slobodan Beroš - Ivan Kuret - Ante Sanader! A di su Boris Malada i Marin Jurjević, di je pokojni Ivica Mandić? A Boris Anzulović i njegovo Veleučilište? S FESB-a je doša i novinar s najviše

dobitnici rektorove nagrade

Josip Maras

– Veliki plus studiranja na FESB-u je taj što su stečena znanja i vještine uglavnom univerzalne, što omogućava relativno jednostavno studiranje ili rad u inozemstvu. Na FESB-u djeluje organizacija za razmjenu studenata IAESTE, koja omogućava razmjenu studenata i obavljanje plaćene prakse u inozemstvu. Na primjer, ja sam cijelo prošlo ljeto proveo u Bernu u Švicarskoj. FESB daje dobre osnove, ali te je osnove nužno proširivati samostalnim radom, sudjelovanjem u razmjeni studenata, obavljanjem prakse te sudjelovanjem na natjecanjima. Meni osobno računarstvo je izuzetno zanimljivo područje jer sve što je potrebno za stvaranje jest računalo i dobra volja.

Josip Vasilj

– Danas je, više nego ikad, izražena težnja za jednostavnijim i kvalitetnijim životom, drugim riječima, za tehnikom koja nam to omogućava. Obrazovanje, medicina, komunikacija svakodnevnog život nezamisliv je bez tehnike. A u svijetu gdje je tehnika sveprisutna potrebni su ljudi koji se njome bave. Uvijek postoji novije, bolje i jednostavnije, što našu struku čini neiscrpnim izvorom izazova. Možda će, primjerice, bežični prijenos energije jednog dana biti sasvim normalna pojava upravo zahvaljujući nekom našem budućem inženjeru. Zbog toga se isplati studiranje na našem fakultetu.

nagrada na svitu, Viktor Ivančić. Sportaše da i ne spominjen, donosili su i olimpijske medalje, evosad mi na pamet pada Nikša Skelin. A pivači? Klapa FESB osvajala je i Omiški festival. A da bi ruku u vatru da malo ko zna kako je FESB svršija i najveći od najvećih meštara od pisme i muzike – Zdenko Runjić. Kako je moguće da smo tako dobri? Novi fakultet, špica tehnologije – mora je privući nas najpametnije. A di ćeš jačega dokaza o snazi FESB-a nego šta je činjenica da je nakon diplome “mali milijun” inženjera otišao u život svoj put, koji nema veze s elektrikon, strojarstvom, brodogradnjom... Majko moja šta smo mi fesbovci skromni. Vidi se i po ovome šta san ovde napisao...

Eto Duško, vidiš da nisan jedini kojemu diploma inženjera elektrotehnike služi samo kad ispunjava formular, da nakon šta u rubriku zanimanje napiše čime se bavi, može u rubrici zvanje s ponosom upisat – diplomirani inženjer elektrotehnike! I s još većin ponosom reče: I to sa FESB-a u Splitu!

Pročelnik
mr. sc.

Bože Plazibat

Sveučilišni studijski centar za stručne studij, jedna od najmlađih sastavnica Sveučilišta u Splitu, nastao je 2003. godine pripajanjem bivšeg Veleučilišta u Splitu Sveučilištu. To je jedina sastavnica Sveučilišta koja izvodi isključivo stručne studije. Sjedište je u Kopilici, a nastava se izvodi na četiri lokacije u Splitu i Solinu. Kupnjom dodatnih prostora u Kopilici očekujemo da će se od iduće akademske godine sva aktivnost Centra odvijati na jednom mjestu. To će ujedno omogućiti i znatno poboljšanje uvjeta za naše studente, pri čemu osobito valja istaknuti novi studentski restoran i biblioteku.

Centar ima prepoznatljivu organizacijsku shemu u kojoj o stručnim predmetima brigu vode odgovarajući odsjeci: za elektrotehniku, za informacijsku tehnologiju, za konstrukcijsko strojarstvo, za računovodstvo i financije te za trgovinsko poslovanje. Zavodi za informatiku, strane jezike, odnosno matematiku i fiziku izvode zajedničke kolegije za sve studije Centra. Sve to omogućava da se osiguraju tri bitne vrijednosti budućih stručnjaka: dobro poznavanje struke, znanje stranih jezika kao i potrebna informatička osposobljenost. Inoviranjem nastavnih programa pratimo najnovija dostignuća struke i trendove u suvremenom europskom stručnom obrazovanju. Ponudom svih svojih stručnih studijskih programa prilagođenih izvanrednim studentima Centar je jedinstven, ne samo unutar Sveučilišta u Splitu. Dinamika zapošljavanja završenih studenata našega centra, kao i brzina njihova napredovanja u sredinama u kojima djeluju, kazuje kako smo na dobrom putu. Politikom angažiranja istaknutih stručnjaka iz prakse u nastavi stručnih i specijalističkih predmeta ostvarena je vrlo dobra poveznica s gospodarstvom, a našim završenim studentima često je to i najbolja preporuka za prvi posao.

- **Stručni studiji:** Računovodstvo i financije, Trgovinsko poslovanje, Elektroenergetika, Elektronika, Informacijske tehnologije, Konstrukcijsko strojarstvo
- U prvu godinu studija upisuje se 560 studenata.

Cilj - jačanje stručnih studija

Posljednjih desetljeća na tržištu rada povećao se broj područja u kojima se traže odgovarajuća stručna i specijalistička znanja. Obrazovanje na stručnim studijima je kombinacija praktičnih vještina i stručnih znanja s odmakom prema teorijskim i apstraktnim pojmovnim znanjima.

Stručni studiji moraju biti stručni, ne samo po imenu nego i po načinu provedbe. Obujam teorijskih znanja je reduciran na manje zahtjevu razinu neophodnu za razumijevanje stručnih predmeta. Time se osigurava dovoljan prostor za veliki broj općih stručnih i specijalističkih predme-

ta. Usvajaju se i primjenjuju opća i specijalistička informatička znanja i znanja stranog jezika. Zorni prikaz nastavnoga gradiva temelji se na terenskom radu i stručnim posjetima javnim i privatnim tvrtkama i institucijama, te gospodarstvenim objektima.

Stručna komponentu u obrazovnom procesu naglašava se odvajanjem značajnog dijela satnice na intenzivan rad u laboratorijima, stručnu praksu, izradu timskih projekata i seminarskih radova. U nastavi sudjeluju stručnjaci iz gospodarstva, javnih i privatnih ustanova i tvrtki.

Prenoseći svoja iskustva mogu izravno ukazati na realne situacije i probleme koje rješavaju na radnom mjestu. Otvorena je mogućnost studiranja izvanrednim studentima (part time students), čija je motivacija vođena potrebama odnosno zahtjevima specifičnog radnog mjesta. Cilj nam je daljnje jačanje temeljnih karakteristika stručnih studija u cilju zorne distinkcije prema odgovarajućim sveučilišnim studijima te stvaranje prepoznatljivosti stručnih zvanja na tržištu rada i usklađivanje studijskih programa s potrebama gospodarstva.

Zamjenik Pročelnika Centra za stručne studije, dr. sc. Ljubomir Malešević, prof. visoke škole

Praksa i obrazovanje trebaju jedno drugo

Miro Stipić

Miro Stipić nositelj je kolegija Osiguranje i reosiguranje na Sveučilišnom studijskom centru za stručne studije Sveučilišta u Splitu i vlasnik ovlaštene agencije za zastupanje u osiguranju. Autor je sveučilišnog udžbenika „Osiguranje s osnovama reosiguranja“, u koji je pretočio svoje gotovo 30-godišnje poslovno iskustvo u osiguranju.

Tržišna ekonomija i djelovanje zakona ponude i potražnje odnose se, kaže Stipić, kako na velike tvrtke, tako i na mnoštvo ma-

lih, dobrim dijelom obiteljskih obrta. „Nezamislivo je očekivati bilo kakav poslovni uspjeh bez visokostručnog obrazovanja menadžmenta u velikim tvrtkama, ali i stručno obrazovanog kadra u manjim tvrtkama odnosno obrtima. Pri tome smatram da stručno obrazovani kadrovi u modernom poslovanju moraju poznavati barem jedan od svjetskih jezika te biti informatički obrazovani“, navodi Stipić

Svaka sfera modernog poslovanja ostvarit će bolje rezultate

ako je provode obrazovani djelatnici s velikim iskustvom u praksi, dodaje Stipić. „Ova se činjenica posebno može odnositi na nastavnu djelatnost. Student će puno lakše razumjeti onog predavača koji teoretsko obrazlaganje neke teme potkrepljuje primjerima iz prakse. Predavanje time dobiva na dodatnoj zanimljivosti, što rezultira većom pozornošću studenata, a time i njihovim zainteresiranim i aktivnim uključivanjem u predavanje“, iznosi svoja iskustva Miro Stipić.

Snježana Krželj

dobitnici rektorove nagrade

Dragana Anđelić

– Moj je motiv studiranja RiF-a bolje razumijevanje računovodstvenih i financijskih problema kako svojih, tako onih u tvrtki, pa i u državi općenito. Ovaj je studij upravo najbolji u tom dijelu, jer predavači, osim što su školovani, imaju bogato životno iskustvo u struci, i to na vodećim funkcijama u svojim tvrtkama. Na taj nas način pripremaju za samostalan i praktičan rad nakon završetka studija za poslove iz područja računovodstva, financija i poreza, koji su izravno primjenjivi u praksi.

Ivana Radica

– Stručni studij savršen je naziv za ovaj fakultet jer omogućava stjecanje primjenjivih znanja u struci, i to zahvaljujući pristupačnom, dostupnom stručnom kadru, alinaravno uz veliki trud studenta. Računovodstvo i financije struka su kod kojih je potrebno neprestano pratiti izmjene i nadopune zakona i pravilnika koji se koriste, a ovaj fakultet odlično prati sve takve promjene te nas itekako dobro priprema da se u skladu s time u budućnosti i ponašamo. To i jest najveći izazov ove profesije, biti na vrijeme informiran o svemu, što je svrstava u zanimljivu i važnu struku.

Ivana Radica i Mario Dujić

Mario Dujić

– S m a t r a m d a s u računovodstvo i financije (RiF) danas iznimno važne za svaku osobu koja je u dodiru s ekonomijom. Dobro poznavanje RiF-a pruža široki izbor mogućnosti nakon završetka studija. Centar za stručne studije, smjer RiF, radi veoma dobar posao u vidu obrazovanja studenata ka budućoj struci Računovodstvo i financije iznimno su zanimljiva grana ekonomije u vidu bilježenja, sagledavanja, poznavanja te upravljanja samom kompanijom.

Značajke nastavnog procesa na stručnim studijima

Smiljana Bezić, pomoćnica Pročelnika za nastavu, predavač

Na stručnim studijima, znanja i vještine stječu se kako bi se mogli izravno primijeniti u praksi. Glavno polazište (težište) u nastavi su primijenjena (praktična) znanja uz reducirani opseg temeljnih (teorijskih) znanja.

Najprihvatljiviji način stjecanja praktičnih znanja je opetovano uvježbavanje primjene tih znanja („learning by doing“ – učenje uz rad) – zato su vježbe (auditorne, laboratorijske, terenske, stručne posjete...) podjednako, ako ne i važnije, od samih predavanja. Predavanja imaju prvenstveno didaktičku svrhu – olakšavanja prenošenja znanja, a poželjno je da sadržavaju i demonstracijsku komponentu s prikazom primjene tumačene nastavne materije. Kako bi se postigao cilj uvježbavanja studenti moraju kontinuirano pratiti sve oblike nastave i usvojena znanja i vještine u manjim grupama prilagođenim vrsti nastave i podvrga-

vati se permanentnoj provjeri kroz kolokvije i ispite tijekom nastave. To se podrazumijeva kod svih Bolonjaca, ali je osobito važno za studente stručnih studija zbog samog koncepta stručnih studija.

Dok se završetkom sveučilišnog studija stječu akademski, završetkom stručnog studija stječu se stručni nazivi. Broj ECTS potrebnih za stjecanje naziva iz prva dva Bolonjska ciklusa je isti.

Studijskim programima definira se način postizanja određenih znanja i vještina i kompetencije na pojedinim razinama. Pojednostavljeni način opisivanja razlike u studijskim programima mogao bi se sažeti u sljedećem: sveučilišni studij osposobljava studente da odgovore na pitanja koja počinju sa: ‘zašto?’, a stručni studij osposobljava studente da odgovore na pitanja koja počinju sa ‘kako?’.

Dekan
dprof. dr.sc.
*Branko
Grčić*

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu na ekonomskom je području jedna od naših vodećih znanstveno-obrazovnih institucija, po svojoj veličini druga u Hrvatskoj. U velikom razvojnem zamahu, potaknutom preseljenjem u suvremenu zgradu na sveučilišnom kampusu, posljednjih smo godina broj nastavnika udvostručili a broj studenata utrostručili. Naš je prioritet jačanje suradnje s partnerima iz svijeta radi razmjene znanstveno-istraživačkih iskustava, temeljitijeg obrazovanja i veće mobilnosti naših studenata i nastavnika. Na mnogim partnerskim institucijama obrazuju se naši mladi znanstveno-istraživački kadrovi, a na našem fakultetu studentski borave njihovi studenti i gostuju njihovi profesori. Uloga fakulteta u obrazovanju ekonomskih profila na cijelom području koje gravitira Splitu u osnovi je nemjerljiva. Fakultet je dosad obrazovao društveno značajan broj doktora, magistara, diplomiranih ekonomista i ekonomista od kojih su mnogi preuzeli važne odgovornosti u gospodarstvu, društvenim djelatnostima i političkim organizacijama. Svojim studentima pružamo sve što treba za ugodno i učinkovito studiranje. Ponosni na postignuća, ali i svjesni onoga što tek moramo učiniti ako želimo ući i ostati u društvu svjetski priznatih i poznatih institucija naše vrste, želimo dobrodošlicu svima koji dolaze na fakultet, prije svega našim novim studentima.

- **Preddiplomski sveučilišni studij:** Ekonomija, Poslovna ekonomija, Turizam
- **Diplomski sveučilišni studij:** Ekonomija, Poslovna ekonomija, Turizam
- **Poslijediplomski specijalistički studij:** Ekonomija, Poslovna ekonomija
- **Poslijediplomski doktorski studij:** Ekonomija, Poslovna ekonomija
- **Stručni studij – Visoka poslovna škola:** Menadžment malog poduzeća, Turističko poslovanje
- **Specijalistički diplomski stručni studij iz Managementa**
- **U prvu godinu studija upisuje se 850 studenata.**

Zasluge splitske Ekonomije

Razveselio me poziv da kao student splitske ekonomije napišem nekoliko prigodnih riječi za prvi broj Universitas. Ekonomski fakultet u Splitu, premda će tek napuniti četrdesetu, već je odigrao iznimnu društvenu ulogu dajući bitan doprinos transformaciji Splita iz uglavnom industrijskog i administrativnog u financijsko i turističko, te iznimno propulzivno sveučilišno središte. Split je danas u funkciji široke regije omeđene Likom, Sarajevom, Mostarom i otocima. Taj prostor je prije svega integriran protokom ljudi, kapitala i roba, a to znači da je uloga ekonomskih studija u tom kontekstu nezaobilazna. Upravljanje prostorom u svim segmentima, bez obzira na političke i administrativne granice, usko je vezano uz ekonomske studije i u makro i u mikro ekonomskim aspektima. Dakle, splitski Ekonomski fakultet u pravom je smislu već opravdao bit svog postojanja. A njegova će uloga samo jačati, jer paralelno s trenutno uzdrmanom globalizacijom jačaju procesi integracije

●Piše **Nadan VIDOŠEVIĆ**

mikroregija koje će kao integralni prostor presudno utjecati na uređivanje života ljudi na njemu i konkurirati sličnim prostorima u širem ili bližem okruženju. Kao gimnazijalac lutao sam

u afinitetima i interesima, i što se tiče mog odabira studija ekonomije, prije bi se moglo reći da su se složile karte nego da je to bila jasna želja. Ne mogu se pohvaliti da sam bio dobar student, a jedino bi se opravdanje možda moglo naći u tadašnjim drugim afinitetima... Ali i takvo moje studiranje naučilo me nečem bitnom, a to je važnost direktnog odnosa studenta i profesora. Primjerice, profesor Pave Domančić mene je, a vjerujem ne samo mene, naučio odvajati bitno od nebitnog, a kasnije u životu, kad se susrećete s nizom životnih i poslovnih dilema, shvatite da je to odlučujuće. Studiranje, pa i na ekonomiji, moralo bi imati što više individualnog kontakta, kako su uostalom i nastajale „velike ekonomske škole“. Mladi ljudi traže uzor, a vrhunac uspjeha je kad se na snazi uzora i vlastite naobrazbe upute svojim putem stvarajući neku novu vrijednost. Možda ćemo na taj način jednog dana prepoznati nešto što bi se moglo zvati „splitska ekonomska škola“.

STUDENTI BIRAJU: doc. dr. sc. Dejan Kružić

Dobra strane Bologne je redovito ocjenjivanje profesora od strane studenata. U anketi koju je na Ekonomskom fakultetu provelo Sveučilište, jedan od najbolje ocijenjenih bio je doc. dr. sc. Dejan Kružić koji predaje obiteljski biznis, krizni menadžment, poduzetništvo i menadžment malog poduzeća. Umjesto svoje izjave, dao nam je rezultate ankete. Umjesto našeg komentara evo nekoliko – anonimnih! – studentskih

ocjena:

- „Predavanja profesora Kružića dovoljan su razlog upisa na Ekonomski fakultet!“
- „Prof. Kružić je najbolji profesor u mom cjelokupnom školanju.“
- „Kružić je izvrstan pedagog i odlično tumači.“
- „Nemam nikakve primjedbe, sasvim sam svjesna da sam sama kriva jer nisam dovoljno učila, profesor je super predavao“

Stručnjaku posao dolazi sam

Dvadesetpetogodišnje radno iskustvo na raznim poslovima ekonomske struke, naročito računovodstvenim i poslovnim poreznog savjetništvu, dozvoljava mi ocjenu da studij ekonomije pruža mnogobrojne profesionalne mogućnosti. Pravi porezni ili računovodstveni stručnjak ne traži posao, posao dolazi k njemu. Ali, do pravog profesionalnog profiliranja i uspjeha dolazi se

isključivo teškim radom, a studentski propusti su nenadoknadivi. Čak i za najbolje studente učenje počinje nakon diplome, kada treba savladati bezbroj operativnih znanja da bi se učvrstio temelj na kojem se može stručno napredovati i dalje učiti. Ne poznajem pravog stručnjaka koji do svoga znanja, imena i poslovne niše nije došao radeći i učeći ustrajnošću pravog magareta.

Nives Vrgoč, ovlaštena porezna savjetnica

Kako od studenta napraviti poduzetnika?

Vedran Pražen

Vedran Pražen jedan je od suvlasnika najnagrađivanije splitske tvrtke Gideon Multimedia, čiji su glavni proizvod program-ska rješenja za mobilne telefone. Gideon već dulje uspješno surađuje s Ekonomskim fakultetom u Splitu na konkretnim projektima na kojima studenti imaju priliku aktivno sudjelovati u koncipiranju proizvoda i načina njihova tržišnog plasmana. Kako Pražen navodi, gotovo je nemoguće na birou naći osobu koja je tijekom fakulteta radila na više konkretnih projekata ili raznim poslovima Student servisa, koja je diplomirala s visokim uspjehom, koja osim engleskog

poznaje barem osnove nekoliko dodatnih jezika te koja vjeruje u sebe i svoje sposobnosti. „Takvi ljudi mogu birati za koga žele raditi, a dosta njih odluči se raditi za sebe. Govoreći iz osobnog iskustva, taj je put najteži, ali donosi najveću satisfakciju“, zaključuje suvlasnik Gideona. Današnje globalno tržište, ističe, pogotovo u vrijeme gospodarske krize, nudi pregršt prilika svima onima koji ih znaju prepoznati i iskoristiti. Kako? “Dobra je stvar što odgovora ima više, a stvar kao i sa svakim problemom, što ga bolje razumijemo, to nam ga je lakše riješiti”. (D.T.)

dobitnici rektorove negrade

Darija Bralić

– Iz svog iskustva znam da studiranje svakako predstavlja izazov, pogotovo ako želite postići izvrsne rezultate. Ipak, treba znati da bogatstvo naše riznice znanja prije svega ovisi o nama samima. Zato treba iskoristiti svaku priliku koja se pruža; upisati tečaj, sudjelovati u natjecanjima koja organiziraju razna poduzeća, uključiti se u aktivnosti fakulteta ili se već za vrijeme studija povezati s tržištem rada i potencijalnim poslodavcima.

Dijana Pocrnjić

– Mogi mladi ljudi smatraju daneće moći završiti fakultet te ga stoga ne upisuju ili odustaju nakon prve godine. Stoga treba imati pozitivan stav s kojim ćemo, s diplomom u ruci, postati osnovni nositelji gospodarskog razvoja ovog dijela Hrvatske. Profesori, asistenti i svi djelatnici fakulteta moje su studentske dane učinili ljepšima i zanimljivijima i tu se krije prava snaga i prednost ovog fakulteta.

Katica Reljanović

– Svjedoci smo svakodnevnog spominjanja pojmova kao što su inflacija, nezaposlenost, BDP i slično u svim medijima, a upravo stjecanje sposobnosti njihova tumačenja drugima daje mi osjećaj ispunjenja početnog cilja. Svoju struku smatram izazovnom jer je upravo ona ono zanimanje koje je potrebno svakom poduzeću bez obzira na njegovu djelatnost.

Dane Galić

– Po mojem mišljenju, najbolje čemu nas ekonomija uči jest drukčiji način razmišljanja. Jedan naš profesor kaže: „Ukoliko je na čelu neke tvrtke znanstvenik, velika je vjerojatnost da će ta tvrtka izgubiti vrhunskog znanstvenika, a dobiti jako lošeg ekonomista.“ Glavni razlog za to je nedovoljno poznavanje ekonomske prakse i još uvijek slaba povezanost znanosti i gospodarstva, čemu nas ovaj fakultet uči.

Dekan
prof. dr.sc.

Boris Buklijaš

Dragi maturanti,

duboko svjesni dvojbi pred koje vas stavlja odabir vašeg budućeg zanimanja, želimo vam pomoći da lakše donesete odluku. Pozivamo vas da razmislite o mogućnosti nastavka svojeg obrazovanja na jednom od naših atraktivnih studija. Evo što o značenju prava kaže Ronald Dworkin u svom djelu *Law's Empire* iz 1986. godine:

“Živimo s pravom i pomoću prava. Ono nas čini onim što jesmo: građanima, radnicima, poslodavcima, doktorima, supružnicima i vlasnicima. Pravo je mač, štiti i prijetnja: kad inzistiramo na svojoj plaći, kad odbijamo platiti najamninu, kad smo prisiljeni platiti kaznu, kad nas zatvore, sve se to čini u ime naredbe prava, tog našeg apstraktnog i eteričnog suverena. Sporimo se oko njegove naredbe, čak i onda kada tekstovi u kojima se bilježe njegove zapovijesti o njemu šute; djelujemo po njemu i onda kada je ono jedva čujno. Predstavljamo subjekte carstva prava, predani smo njegovim metodama i idealima, vezani smo duhom u debatama o tome što nam je činiti.”

Profesori Pravnog fakulteta nositelji su brojnih društvenih i stručnih priznanja, članovi su znanstvenih udruga i ekspertnih timova. Uz bogata znanstveno-istraživačka znanja nastavnika, za uspješno studiranje studenata stoje na raspolaganju i drugi sadržaji: informatički kabinet, suvremena nastavna pomagala te bogata knjižnica s moderno opremljenom čitaonicom. Izdajemo Zbornik radova, ugledni znanstveni časopis s međunarodnom reputacijom. Na Fakultetu se izvodi deset znanstvenih projekata koje financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Čeka vas naša dobrodošlica

- Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij: Pravo
- Poslijediplomski specijalistički studij: Medicinsko pravo
- Stručni studij: Upravni studij
- U prvu godinu studija upisuje se 830 studenata.

Renomirani znanstveni starac u kojemu dominiraju mladi naraštaji

● Akademik
Davorin RUDOLF

Za dvije godine jedna od najstarijih visokoškolskih institucija u Dalmaciji, Pravni fakultet u Splitu, proslavit će pedesetu obljetnicu svoga djelovanja. Ta renomirana znanstvena i nastavna ustanova dala je hrvatskome društvu nekoliko stotina pravnika, plejadu magistara i doktora znanosti. Dala je izvrsne nastavnike. Iz te institucije potekli su ministri u hrvatskim vladama, suci vrhovnih, županijskih i općinskih sudova, državni tužitelji, odvjetnici, gospodarstvenici, gradonačelnici, među inima i dvojica redovitih članova i dvojica suradnika Hrvatske

akademije znanosti i umjetnosti, najviše znanstvene i umjetničke institucije u Hrvatskoj.

U pojedinim razdobljima Fakultet je pao u banalan politički provincijalizam iz kojega se teško izvlačio. Srećom, ta su olovna vremena za na-

ma. Danas je splitski Pravni fakultet ugledna, stabilna i dinamična institucija koja obrazuje moderne pravnike. Posjeduje izvrsnu biblioteku, redovito izdaje svoj zbornik, njeguje poslijediplomske studije te potiče istraživački i znanstveni rad među studentima. Nastavnici, među kojima dominiraju novi, mladi naraštaji, suočeni su s odgovornošću i obvezom čuvanja stečene reputacije, poticanja izvrsnosti, njegovanja istinskih kolegijalnih odnosa i stalnog jačanja znanstvenoga i nastavnog potencijala.

Zadovoljstvo mi je što sam bio u skupini koja je šezdesetih godina prošloga stoljeća potaknula osnivanje splitskoga Pravnog fakulteta. Zahvaljujući tome fakultetu,

specijalizirao sam međunarodno pravo i međunarodne odnose na prestižnim američkim sveučilištima u Princetonu i New Yorku, izlagao ili predsjedao na međunarodnim konferencijama u Manili, Stockholmu, Helsinkiju, Napulju, New Delhiju, Pragu, Budimpešti, Tel Avivu i drugim svjetskim središtima znanosti, gospodarstva i politike. Posebice sam zadovoljan što sam u nastavi uvijek uspijevaio njegovati slobodarski, kreativni, rekao bih, istraživački duh u studenata, usprot svakoj vrsti dogmatizma. Uvijek sam im govorio: „Nemojte misliti kao što ja mislim, ali mislite!“

Kad god prođem pored Fakulteta, na umu su mi kolege, nastavnici i studenti s kojima sam proveo tridesetak sjajnih godina. Vrhunski pravnici, pojedini profesori koji su plijenili svojim obrazovanjem, finim nastavničkim šarmom, znanstvenim vrlinama. Golemim ljudskim poštenjem. Poput putnika koji žedan grabi hladnu vodu iz duboka bunara, uvijek se sjetim onih koji su taj bunar gradili. S velikim poštovanjem.

Splitski studij - simbol hrvatskog pomorskog prava i prava mora

Poslijediplomski znanstveni studij Pravnog fakulteta sveučilišta u Splitu osnovan je davne 1978. i otad neprekidno djeluje. Njegovi su osnivači akademik Davorin Rudolf i prof. emeritus Ivo Grabovac. Studij je znamenit po tome što su složenu problematiku pomorskog prava i prava mora kao nastavnici oduvijek izlagali napoznatiji znanstvenici i stručnjaci iz zemlje i svijeta, tako da je važnost poslijediplomskog studija davno

prerasla državne granice bivše Jugoslavije i današnje Hrvatske. Prvenstveni je zadatak tog studija, govorim kao njegov voditelj, osposobljavanje studenata za stjecanje produbljenih teorijskih i praktičnih znanja u znanstvenim granama pomorskog prava i međunarodnog prava mora te srodnim pravnim disciplinama. O kvaliteti našeg studija na osobit način svjedoči i činjenica da su sve kolege iz Slovenije s kojima se danas sporimo educirani kod nas. Studenti ovog poslijediplomskog studija u prvom su redu oni koji raspolazu adekvatno znanje stečenim u praksi. O visokoj kvaliteti našeg studija govori činjenica da je srodnih studija i u svijetu iznimno malo. Prema našim saznanjima u Evropi ih je još samo dva: poslijediplomski studij pomorskog prava na Malti, i trgovačkog u Londonu. Usporedba nastavnih planova i programa pokazuje osamdesetpostotno poklapanje našeg studija s njima, a na onih dvadeset posto razlika gradimo specifičnu atraktivnost. Najpoznatiji naš akademik pomorskog prava i prava mora, Vladimir Ibler, iz osobnog je iskustva, u svojoj knjizi 'Međunarodno pravo mora i Hrvatske' izdanoj u Zagrebu 2001., napisao da je splitski studij jedan od simbola Hrvatskog pomorskog prava i prava mora.

Prorektor za pravna i kadrovska pitanja Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Dragan Bolanča

dobitnica rektorove nagrade

Tina Miletić

– Većina maturanata upisuje Pravni fakultet zaslijepljena slikom pravnika iz filmova i serija, uvjerena da će uz malo truda i muke ući u taj svijet tamnih odijela, aktovki i ozbiljnih lica, da će samim upisom kročiti u svijet „abdeksn, jor anr“. No, ubrzo shvate da to baš i ne ide tako lako. Pravni fakultet jedan je od najtežih studija, ima puno literature: priručnika, knjiga, zakona i poneka skripta. Ali, čim se malo uhodamo u rutinu predavanja, vježbi i ispita, shvatimo da tu ima više od pukog memoriranja bezbrojnih podataka, polako počinjemo povezivati teoriju i praksu, izvoditi zaključke, pronalaziti pravne praznine i kritički sagledavati trenutnu situaciju – ukratko, počinjemo razmišljati pravnički, a upravo to je, po mom mišljenju, krajnji cilj ovog fakulteta.

Mladen Bajić

Glavni državni odvjetnik

U 18. godini dvojio sam između studiranja povijesti i elektrotehnike, a kako sam bio neodlučan, upisao sam pravo. Zašto? Jer je to, na neki način, produžetak gimnazije i daje ti mogućnost da tek nakon fakulteta biraš: hoćeš li biti pravnik u upravi, privredi, hoćeš li ići na sud, odvjetništvo, politiku itd. Dakle, otvara široki prostor, a odgađa životnu odluku o odabiru zanimanja.

Primjerice, pravnik u gospodarstvu i pravnik u pravosuđu dvije su dijametralno suprotne stvari, poslovi koji jedan s drugim nemaju veze. To je veća razlika nego završiti elektrotehniku i matematiku. Studij prava otvara široke

mogućnosti i kad bih danas opet upisivao fakultet, isti put bih izabrao, neovisno o funkciji koju danas obavljam. Posao državnog odvjetnika, županijskog ili općinskog, svejedno, izvanredan je posao za one ljude koji žele pokušati ispravljati društvene nepravde. Najveća je sreća kad u konkretnom slučaju ispraviš konkretnu nepravdu – sve nikako ne možeš.

Primjerice, operacija Indeks nije imala zadatak pohvatati sve – profesore, asistente, studente – koji su radili nezakonite radnje, nego ukazati da problem postoji i da se sistem sam počne braniti.

Pravni fakultet, obrazovanje i vjera u pravo

● Prof. dr. sc.
Arsen BAČIĆ

Prije pedesetak godina svaki je pravnik bio jednostavno 'all round' igrač, 'Katica za sve'. Pravo se studiralo kao znanost, ono se smatralo "najkraljevskim" od svih umijeća, studenti su se upućivali u njegove široke i temeljne principe. Danas pak 'all round' pravnici kao sveznajući akteri postaju iznimke. Pravnička profesija sve ubrzanije stvara pravnike-specijaliste. Pravnici

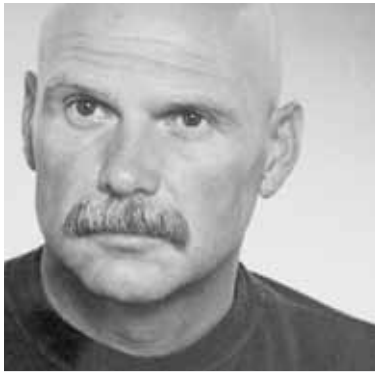
budućnosti kao predstavnici i zastupnici društva nužno su sve otvoreniji prema neizbježnim zakonima novog društvenog ugovora, oni se uspješno prilagođavaju njegovim promjenjivim uvjetima i zahtjevima. Egzistirajući na tragu materijalnog progressa pravo je kao znanost i umijeće više napredovalo u posljednjih pola stoljeća negoli u prethodnih pola milenija.

Hrvatsko društvo postaje po svemu moderno. U njemu se sve očitiije ogledaju dobre i loše strane svekolike tranzicije. U sve

dinamičnijem društvenom kontekstu Pravni fakultet prisiljen je oblikovati vlastite odgovore na sve brojnije i složenije probleme i zahtjeve koje "nove industrije", informatizacija te globalna komercijalizacija otvaraju u pravnom obrazovanju. Svojom imaginacijom i ingenioznošću mogući odgovori otkrivaju široku lepezu aktivizacije novih studenata prava.

K tome, oni zorno dokazuju da Pravni fakultet u Splitu ide uporedo s ukupnim društvenim i političkim progresom.

Dekan
prof. dr.sc.

Nikola Rausavljević

Kineziološki fakultet je najmlađi član splitskog Sveučilišta. Međutim, sam studij kineziologije jedan je od najstarijih u Splitu. Prema dostupnim podacima, osnovan je još davne 1952. godine, pri Višoj pedagoškoj akademiji i kroz razne visokoškolske institucije traje sve do danas.

Kroz cijeli taj period sazrijevanja susretali smo se s mnogim izazovima, prije svega kadrovskim a zatim programskim i prostorno-materijalnim, da bismo danas, uz veliko zauzimanje svih na našem fakultetu te uz pomoć Sveučilišta, napokon uspjeli ostvariti dugogodišnju želju mnogih generacija nastavnika i studenata da se osnuje vlastita visokoškolska institucija - Kineziološki fakultet.

To, međutim, ne znači da smo završili posao. Sada trebamo rješavati ključne probleme i izazove koji nam se nameću, a vezani su za potrebu prilagođavanja planova i programa specifičnim potrebama današnjeg ali i budućeg tržišta rada. Naime, nema sumnje kako naš fakultet treba u kontinuitetu školovati visokostručni kadar koji je sposoban odmah nakon završetka školovanja, ali i dugoročno, kroz cijeli radni vijek, odgovarati na specifične zahtjeve u području edukacije, sporta, rekreacije i kineziterapije. Stoga smo svjesni činjenice da će se postojeći planovi i programi morati nadopunjavati novim interdisciplinarnim programima, i to u suradnji s drugim članicama Sveučilišta kao i programima cjeloživotnog obrazovanja.

Dakle, maturanti koji se opredijele za naš studij mogu se osloniti i na iskustvo dugog trajanja naših studija, i na polet naše novoosnovane institucije.

- Preddiplomski sveučilišni studij: Kineziologija
- Diplomski sveučilišni studij: Kineziologija
- Doktorski studij: Kineziologija
- U prvu godinu studija upisuje se 105 studenata.

Trener je most

Koga upitati o pravom značenju fakultetskog obrazovanja sportaša? Onoga tko je čitav život posvetio i sportu i obrazovanju. Dakle, koga ako ne Đurđicu Bjedov.

“... Fakultet je tu da kaže, gledaj u nebo, nema kraja, di ćeš doć, to ovisi o tebi, ali na mene možeš računat. Ja sam ti šansa. Ali fakultet ne može sve. On je tu da nadogradi ono što je već dobro napravljeno u porodici, školi, gimnaziji. Meni je moja obitelj i škola dala puno, dala mi je sve. Bit mog života je bilo naučit moju dicu da budu slobodna, da su voljena i da lete svojim krilima“.

Ali, što je bit obrazovanja? “Naučiti djecu da preuzmu odgovornost, da za svoje postupke budu odgovorni. A ja sam to učila i u kući, i u školi, i na bazenu. Za me je bitan odgoj mojih roditelja, način na koji su me odgojili imao je utjecaj na sve. Poštenje i odnos prema radu, i biti slobodan, to me formiralo. Kao i mojoj dci, i meni je pružena mogućnost da ja radim ono što ja hoću, poštovali su moj izbor.

Generacija smo: nije li nama bilo lakše? “Naravno, mi smo se guštali gledat po’ godine. Pa onda kad bi te taka, onda bi to bilo... Šta je lipše od toga? A sad odma ljubuju. A nisi

spreman, nisi shvatio dubinu toga šta činiš. Jer se previše brzo trče... Ako je tako u ljubavi, kako je tek u sportu? Brže, više, jače... Dica danas nemaju vremena uživati u onome šta su naučili. Da stanu sekundu. Nemaju vremena naučit da se vesele i da shvate da imaju pravo guštati u onome što nauče.

Znaju li to bar u bogatoj Švicarskoj? “Ma kakvi! Ovdje sam došla jer sam morala. Puno su kulturniji od nas, ali u sportu ne. Radila sam, imala rezultate, ali nisam bila spremna na kompromise s tim mojim principima odgoja. Ovdje je rezultat sve. A ja se nisan tila prodat za plaću. Pa je bilo ili prat skale, ili otvoriti svoju školu. Trebalo je reagirati u momentu“. I?

“A, otvorila sam svoju školu, i učin djecu onako kako ja mislim da je pravilno. Rekla sam da ne smim odgovoriti sa zlom, nego s ljubavlju. Da vole, da poštivaju, da se trude, da budu odgovorni za ono što rade, da sudjeluju u stvaranju nečega. Uključit dite u ono što nas dvoje trebamo napraviti, dat mu određenu ulogu, to ga stimulira, ja vidim dokle on ide, on zadovoljan, sve više motiviran, počinje misliti i otkrivat u sebi dubinu i širinu ono-

Đurđica Bjedov

ga što ga zanima. A ja učim od nje... Zato je moja škola ono što svi vole, ja ih nevjerovatno poštujem, nikad nisam mislila da je plivanje glupa stvar ili da je ono što ja radim manje važno od nečega drugog. Eto, to Van ja iman reć o visokom obrazovanju“. A šta se fakulteta tiče? “Svi fakulteti su važni. A od svih fakulteta najvažniji su ovi šta odgajaju učitelje. Jer učiteljima treba opet dat dostojanstvo, ali i moć. Učitelj je most i preko njega puno njih prođe i on će ih prenijet na onu drugu obalu, njihovu vlastitu“.

Duže Tonković

dobitnica rektorove nagrade

Petra Mandić

– Kineziološki fakultet po meni je pravi izbor za one koji vole sport, žele se usavršiti te izaći iz okvira svakidašnjih razmišljanja kako je dovoljan tečaj da se postane trenerom. Kako u svemu, tako je i na ovom fakultetu potrebno voljeti ono što studirate. Uz uloženi trud rezultati ne izostaju, a pokazuju se u vidu usvojenog znanja. Volim sport i fakultet sam upisala kako bih dobila što više saznanja o svim sportovima i samim sportašima (kako ih pripremiti a ne ozlijediti, kako se ponaša njihov organizam, itd). Dakle, da ne radimo napamet, već da znanjem stojimo iza onoga što podučavamo. Fakultet je jako dobro organiziran i uz teoretski, ima i praktični dio koji omogućava studentima da sve što nauče provedu u praksi i prije nego što se zaposle, a danas je najvažnije steći iskustvo već tijekom studiranja.

Prirodan slijed uspješne karijere

Budući da je čitav život u sportu, ovaj je fakultet za nju bio prirodan slijed događanja, ističe naša poznata gimnastičarka i olimpijka Tina Erceg, studentica na Kineziološkom fakultetu u Splitu. Smatra da je Kineziološki fakultet pravi izbor za svakoga tko voli sport, kako za one koji su tu da bi učili druge, tako i za vrhunske sportaše, jer ističe da je upravo njoj, kao vrhunske sportašice, umnogome koristio.

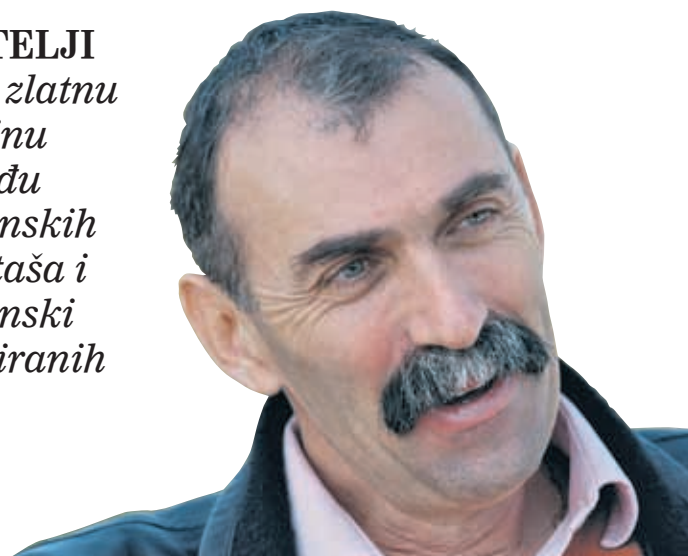
„Shvatila sam da neke stvari iz mnogih predmeta nisam znala ili sam krivo radila. Što se tiče mog treninga, sada jasno uviđam pogreške koje prije nisam, a zbog kojih sam se brže umarala.“ Dodaje da je za studiranje, kao i za bavljenje sportom, bitna snažna motivacija. „Drugim riječima, morate biti sportski ljudi, živjeti sport na ovaj ili onaj način.“

OLIMPIJKA *Tini Erceg u sportu pomažu znanja s fakulteta*

Metoda ‘vlastite kože’- jedina uspješna!

UČITELJI
Naći zlatnu sredinu između vrhunskih sportaša i educiranih ljudi

Joško Vlašić smatra da je fakultet dobra osnovica za bavljenje trenerskim poslom, no završenom studentu ipak treba više kako bi postao sportski trener. „Mislim da je trenerstvo jedan viši nivo nego nastavnički studij. Naime, nastavnici u školi manipuliraju određenim operatorima koji su primjereni određenoj populaciji s takvom frekvencijom rada i takvim intenzitetom koji ne transformira čovjeka kao što to čini trenerski rad“, navodi Vlašić.

Fakultet bi, smatra Vlašić, trebao biti što više utkan u sportske krugove i život grada, biti nositelj sportskih događanja, a u izboru kadrova trebalo bi naći

zlatnu sredinu između vrhunskih sportaša i vrhunski educiranih ljudi.

„Čak i vrhunski studenti rijetko mogu doseći onu razinu struke ako ipak nisu participirali na određenom nivou u nekom sportu. No, ako se netko 10-15 godina bavi sportom na najvišoj razini, on jednostavno iznutra ‘zna znanje’, on može postaviti hipoteze i zaključke na pravi način i može se lakše involvirati u ono što se zove povezanost studija sa životom.

Metoda ‘vlastite kože’ mora biti prisutna, morate imati neko iskustvo u sportu kako biste na pravi način učili druge“, uvjeren je Joško Vlašić.

Medicinski fakultet

Ana BARAC, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana interna medicina

Silvio BAŠIĆ, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana neurologija

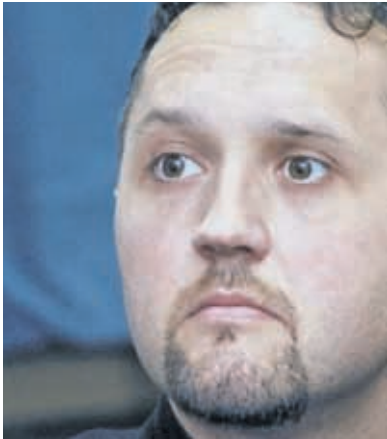
Mirna BAZINA, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana citologija, histologija i embriologija

Nataša DROPULIĆ, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana anesteziologija

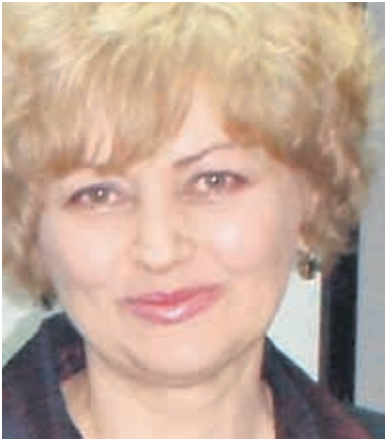
Vladimir IVANČEV, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana fiziologija

Ante IVKOŠIĆ, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana molekularna medicina

Boris LUKŠIĆ, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana farmakologija i toksikologija

Marina MARAS ŠIMUNIĆ, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana radiologija

Ivana Marinović TERZIĆ, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana molekularna medicina,

Ivančica PAVLIČEVIĆ, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana opća medicina

Zenon POGORELIĆ, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana kirurgija

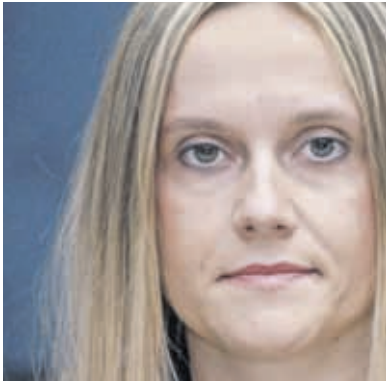
Livia PULJAK, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana citologija, histologija i embriologija

Damir ROJE, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana ginekologija, opstetricija i reproduktivna medicina

Zdravko ROJE, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana kirurgija

Katarina VUKOJEVIĆ, znanstveno područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana citologija, histologija i embriologija

Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu :

Antun ČAGALJ, znanstveno područje tehničkih znanosti, polje strojarstvo, grana proizvodno strojarstvo

Ivica JURIĆ-GRGIĆ, znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektroenergetika

Damir KRSTINIĆ, znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektronika

Petar SARAJČEV, znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektroenergetika,

Kemijsko - tehnološki fakultet

Matko ERCEG, znanstveno područje tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo, grana analiza i sinteza procesa,

Dražan JOZIĆ, znanstveno područje tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo, grana analiza i sinteza procesa

Mila JUKIĆ, znanstveno područje prirodnih znanosti, polje kemija, grana medicinska kemija i biokemija

Nediljka Vukojević MEDVIDOVIĆ, znanstveno područje tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo, grana analiza i sinteza procesa

Pravni fakultet

Božena BULUM, znanstveno područje društvenih znanosti, polje pravo, grana pomorsko i opće prometno pravo

Marija POSPIŠIL-MILER, znanstveno područje društvenih znanosti, polje pravo, grana pomorsko i opće prometno pravo

Marina VOKIĆ ŽUŽUL, znanstveno područje društvenih znanosti, polje pravo, grana međunarodno pravo

Ekonomski fakultet

Željana ALJINOVIĆ-BARAĆ, znanstveno područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana računovodstvo

Paško ANIĆ-ANTIĆ, znanstveno područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana računovodstvo

Roberto ERCEGOVAC, znanstveno područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana financije i fiskalna politika

Ivica FILIPOVIĆ, znanstveno područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana financije i fiskalna politika

2009. trideset novih doktora znanosti Sveučilišta u Splitu

Jedan od najsvečanijih trenutaka života akademske zajednice jest promocija doktora znanosti. Petnaest novih 'posvećenika' s FESB-a, Kemijsko-Tehnološkog, Ekonomskog i Pravnog fakulteta prošlog je tjedna priseglo u Sveučilišnoj knjižnici, novom simbolu akademskog Splita. Druga petnaestorica dolaze s jednog jedinog fakulteta, medicinskog, kojeg mnogi sada proglašavaju najboljim na Sveučilištu.

Dekan
prof. dr.sc.

**Josip
milat**

Osnivanje Filozofskog fakulteta dalo je Splitu novu kvalitetu. Ne zato što je riječ o još jednoj znanstveno-nastavnoj sastavnici Sveučilišta, već zato je kao institucija za nepune 4 godine okupio respektabilan broj od 78 nastavnika znanstvenika, znanstvena novaka i asistenta iz humanističkih i 37 iz društvenih znanosti, što je najveća koncentracija u povijesti Splita. Tu je i potencijal od više od dvije tisuće studenata, što također predstavlja novu kvalitetu u strukturi studentske populacije. Split je s Filozofskim fakultetom prvi put u povijesti dobio licencu izbora kandidata u znanstvena i znanstveno-nastavna zvanja iz područja humanističkih znanosti.

Fakultet ima 10 odsjeka a studentima se nudi studiranje u 27 različitih programskih kombinacija. Planiramo osnivanje studija francuskog i njemačkog jezika, slavistike, psihologije i geografije te s Pravnim fakultetom i dva sveučilišta iz Francuske studij jezik prava (juri-lingvistike), kao europski studij kojim će moći konkurrirati na programe EU fondova. Fakultet ima četiri centra koji će s vremenom prerasti u centra izvrsnosti: Centar za kulturnu antropologiju Mediterana, Centar za humanističke studije „Grga Novak“, Centar za hrvatske studije u svijetu te Centar za istraživanje i razvoj cjeloživotnog obrazovanja.

Filozofski fakultet zbog niza nesretnih okolnosti još nije dobio svoju zgradu u Sveučilišnom kampusu, no do lipnja se očekuje svečano polaganje

Studia Mediterranea

● Piše prof. dr. Joško
BOŽANIĆ

Poslije godina nastojanja da se na sveučilišnoj razini organizira Centar za interdisciplinarnu mediteransku studiju – Studia Mediterranea (SMED) – on je utemeljen na Filozofskom fakultetu. Formalna osnova za njegovo utemeljenje jest program Studia Mediterranea, koji je odobrilo Ministarstvo znanosti krajem 2006. godine s ukupno 9 kolaborativnih projekata.

Programatsko polazište za ovaj pothvat su sljedeće spoznaje: Hrvatska je izrazito mediteranska zemlja, s oko 6000 km morske obale i s posljednjim nedevasiranim arhipelagom u Europi. Ta činjenica do danas nije valorizirana kao razvojni potencijal Hrvatske. Nadalje, Hrvatska mora na europskoj i svjetskoj razini valorizirati sve svoje resurse kako bi opstala i sačuvala svoj identitet u procesu europske integracije i globalizacije. A njezin najznačajniji resurs jest njen maritimni prostor.

I treće, na tragu ideje o razvoju utemeljenome na znanju nužno je iskoristiti europske fondove za pokretanje sustavnoga znanstvenog istraživanja koje će valorizirati hrvatske razvojne potencijale u europskom kontekstu. Upravo zato što je mediteranska komponenta hrvatske naciona-

Upravo zato što je mediteranska komponenta hrvatske kulture zapostavljena, nužno je pokrenuti njezinu valorizaciju i istražiti njezin razvojni potencijal

Joško Božanić

Mediteranski korijeni filozofije

Teško je precijeniti značaj zasnivanja Odsjeka filozofije na splitskom Filozofskom fakultetu. Kao što je novosagrađena Sveučilišna knjižnica simbolički najvažnija zgrada Sveučilišta, - mudri bi rekli i cijeloga sutrašnjega Splita – tako je osamostaljenje Odsjeka filozofije simbolički čin programskog zacjeljenja Sveučilišta u Splitu. „Program Odsjeka je izrađen u skladu sa suvremenim promišljanjima organizacije studija filozofije, u koji su organski ugrađena dostignuća bogate filozofske baštine, isprepletena s na-

jnovijim svjetskim dostignućima filozofskih istraživanja... Program predviđa uporabu najsuvremenijih metoda obrazovanja, koje će biti primjenjivane pri izučavanju i kritičkom prosuđivanju novih teorija, kako s područja filozofije i drugih humanističkih područja, tako i onih s područja drugih znanosti, u specifičnom interdisciplinarnom pristupu.“ Ime pod kojim se u Splitu već treću godinu održavaju filozofski susreti - Mediteranski korijeni filozofije – sabire u sebi i dovoljan razlog osnivanja i referentni okvir ambicija ovoga Odsjeka. (V.S.)

lne kulture zapostavljena, nužno je pokrenuti njezinu valorizaciju i istražiti njezin razvojni potencijal.

Te tri spoznaje temeljne su za pokretanje istraživačkog programa Studia Mediterranea, a iznenađujuće velik interes za ovu ideju, koji je rezultirao uključivanjem 10 projekata s osamdesetak suradnika iz četrdesetak visokoškolskih i znanstvenih institucija iz Hrvatske i svijeta, potaknuo nas je da stvorimo organizacijsku formu koja bi mogla omogućiti funkcioniranje takvoga sustava.

Polazište za pokretanje SMED-a temelji se na spoznaji o postojanju mediteranskih kultura koje su stoljećima nastajale u okolnostima intenzivne komunikacije, što ju je omogućavao medij mora. Milenijsko pripadanje kulturnom krugu, čije je središte bio Apeninski poluotok, omogućilo je interferencije na svim nivoima materijalne i nematerijalne kulture. U vremenu intenzivne globalizacije upravo je istočna obala Jadrana danas još uvijek nedovoljno istražen kulturni prostor u kojemu su, zbog manjeg utjecaja globalnih nivelacijskih procesa suvremene zapadne civilizacije, sačuvani mnogi modeli materijalne i nematerijalne jadranske kulture.

U protekle dvije godine postojanja programa Studia Mediterranea naši su voditelji projekata

i njihovi suradnici sudjelovali na 68 znanstvenih skupova u zemlji i inozemstvu, publicirali su 25 knjiga i 70 znanstvenih radova, a 40 ih je pred objavljivanjem uz još 9 knjiga planiranih za objavljivanje u ovoj godini. U svih 10 projekata Centra sudjeluje 86 suradnika i 28 znanstvenih novaka. Realizirana su već dva međunarodna projekta, a trenutno su u pripremi dva nova.

Glavni problem SMED-a, kao i svih novih inicijativa, jest prostor, ali nadamo se skorom rješenju jer je potencijal Centra za interdisciplinarnu mediteransku studiju prepoznalo ne samo vodstvo Sveučilišta u Splitu nego i poglavarstvo Grada.

Inicijativa kojom su u Splitu prije osam godina (2001.) osnivanjem Odsjeka za humanističke znanosti te znanosti i utemeljene okrunjena je osnivanjem Filozofskog fakulteta 2005. godine. Princip usporedivosti sa svijetom traži potvrđivanje i provjeravanje na međunarodnoj sceni pokretanjem međunarodnih interdisciplinarnih poslijediplomskih studija i kolaborativnih međunarodnih projekata.

Radanje „centra izvrsnosti“ na području humanističkih i društvenih znanosti, na Filozofskom fakultetu u Splitu, odgovor je izazovu kriznog vremena. Centar za interdisciplinarnu mediteransku studiju jedan je pokušaj cjelovitoga kvalitativnog iskoraka.

Znanstvena konstrukcija povijesnog pamćenja

● Piše prof. dr. sc.
Aleksandar JAKIR

Studij povijesti u Splitu počeo je s radom 2003. godine u sklopu Odsjeka za humanističke znanosti kao izmješteni studij povijesti Odsjeka za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. I nakon osamostaljenja studija nastavljena je tijesna suradnja s nastavnicima Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu i drugim istaknutim povjesničarima koji izvode nastavu kao vanjski suradnici (prof. dr. sc. Neven Budak, prof. dr. sc. Nenad Cambi, prof. dr. sc. Bruna Kuntić-Makvić, dr. sc. Hrvoje

Gračanin, prof. dr. sc. Mirjana Matijević-Sokol, prof. dr. sc. Petar Selem, prof. dr. sc. Nikša Stanić i prof. dr. sc. Tomislav Raukar).

Značajke Odsjeku je i nekoliko znanstvenika-povratnika s doktoratima postignutim u Australiji, Austriji, Francuskoj, Sjedinjenim Američkim Državama, Njemačkoj i Švicarskoj, što na poseban način potiče suradnju s međunarodnim znanstvenim i sveučilišnim institucijama. Golema literatura o prošlosti ovog dijela Europe nastala posljednjih desetljeća pruža širok spektar mogućih interpretacija. Danas je gotovo opće mjesto da interpretacija prošlosti ovisi o povijesnoj situaciji i društvu u kojemu autor živi te da povijesna

činjenica nije neponovljiv, nerazdvojljiv atom zbilje, nego se mora konstruirati po određenim pravilima.

Konstrukcija povijesnog pamćenja odnosno kolektivnog sjećanja nije puka reprodukcija prošlog događanja, više ili manje objektivan odraz prošlih činjenica, nego znanstveni konstrukt pomoću kojega se prošli (i sadašnji) događaji filtriraju, sređuju, tumače te nanovo interpretiraju.

Trajno opredjeljenje našeg odsjeka je težnja za europskom i svjetskom razinom povijesne struke, otpor bilo kakvoj instrumentalizaciji povijesti te svijest o velikoj odgovornosti Odsjeka za odgoj budućih nastavnika povijesti.

- **Preddiplomski studij:** Engleski jezik i književnost, Filozofija, Hrvatski jezik i književnost, Povijest, Povijest umjetnosti, Talijanski jezik i književnost, Pedagogija, Sociologija
- **Diplomski studij:** Anglistika, Filozofija, Hrvatski jezik i književnost, Pedagogija, Povijest, Povijest umjetnosti, Sociologija, Talijanistika
- **Integrirani sveučilišni preddiplomski i diplomski studij:** Učiteljski studij
- **Stručni preddiplomski studij:** Studij predškolskog odgoja
- **U prvu godinu studija upisuje se 285 studenata.**

Talijanistikom premošćujemo Jadran

● doc. dr. sc. **Marina MARASOVIĆ-ALUJEVIĆ**

Među prvim ponuđenim studijskim predmetima koji su ustrojani na Filozofskom fakultetu bio je i talijanski jezik i književnost, što je i logično s obzirom na interes studentske populacije Splita i Dalmacije u cjelini, koja je geografskim položajem, povijesnom, kulturnom i umjetničkom baštinom te gospodarskim, turističkim i drugim potrebama povezana s Apeninskim poluotokom i tali-

janskim jezikom.

Ankete provedene među našim brucosima prošlih generacija pokazale su veliku motivaciju za studij talijanskog jezika. Dalmacija kao regija odijeljena je ili, bolje rečeno, povezana morem sa susjednim Apeninskim poluotokom. Geografska blizina odrazila se na čvrste kontakte dvaju susjednih prostora ne samo u višetisućljetnoj prošlosti, nego i u našem vremenu.

U gradu Splitu duh talijanske kulture prisutan je u mnogim aspektima svakodnevnog života: od gastronomije, mode i dizajna

do glazbe, televizije, a posebno se očituje u utjecaju talijanskog leksika na naš splitski dijalekt. Najveći dio kulturno-povijesne baštine Splita i Dalmacije oslanja se na veze s apeninskim prostorom u svim razdobljima, od antike, srednjega vijeka, renesanse, baroka do modernih stilova. Gospodarstvo u Splitu i Dalmaciji snažno je orijentirano na razmjenu dobara s prekojadranskim gradovima. Zbog svega toga osjeća se velika potreba prevoditeljskog kadra koji će zadovoljiti sve snažnije zahtjeve i u tom sektoru suvremenoga života.

dobitnici rektorove nagrade

Gabriela Bašić

– Filozofski fakultet u Splitu junior je Sveučilišta pa zasigurno nema dugu tradiciju kao fakulteti u Zagrebu i Zadru, no ne manjka mu potencijala i volje da im “pomrsi račune” i s vremenom zaustavi odlazak u druge gradove onih koji žele studirati jezike, povijest, filozofiju, sociologiju te ostale humanističke i društvene znanosti. Mogla sam birati između odlaska u Zagreb i prihvatanja svojevrsnog rizika studiranja na gotovo tek osnovanom Filozofskom fakultetu u Splitu, no zasad mi se čini da se rizik upisa filozofije i hrvatskog jezika i književnosti isplatio.

Ante Lalić

– Student sam filozofije i povijesti, svoju struku smatram iznimno zanimljivom i mislim kako su humanističke znanosti još jako privlačne te da će u budućnosti biti još više studenata koji će studirati na Filozofskom fakultetu u Splitu. Studij filozofije je strukturiran tako da studenta postupno i sustavno uvede u osnove svih glavnih filozofskih disciplina i upozna s povijesnim razvojem jedne od najstarijih znanosti na svijetu. Cilj nastavnog plana i programa studija povijesti jest proširiti povijesna znanja i spoznaje kod studenata te ih ugraditi u šire povijesne procese.

Istraživačka sociologija

● Piše prof. dr. sc. **Anči LEBURIĆ**

Splitski studij sociologije ušao je u četvrtu godinu postojanja. Zbog širine nabo-razbrazed sociolozi pronalaze posao u različitim društvenim područjima - u kulturi, vlasti, medijima, znanosti itd.

Spliti je studij programski koncipiran kao studij istraživačke i metodološke orijentacije. Uvjeti studentskoga rada su izvrsni, jer im je na raspolaganju najsuvremenija sociološka literatura, te moderna računalna i druga oprema, što neprestanom komunikacijom s profesorima u konačnici vodi najpoželjnijem rezultatu

– stvaranju otvorenog i kritičnog profila mladih kao demokratski osposobljenih i potencijalno uspješnih građana.

Bitne su karakteristike splitskoga studija metode znanstvenog rada. Posebno je zanimljiva sociološka istraživačka radionica koja se realizira pod vodstvom mentora, koje studenti biraju prema vlastitim afinitetima. Mentori prate dotične studente tijekom cijeloga studija, s njima individualno rade, i to na konkretnim istraživačkim projektima. Radionice su zamišljene kao istraživačke vježbaonice, a cilj im je intenzivnije angažiranje u timskom radu te pozitivna selekcija najboljih studenata, čiji se radovi publiciraju

u suradnji s mentorima. Dosad je objavljeno već deset socioloških empirijskih studija, što predstavlja značajan izdavački iskorak iz slabe sveopće sociološke produkcije. Istraživački rad se, dakle, ovdje konkretno uči i unapređuje, čime se pridonosi i sveopćem društvenom razvitku.

U Splitu je organiziran sveučilišni preddiplomski i diplomski studij nakon kojih se studenti mogu uključiti u nacionalni doktorski studij sociologije, čiji smo suosnivači. Zahvaljujući sadržajima programa, studenti sociologije mogu se uspješno uključivati u druge studije i projekte u zemlji, te na europska i svjetska sveučilišta.

inicijative

Slobodana PROSPEROVA NOVAKA

Mene i moje splitske prijatelje već nekoliko godina zaokuplja zamisao o potrebi obilježavanja dva milenija Dalmacije. Jer 2010. navršava se točno dvije tisuće godina od prvog spomena Dalmacije kao geografske pa onda i kulturološke činjenice. Dalmaciju je, cijepanjem Ilirika, utemeljio prvi rimski car August, godine 763. od o snutka Rima, odnosno, kako mi brojimo, 10. godine nove ere. Osjetio sam potrebu da ovu zamisao vrlo heterogene skupine intelektualaca javno smjestim u duhovni prostor splitskoga Filozofskog fakulteta odnosno Sveučilišta u Splitu, a prvi broj Universitas, prve sveučilišne novine u suvremenoj Hrvatskoj, bogomdana je prilika za promociju najozbiljnijega kulturološkog projekta u dalmatinskoj povijesti.

Riječ je o tomu da se na razini hrvatske države odmah proglasi desetljeće Dalmacije! Ova zamisao polazi od činjenice da je Dalmacija, kao kolijevka hrvatske kulture i hrvatske države, ključna sastavnica hrvatskoga kulturnoga i nacionalnog identiteta i najbolji primjer autentičnog hrvatstva kojemu se pridonosi upravo vlastitom regionalnom posebnosti.

Desetljeće promišljenog i sustavnog podsjećanja na dvomilenijsku opstojnost dalmatinskog identiteta od antičke do hrvatske Dalmacije općenito je dugoročno izvrsna investicija, napose u turizmu i u svjetlu navedene kandidature Splita za europsku metropolu kulture 2020. godine. A ovaj uistinu rijedak jubilej osobito je dobrodošao povod središnjem, najvećem sveučilištu u Dalmaciji, dakle našem Sveučilištu u Splitu, a potom i sveučilištima Zadra i Dubrovniku, te svim kulturnim i znanstvenim ustanovama južne Hrvatske, da prionu na vlastitu duhovnu obnovu te međunarodnu reafirmaciju vlastitih vrijednosti i potencijala, a sve u svrhu kulturnog i gospodarskog preporoda Hrvatske u cjelini.

Sagledana iz očista Sveučilišta u Splitu, ova zamisao nalaže hitnu mobilizaciju svih snaga iz kruga splitskih humanističkih studija. Upravo oko splitskoga Filozofskog fakulteta, oko njegovih odsjeka za kroatistiku, povijest i povijest umjetnosti, oko njegovih neofiloloških grupa trebala bi se kristalizirati jezgra koja će Leksikografskom zavodu Miroslav Krleža već sutra poslijepodne predložiti početak rada na Enciklopediji Dalmacije. Projekt je to za središnji hrvatski enciklopedijski zavod, no projekt koji bi postao središnjim laboratorijem svih splitskih humanističkih studija. U sastavnicama Filozofskog fakulteta u Splitu već sada postoji jezgra sposobna da u većem dijelu sama osmisli ovaj projekt. Sazreli su, dakle, uvjeti da u njegovoj realizaciji ne ostane ni traga nekog središnjeg i zagrebačkog kolonijalizma.

Radi se o dugoročnom cilju koji bi se ostvarivao kroz jedno desetljeće, putu kojemu bi na kraju stajao spomenik trajniji od mjedi - četiri sveska najvećeg enciklopedijskog izdanja o Dalmaciji. Na projektu Enciklopedije Dalmacije znanstveno bi se odgajala prva generacija domaćih kadrova, takav bi pothvat bio prva kolektivna provjera blagotvornosti gradnje Sveučilišne knjižnice u Splitu. A splitskom sveučilištu upravo sada trebaju kolektivne provjere, treba mu da se pokaže kako su njegove sastavnice stasale za kolektivne pothvate.

Eto zato mislim da je proslava dvomilenijskog rođendana Dalmacije, zamišljena kao desetljetni proces u kojem bi dominirao laboratorijski posao na velikoj višesvesčanoj Enciklopediji Dalmacije, najbolji pozitivni odgovor velikim investicijama koje su do danas usmjerene prema Sveučilištu u Splitu i njegovom Filozofskom fakultetu.

*Na projektu
Enciklopedije
Dalmacije
znanstveno bi
se odgajala
prva generacija
domaćih
kadrova*

Dekan
prof. dr.sc.

Luka Tomašević

Katolički bogoslovni fakultet u Splitu jedan je od mlađih fakulteta Sveučilišta u Splitu, kao i u Republici Hrvatskoj, ali je on baštinik i pravni nasljednik još srednjovjekovne katedralne škole u Splitu, splitskoga teološkog studija i potom Visoke bogoslovne škole osnovane 1700., odnosno Teologije u Splitu, kako se zvala od 1972. godine, otkada je bila afilirana KBF-u u Zagrebu. Također, KBF u Splitu je baštinik i pravni nasljednik filozofskih i bogoslovnih učilišta koja su djelovala u franjevačkim samostanima još od XIII. stoljeća, šibenskog filozofsko-teološkog učilišta iz 1699. godine, franjevačkoga filozofskog studija u Makarskoj (1708.) te makarskog filozofsko-teološkog studija iz 1736., koji je od 1936. nosio naslov Franjevačka visoka bogoslovija u Makarskoj, a od 1995. Franjevačka teologija u Makarskoj, (pripojena zagrebačkom KBF-u već 1971.) Kao što je bila značajna za stvaranje države, tako je 1990. godina bila značajna i za hrvatsku teologiju jer je Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu bio vraćen u sastav Sveučilišta, a s njim i njemu afilirane teološke škole u Đakovu, Rijeci, Splitu i Makarskoj. Teologije u Dalmaciji, u Splitu i Makarskoj, nakon dužih međusobnih pregovora i na temelju Ugovora o suradnji na području odgoja i kulture, sklopljenoga između Svete Stolicе i Republike Hrvatske, potpisale su Ugovor o udruživanju i ujedno o osnivanju Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Splitu, 9. srpnja 1999. godine. Riječju, i naši višestoljetni korijeni i današnje naše mogućnosti pouzdan su oslonac svima koji se opredijele za studij na našem fakultetu.

- Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij: Filozofsko-teološki studij
- Preddiplomski sveučilišni studij: Teološko-katehetski studij
- Diplomski sveučilišni studij: Teološko-katehetski studij
- U prvu godinu studija upisuje se 75 studenata.

Izazovi teološkom studiju

Katolički bogoslovni fakultet nastavlja na akademskoj razini tradiciju drevnih teoloških škola u gradu Splitu i na hrvatskom jugu, koje su stoljećima bile žarišta duhovnosti i znanosti tumačeći kršćansku vjeru i šireći kulturni napredak.

Danas naš fakultet želi biti mjesto stvaralačkog promišljanja svega onoga što suvremeno društvo i Crkvu zaokuplja. Dijeleći s ljudima našega vremena "radost i nadu, žalost i tjeskobu", nastojimo uočavati znakove vremena, tumačiti ih u svjetlu evanđelja i tako davati svoj prinos u traženju odgovora na aktualne izazove.

Najveći aktualni izazov zacijelo je suvremeno pluralno društvo koje ljudima otvara mnoga područja slobode, ali istodobno od njih traži strahovitu odgovornost kako neobuzdana sloboda ne bi odvela u nove sebičnosti, ovisnosti, sukobe i različite vrste zarobljenosti.

*Nediljko A. Ančić,
prodekan za znanost
Katoličkog bogoslovnog
fakulteta Sveučilišta u
Splitu*

Komunizam je kod mnogih ljudi ostavio moralnu prazninu i duševne rane. Iz te praznine izviru raznoliki oblici kriminala i korupcije, dezorijentacija medija i zlorabljanje vlasti koja više ne zna služiti općem dobru. Upravo stoga KBF u Splitu želi stupiti u kritički dijalog s modernom kulturom te u tom smjeru priprema otvaranje novog poslijediplomskog doktorskog studija.

Pluralistički društveni kontekst sa sobom nosi stalnu promjenu vrijednosti i etičkih normi, što je, ne samo za kršćanstvo, veliki izazov. U prošlom totalitarističkom sustavu Crkva je imala svoj »obrambeni stav« i bila je gotovo jedina alternativa ondašnjem režimu.

Nakon dvadesetak godina života u demokraciji čini se da kršćanski pogled na svijet i život u društvu nije dovoljno prisutan, osobito nedostaje praktičnog i dosljednog

vjerničkog angažmana koje bi bilo kvasac istinskih vrednota. Upravo za tu zadaću želimo osposobiti svoje sadašnje i buduće studente i studentice.

Studij teologije kao sustavno promišljanje i tumačenje kršćanske poruke u susretu s konkretnim vremenom i njegovim izazovima pruža široku nabrazbu i omogućava stjecanje brojnih vještina i kompetencija. U današnjem vremenu duhovne dezorijentacije utvrđuje vlastiti vjernički identitet i jača odgovornost te uči kritičkom dijalogu u politici, kulturi i gospodarstvu, u pitanjima odgoja, etike te traženju orijentacija smisla.

Ispunit će sve one koji osobno traže dublje razumijevanje svoje životne stvarnosti i koji se istodobno inspirirani vjermom žele kompetentno uključiti u različite crkvene, odgojne, društvene, socijalne i medijske djelatnosti i službe.

Došlo je vrijeme za 'treći put'

● Piše Luka BRČIĆ

U političkom smislu, postoje neki izazovi na koje još nismo odgovorili. Naime, dobiva se dojam da mi kao nacija još nismo stvorili homogenu cjelinu i još se uvijek osjećamo podijeljenima. Bojati se da i Crkva sumnjičavo gleda na društvene i kulturalne procese i da nema baš jasnu sliku vlastitog angažmana i djelovanja u demokratskom i građanskom

društvu. Možda je vrijeme da kao teologija, i kao Crkva razvijemo neki 'treći put' koji bi se temeljio na socijalnom nauku Crkve, koji bi promovirao i okupljao sve 'ljude dobre volje'.

Mi ne želimo ostati po strani i bez utjecaja na život našega društva i vremena već želimo i kao znanost i kao crkvena zajednica učiti u dijalog sa suvremenom znanostu i kulturom. Kršćanstvo je od samih svojih početaka bilo izvor procesa civilizacije i proširilo

se na sve društvene slojeve, a u svakodnevni je život unosilo svoje religiozne vrijednosti. Već od prvih stoljeća kršćani su živjeli među drugima i s drugima, i uljučivali društvo iznutra ne stavljajući nikakve etikete i podjele.

Ono duboko u sebi nosi poštivanje ljudske osobe i promicanje njezinih općih prava i dužnosti, bilo da je riječ o pojedincu, bilo pak o društvenoj dimenziji i razvoju. I kršćanska antropologija, koja je omogućila takav pro-

ces uklapanja u društvo kao pokretač razvoja i oplemenjivanja, nije zapravo nastala na biblijskim korijenima, kako se obično misli, nego je nastala na autonomnoj hermeneutici društvenoga i ljudskoga. A to je bio i ostao tipični teološki rad i trud, kako nam svjedoči i naša teološka tradicija koja je i na ovim prostorima stoljećima unosila duh evanđelja u društvo i svijet. Ništa više i ništa manje ne želimo ni danas!

Teologiju treba živjeti da bi je se studiralo

IZAZOV Usklađivanje životne prakse s principima

Student Domagoj Jurčević, dobitnik rektorove nagrade, smatra da je nemoguće istinski studirati teologiju bez vjere. Aktivni kršćanski život, ističe, doslovno je nužan preduvjet za studiranje teologije jer se vjera i teologija međusobno neodvojivo prožimaju – bez vjere govorili bismo o studiju religiologije, kojega u Splitu, nažalost, nema.

„Jedan od najvećih izazova s kojima se student teologije mora susresti je integriranje širine studijskih sadržaja u vlastiti život i temeljne principe. Ukratko, onaj koji ne 'živi' teologiju, makar i imao najbolje ocjene, ne studira je adekvatno i ona za tu osobu postaje težak teret.

Također, njezin je kritičko-znanstveni aparat takav da ima nužnu potrebu za življenim iskustvom njenoga sadržaja da bi joj se dalo znanstvenoga doprinosa“, navodi Domagoj Jurčević, te preporučuje fakultet dvjema skupinama osoba: onima koji vole pedagoški rad i osjećaju istinsku spremnost ulaganja sve svoje energije u tomu smjeru i onima koji žude za jednim iz-

Gina Šparada

vršnim znanjem s raznih znanstvenih područja za daljnji studij na drugim fakultetima.

I za Ginu Šparadu, također dobitnicu rektorove nagrade, najveći je izazov usklađivanje životne prakse sa sadržajima koji su preneseni, odnosno posvjedočeni na ovom fakultetu.

„To posvjedočenje uvelike olakšava usklađivanje osobnog životnog stava s prototipom istinskog kršćanskog života koji nam se pokušava predstaviti na ovom fakultetu. Ono i daje poticaj da se od teorije prijeđe na praksu, da se usvojeni sadržaji ostvare u životu.“

Humanističke znanosti, ističe, trebaju pomoći pri odgovoru cjelokupnog društva, a što se tiče teologije, ona to prije svega čini odgajajući sebe. „Teologija može, i to joj je na neki način zadatak, učiti u dijalog sa svim drugim znanostima i zajedno s njima raditi na unaprjeđenju današnje slike svijeta i poboljšanju uvjeta u kojima se čovjek treba razvijati, postajati više čovjekom“, zaključuje Gina Šparada. *Duje Tonković*

Dekan
prof. dr.sc.

Miljenko Grgić

Umjetnička akademija u Splitu, osnovana 1997. godine, dakle jedna od mlađih sastavnica Sveučilišta u Splitu, ima svoje izvoriste u dugogodišnjoj tradiciji pedagoških studija likovne i glazbene kulture koji sežu u davne pedesete godine 20. stoljeća. No njezino osnivanje doista možemo označiti povijesnom prekretnicom jer se tada prvi put u južnoj Hrvatskoj na sveučilišnoj razini pojavljuju studijski programi s umjetničkog područja.

U okviru triju zasebnih odjela Umjetnička akademija danas nudi spektar od osamnaest različitih studijskih specijalnosti likovnog, glazbenog i dramskog umjetničkog stvaralaštva. Izravno i neizravno pokrivamo gotovo čitav jadranski obalni prostor, a veliki nam broj studenata dolazi i iz unutrašnjosti Hrvatske. Cilj umjetničkih studija isti je kao i u svakom obrazovnom procesu: podizanje razine znanja, vještina i kompetencija. Naša akademija uspješno osigurava prijenos znanja svojih nastavnika na studente, omogućujući stjecanje vještina i izlaznih kompetencija vrhunske kakvoće. Interdisciplinarnost pri obrazovanju različitih umjetničkih profila, uz interakciju teorijskog s praktičko-umjetnički društvenim te opće kulturalnim djelovanjem, osposobljava naše završene studente da odgovore na sve izazove suvremenosti. Ako se zna da je i glavni Akademijin problem - kronični nedostatak adekvatnog prostora - pred rješavanjem, jer je nova zgrada već u fazi projektiranja, može se očekivati da već generacija današnjih maturanata doživi neusporedivo kvalitetnije studijske uvjete.

- **Preddiplomski studij:** Film i video, Dizajn vizualnih komunikacija
- **Preddiplomski i diplomski studij:** Slikarstvo, Kiparstvo, Likovna kultura i likovna umjetnost, Glazbena pedagogija, Glazbena teorija, Puhački instrumenti (smjerovi: Flauta i Klarinet), Glasovir, Gudački instrumenti (smjerovi: Violina, Viola, Violončelo), Kompozicija, Solo pjevanje, Gitara, Gluma
- **Integrirani preddiplomski i diplomski studij:** Konzervacija - Restauracija
- **U prvu godinu studija** upisuje se 100 studenata.

Splitski doktori za umjetnine

OČUVANJE BAŠTINE Restauracija je spoj umjetnosti i prirodnih znanosti

Aida Grga

Dok je u prošlosti restaurator bio zanatlija, netko tko je slike i kipove osvježavao i uljepšavao, danas je on znanstvenik koji velik dio vremena provodi u istraživanju.

„Strpljenje je prvi zahtjev koji se postavlja pred budućeg studenta restauracije. Zahvati na Leonardovoj Posljednjoj večeri trajali su punih dvadeset godina, a isto toliko trebalo je da se restauriraju zidne slike u Sikstinskoj kapeli“, ističe Sagita Mirjam Sunara, viša asistentica na Odsjeku za konzervaciju-restauraciju, dobitnica top-stipendije i rektorove nagrade. Na odsjeku se uglavnom restauriraju manje umjetnine na kojima zahvati traju jednu do dvije akademske godine.

„Restauratori produžuju životni vijek kulturnih dobara, a sačuvati nešto za buduće generacije je najveći privilegij“, smatra Sagita Mirjam. Kako ističe studentica Aida Grga, također dobitnica rektorove nagrade, restauracija je spoj umjetnosti i prirodnih znanosti.

„Smatram da je jako dobro što studenti konzervacije na Umjetničkoj akademiji u Splitu već na prvoj godini dolaze u dodir s pravim umjetninama, što nije svugdje slučaj. Na taj način

Sagita Mirjam Sunara

odmah u početku stječu odgovornost i pravilan pristup prema objektu restauracije. Zbog rada s manjim grupama studenata profesori su u mogućnosti posvetiti se svakome pojedinačno: prokomentirati, savjetovati i pomoći pri radu. Najveći izazov prilikom studiranja za mene je istraživanje skulptura, slika i drugih različitih predmeta, što je uistinu zanimljivo i pričinjava zadovoljstvo, nešto kao forenzika za umjetnička djela“, navodi Aida Grga.

Vjeko Perišić

Split je (bio i ostat će) filmska metropola

■ Piše Goran Mudrinić*

Pravi načaj splitskog studija filma i videa može se shvatiti tek iz cjelokupne filmske povijesti Splita. Ima više od 100 godina da je filmsku umjetnost u Hrvatsku uveo Splićanin Josip Bepo Karaman. U samo tri godine Karaman je ugostio pokretno kino, 1907. otvorio vlastiti kinematograf, i sam počeo snimati filmove! Njegov šegrt, Josip Hala, sve što je u Splitu naučio prenio je u Zagreb. Otada se nit ne prekida: nepoznati

snimatelji ostavili su nam panorame međuratnog Splita, filmove o procesiji Sv.Duje, o maškarama, snimajući čak iz aviona! No tek 1967. osniva se Dalmacija-film, potom i Slavica film, da bi filmska produkcija zenit dosegla pod imenom Marjan filma: jedanaest dugih i stotinjak kratkih filmova, tisuće kilometara filmske dokumentacije iz kulturnog, gospodarskog i političkog života Splita i regije, filmska biblioteka Elipse. Ne samo Marjan film: nekoliko je značajnih filmova u Splitu snimila i Filmska radna zajednica Dal-

macija. Samo Split u Hrvatskoj ima Kinoteku kojoj će uskoro četrdeset godina. Imali smo i imamo vrhunske glumce, snimatelje, pisce, režisere... Posljednjih su godina nove generacije krenule novom snagom. Studij koji je Split odavno zaslužio na takvoj će tradiciji odgojiti i bolje od onih što smo ih imali, ali morao bi pomoći da se ništa i nitko iz splitske filmske povijesti ne zaboravi.

*Autor je 80-ih bio direktor Marjan filma, tada najuspješnije hrvatske filmske kuće

Poziv umjetnika

Poziv i poslanje umjetnika u bilo kojem vremenu, pa tako i u ovom sadašnjem, uvijek je iznimno. Mali broj ljudi osjeća taj poziv kao svoj, a rijetki su koji mu se potpuno predaju i svim svojim snagama posvete. Umjetnik se rađa, a upornim radom na sebi, učenjem i trajnom uronjenošću u svijet umjetnosti zrije do mogućnosti ostvarenja vlastitih umjetničkih zamisli.

U unutarnjem duhovnom svijetu umjetnik gradi svoj umjetnički svijet, koji teži u svojem djelu ostvariti. Najveće su poteškoće u prijenosu umjetničkih zamisli u stvarna umjetnička djela.

Valja znati kako se umjetnik mora služiti isključivo umjetničkim sredstvima kako bi taj prijenos svojih zamisli ostvario tako da to djelo može komunicirati

Josip Botteri Dini

sa svijetom, a da pritom bude u dosluhu s vremenom u kojem je nastalo, da ne bude ponavljanje nekog drugog, čak i vlastitog djela.

Sva nastojanja oko ostvarenja umjetničkog djela ovise o nadahnuću koje prožima umjetnika i njegovo djelo. Kao i svaki čovjek, umjetnik je neprestano u potrazi za smislom života i djelovanja. Smisao mora biti plemenit i uzvišen, jer je i moć koju umjetnik nosi u sebi i svojem djelu plemenita i uzvišena te nije od naše ljudske volje. I sav razvoj umjetnosti do danas i čitav onaj zamašljeni muzej koji svatko od nas nosi u sebi, kao vlastiti izbor iz ukupne povijesti umjetnosti, svjedoči tu uzvišenost i upućuje nas na transcendentno porijeklo umjetnosti.

dobitnica rektorove nagrade

Jelica Valjalo

– Studiram Glazbenu teoriju, a prednost studiranja na Glazbenoj akademiji je individualni rad s profesorima, što je posljedica primanja malog broja studenata. To uvelike pridonosi ugodnijoj atmosferi u odnosu profesor - student. Studenti Glazbene akademije u Splitu imaju čast obrazovati se uz profesore koji se nalaze u samom vrhu hrvatskoga glazbeno-teorijskog djelovanja.

Potaknuti njihovim entuzijazmom i aktivnošću, studenti su vrlo uspješno pokrenuli izdavanje glazbenog lista Umjetničke akademije. Prisustvovanja suvremenim glazbenim tribinama, znanstvenim skupovima i seminarima pružaju uvid u aktualna glazbena zbivanja i potiču prosuđivanje i vrednovanje “glazbeno lijepog”.

Dekan Stipan Jamković

Samostalni Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu osnovan je 1997., nakon što je pune 23 godine djelovao kao područni studij zagrebačke medicine. Od skepse koja ga je pri osnivanju pratila, u samo 12 godina samostalnog djelovanja razvili smo se u jednu od najboljih sastavnica Sveučilišta u Splitu po svim bitnim i mjerljivim pokazateljima kvalitete. Elitna smo institucija, s osmišljenim nastavnim programima, značajnim brojem znanstveno-nastavnih djelatnika, brojnim nacionalnim i međunarodnim znanstvenim projektima i respektabilnim brojem znanstvenih novaka, sa studijem stomatologije, tri poslijediplomska doktorska studija, tri smjera stručnih studija (Fizioterapija, Sestrinstvo, Radiološka tehnologija).

Pokrećemo studij farmacije zajedno s KTF-om, intenzivno se uključujemo u sveučilišni studij forenzike, studij medicine na engleskom jeziku te nove diplomske sveučilišne studije biomedicinskih struka. Razvili smo suradnju sa svim hrvatskim fakultetima medicine i mnogim međunarodnim sveučilištima - od Ljubljane, preko američkih do sveučilišta u Melbourneu i Sidneyu. Splitska medicina odavno više nije tek mjesto za „proizvodnju“ liječnika, nego simbol i snažni pokretač struke.

Usvojenom strategijom trasirali smo putove razvoja vrhunske, moćne i učinkovite medicine na našem fakultetu, utemeljene na najnovijim istraživanjima i znanstvenim spoznajama u kojima i sami aktivno sudjelujemo, ulažući u studijski standard i jačajući fakultetsku i sveučilišnu zajednicu studenata, istraživača i nastavnika.

- Integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij: Medicina, Stomatologija
- Poslijediplomski specijalistički studij: Pronalaženje i primjena dokaza u medicini
- Poslijediplomski doktorski studij: Biologija novotvorina, Klinička medicina utemeljena na dokazima
- Stručni studij: Sestrinstvo, Fizioterapija, Medicinska radiologija
- U prvu godinu studija upisuju se 235 studenata.

Svi naši strateški projekti idu dalje

• Piše prof. dr. sc. Dragan PRIMORAC ministar znanosti, obrazovanja i športa

Govori se kako je Hrvatska 'u krizi'. No, kriza je ipak ponajprije kriza morala i poremećenih društvenih vrijednosti. Ona je uvijek posljedica prošlosti, a ne zapreka budućnosti. Ona nameće nove standarde i uvjeren sam da su iznimno velike investicije u akademsku zajednicu u proteklih pet godina bile više nego pogođene, usudio bih se napisati – mudre.

Depolitizacija znanosti

Pod 'investicijama' ne mislim samo na iznose uloženog novca. Naprotiv, na prvo bih mjesto stavio napore da se obrazovanje i znanost potpuno depolitiziraju a odmah potom mjere da ih učinimo usporedivim s onim najboljim u svijetu. Točnije, da se otme iz ruku interesnih skupina, jer su i one same prečesto u funkciji onih institucionalno akademskih, strukovnih i korporativnih interesa. Mnogo smo učinili kako bi 'depolitizacija', koju najbolji dio akademske zajednice čeka već 60 godina, uspije, no bez podrške demokratske javnosti ona dugoročno ne bi bila ostvariva. Ipak, depolitizacija znanosti, koliko god bila teška i spora, lakši je dio posla.

Za znanost je sad najvažniji zakon o Nacionalnoj zakladi za znanost, visoko školstvo i razvoj RH, i Osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju. Od 2010. o znanstvenim će se projektima i u nas odlučivati potpuno neovisno o politici, kao u jednoj Švicarskoj ili Njemačkoj: međunarodnim recenzijama, znanstvenom čestitošću, otvorenošću i usporedivošću.

Državna matura

Puno teža 'investicija' - nazvao bih je povijesnom - jest uvođenje državne mature za koju smo mnogi od nas naivno mislili da će je biti lako provesti. No ovogodišnju se probnu državnu maturu prijavilo više od 33 tisuće učenika, uz sve gimnazijalce čak i 95% učenika četverogodišnjih strukovnih škola. Raduje što su i sve visokoškolske ustanove prepoznale značaj i važnost državne mature, prihvaćajući ju kao uvjet za upis jer je najpravedniji i najučinkovitiji način vrjednovanja učeničkih postignuća.

Nije slučajno da je Hrvatska danas najpropulzivniji obrazovni sustav u regiji. S tim se slaže i europski povjerenik za obrazovanje Ian Figel. Hrvatska ima 18,5% visokoolazovanih u dobi od 25-64 godine što nas stavlja u rang s Austrijom, Mađarskom, Poljskom; povećala se znanstvenu produkciju, a sudjelovanjem u Okvirnom programu EU - FP7 povukli smo 18 milijuna eura. Raduje „povrat“ naših ulaganja: od uvođenja drugog stranog jezika u školama, vanjskog vrjednovanja obrazovanja, informatičke povezanosti obrazovne vertikale, izgradnje ili dogradnje 370 školskih objekata, 350 tisuća kvadrata sveučilišnih prostora i zapošljavanja više od 9 tisuća stručnjaka u sustavu.

Partneri iz cijeloga svijeta

U najvrednije naše investicije spada jačanje veza s cijelim svijetom, ne samo s Europom kojoj tradicionalno pripadamo. Pored EU, partnere

tražimo u najjačim državama svijeta, a to smo već ostvarili s Indijom, SAD-om i Izraelom. Prošloga smo petka ugovor potpisali i s japanskim Ministarstvom znanosti pri čemu je splitsko Sveučilište imalo važnu ulogu. Investirali smo i novac i energiju u povratak preko 120 hrvatskih znanstvenika iz svijeta gdje uz još neka prednjači Sveučilište u Splitu, očito, ne samo zbog mora i sunca.

Sveučilišne knjižnice i studentski domovi

Najbolji pokazatelji ulaganja u razvoj sveučilišta su sveučilišne knjižnice: dok se u proteklih 60 godina izgradila jedna jedina, samo u posljednjih 5 izgradili smo dvije - u Splitu i pri zagrebačkom Filozofskom - a u

Osijeku se gradi treća! Desetljećima nismo gradili studentske domove, a sad u Splitu gradimo 600 ležajeva i kapacitete udvostručujemo, ovog mjesecu u Zagrebu ćemo započeti novih 450 ležajeva, a uskoro nastavljamo i u ostalim sveučilišnim centrima.

Usprkos trenutnoj krizi, svi naši strateški projekti idu dalje, zahvaljujući, želim to ovdje istaknuti, i predsjedniku Vlade. Kako je i sam svojedobno bio ministar znanosti svjestan je činjenice da u ovakvim vremenima treba zaštititi upravo znanost i akademsku zajednicu jer bez njene snage ne možemo naprijed.

Promišljena strategija

Ove sam razvojne poluge nabrojao kako bih ukazao da brojne aktivnosti predstavljaju vrlo promišljenu strategiju. S promjenama se moralo krenuti na svim razinama obrazovanja, istodobno. Posebno veliki napor bio je objediniti cijelo vertikalno obrazovanje i to se dogodilo po prvi put, ali bez toga bi bilo nemoguće ovako sustavno koordinirati promjene od vrtića pa do doktorskog studija. Kako naš prijatelj japanski ministar Matsuda kaže – budući se studenti pripremaju još u vrtiću. Tonove naše obrazovne politike razaznaju svi, a većini je jasna i melodija: ambicija da Hrvatska snažno nastavi s izgradnjom jednog od najpropulzivnijih obrazovno-znanstvenih sustava. Ne zato što mislimo da smo od drugih pametniji, nego zato što je to jedan od glavnih uvjeta opstanka hrvatskoga naroda.

dobitnik rektorove nagrade

Josip Kedžo

– Zašto odabrati baš medicinu? Možda već s 18 godina znate da želite profesionalni život posvetiti brizi za drugoga, pomaganju da netko ozdravi? No ako kojim slučajem ne možete upravo sad razviti altruistične stavove, nemojte se obeshrabriti (odat ću vam malu tajnu; nisam ni ja). Medicina je dug studij (prvaci smo - 6 godina!) i daje dovoljno vremena da se nadete u nečemu ili da se uopće ne nadete. Čekaju vas 'slikovnice' od 1000 stranica; za nekoga tko boluje od nesаницe - super! Šalu na stranu, ali nije li upravo to izazov? Zapitate li se kakve to tajne krije ljudsko tijelo kad je o njemu napisano toliko stranica?

Javno o tajnama biomedicine

• Piše prof. dr. sc. Ivica GRKOVIĆ

Biomedicinarima važe za ljude koji žive u nekom svom, teško razumljivom svijetu. No treba omogućiti da se u Splitu sazna čime se bavimo i tako postanu dio naših napora i traganja za značajnim otkrićima. Stoga smo povodom obilježavanja Dana fakulteta upriličili javnu tribinu: 'Medicina i javnost: novi putovi suradnje', na kojoj smo prikazali tek mali dio novih inicijativa i aktivnosti iz naše produkcije. Profesor Damir Sapunar je pokazao kako izgleda novi, potpuno preobražen Croatian Medical Journal, naš najbolji medicinski časopis čiju veličinu i ugled jasnije vide naši kolege u inozemstvu nego mi koji svakodnevno komuniciramo s njegovim glavnim

urednicima. Profesor Mladen Boban je otkrio zašto ne nedostaje ispitanka za projekt '10001 Dalmatinac', iako u tu biobanku deponiramo sve što nam medicina može reći o nama samima. Profesorica Ana Marušić je upoznala nazočne s izuzetnom važnošću potpune javnosti i transparentnosti svih kliničkih istraživanja, a voditeljica ureda našeg Hrvatskog Centra za Globalno Zdravlje, Dalibora Rako je pokazala da mi u Splitu zaista vjerujemo samo u medicinu utemeljenu na dokazima, pa smo postali dio svjetske kolaboracije koja se bavi njenim dosljednim provođenjem. Veliki interes okupljenih novinara i živa rasprava bili su nam poticaj da ovakve inicijative nastavimo i proširimo. Siguran sam da ćemo novorođenim 'Universitas' dobiti medij koji će našim projektima u budućnosti obratiti punu pažnju.

Prorektor za poslove unapređenja kvalitete Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Šimun Anđelinović

Sveučilište u Splitu dočekuje svoje studente kao ravnopravne partnere u nastavnom i znanstvenom procesu. Da je tome tako, govori iskorak koji smo napravili studentskom anketom u kojoj su po studenti na cijelom sveučilištu prvi put ocjenjivali svoje nastavnike i organizaciju nastave. Rezultati govore da je Sveučilište doseglo visoku održalo razinu nastavnog procesa. I sama će anketa biti poticaj unapređenju kvalitete i u resoru za koji sam kao prorektor zadužen, i u sklopu našeg Centra za unapređenje kvalitete našeg Sveučilišta. Želimo unaprijediti sve aspekte nastavnog procesa, od uvjeta studiranja, preko što šireg i što bržeg uključivanja naših studenata u znanstveni i stručni rad, pa sve do rada administrativnog osoblja.

Strategija razvoja Medicinskog fakulteta

• Prof. dr. sc. Željko DUJIC

U svrhu unapređenja znanstveno-istraživačkog rada Fakultet je 2007. godine među prvim u RH usvojio Strategiju razvoja znanosti, a prije mjesec dana i cjelovitu Strategiju razvoja fakulteta za razdoblje od 2009. do 2014. godine. U tom strateškom dokumentu, na temelju već postignutih rezultata te stručno-znanstvenih prioriteta i dokazane izvrsnosti znanstveno-nastavnih kadrova, jasno su naznačeni ciljevi i zadaci za sljedećih pet godina. Osim

znanstvenih prioriteta: istraživanja kardiovaskularnih bolesti, istraživanja tumora, istraživanja u javnom zdravstvu te forenzičkih istraživanja i edukacije (gdje su u prioriteta znanstvena istraživanja gotovo u potpunosti integrirana pretklinička i klinička polja), jasnije je definirano uključivanje studenata u donošenje odluka na fakultetu (osobito u razvoju kurikulumu i novih metoda učenja i stjecanja stručnih kompetencija). Također, jasnije je određena prilagodba pete i šeste godine studija medicine zahtjevima EU i potrebama hrvatske države,

ujednačavanje kurikulumu studija stomatologije s onima u Zagrebu i Rijeci u skladu s direktivama EU, dosljedna provedba kataloga znanja i vještina (kao i usvajanje istog za studente stomatologije do početka akademske godine 2009./2010.), te na kraju uspostava cjelovitog informatičkog sustava Medicinskog fakulteta nakon završetka izgradnje njegove druge faze, koji će biti u funkciji nove administrativne organizacije fakulteta, internet komunikacije te organizacije nastave i ispita za studente svih postojećih i novih studijskih programa.

NA FRONTI ONKOLOGIJA JE NAJPROPULZIVNIJA SVJETSKA KLINIČKA ZNANOST

Igrajte u pobjedničkoj ekipi!

Eduard Vrdoljak je redoviti profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu i Mostaru, predsjednik Županijske lige protiv raka, Voditelj Centra za onkologiju KBC Split te predsjednik South East European Cooperative Oncology Group.

Zbog čega je onkologija danas posebno interesantna i koji je korijen vašeg zanimanja za nju?

Dok se za zarazne bolesti moglo reći da su one u 19. stoljeću bile najveći izazov kojim su se trebali baviti najveći umovi, danas je to svakako rak, koji ubija svakog četvrtog stanovnika zapadnih demokracija. Gdje da se onda angažiraju najvrjedniji, najpametniji i najpotentniji kadrovi nego u tom smjeru? Znanje na području onkologije uveća se za 70% svakih 5 godina. Biti u toj, kako je ja nazivam, 'onkološkoj revoluciji'

“ ONKOLOGIJA je danas najpropulzivnija svjetska znanost u području kliničkih znanosti i kao takva predstavlja jedno od najzanimljivijih područja medicine za jednog studenta, bilo sadašnjeg ili budućeg

je povlastica. Svojim studentima često kažem da se u svojoj 44. godini osjećam mladim revolucionarom, jer malo je ljudi koji jedre u najbržim brodovima i igraju u pobjedničkim momčadima. Proučavati onkologiju znači biti u pobjedničkoj momčadi.

Koliki je danas postotak preživljavanja?

Za 5 ili 10 godina cijela će znanost biti znatno naprednija nego danas. Frustracija je kada liječnik može dijagnosticirati bolest, a

ne može je izliječiti. Upravo je takva struka onkologija bila u 20. stoljeću, još više u devetnaestom, jer oboljeli su uglavnom umirali. U drugom dijelu 20. stoljeća dolazi do značajnog iskoraka i sposobni smo bili izliječiti do 40% oboljelih, a danas u SAD-u 63% oboljelih živi i pet godina nakon dijagnosticiranja bolesti. Uvjeran sam da će sljedećih 10 godina taj postotak porasti za 10-15 posto na krilima molekulske onkologije, odnosno molekularne biologije. Hrvatska

je po smrtnosti od raka odmah iza Mađarske, što je golem problem za našu zemlju, u kojoj godišnje oboli 21 tisuća ljudi, a 13 tisuća umire od raka. Zato poručujem sadašnjim i budućim studentima medicine da su najbolji od njih nama potrebni. Trebaju nam čete mladih, posvećenih i sposobnih ljudi koji će ovoj državi osigurati mnogo bolju onkološku sliku u budućnosti nego što je danas.

Na kojoj je razini onkološka znanost u Splitu u odnosu na svjetska dostignuća?

U Splitu smo razvili centar za onkologiju kao reprezentativnu instituciju kliničkog, akademskog i znanstvenog rada. Jedna smo od najproduktivnijih hrvatskih onkoloških kuća gledajući broj godišnjih publikacija. U sklopu Medicinskog fakulteta u Splitu pokrenuli smo postupak orga-

nizacije Sveučilišnog centra za tumore koji bi integrirao sve naše kapacitete, kliničke, pretkliničke i matične, a vodili bi ga profesor Đikić, Terzić i ja zajedno s desetinaama prominentnih i važnih ljudi u onkološkoj znanosti. Uvjeran sam da će biti izazova za sve one koji iskazu želju za istraživanjem i mislim da će rad ovdje biti jednako vrijedan kao i u inozemstvu. Svi koji dođu bit će u međunarodnom okruženju, slikovito, u ligi prvaka.

Molekularna biologija – najdominantnije područje znanosti

● Piše prof. dr. sc. Siniša VOLAREVIĆ

Diplomirao sam na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu 1987. godine. Nakon studija medicine odlučio sam postati molekularni i stanični biolog i od tada sam se u potpunosti posvetio istraživanjima. Značajan dio karijere proveo sam u najprestižnijim znanstvenim institutima u SAD-u, Njemačkoj i Švicarskoj. Početkom 2001. godine vratio sam se u Hrvatsku te sam bio profesor na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, gdje sam sa svojim suradnicima uspio organizirati laboratorij koji postiže zapažene rezultate u području molekularne biologije na svjetskoj razini. U posljednjih dvadesetak godina molekularna je biologija postala najdominantnije područje znanosti. Cilj njezinih istraživanja je razumjeti kako funkcionira naš organizam u zdravlju i bolesti na razini molekula. Na temelju dobivenih znanja može se unaprijediti dijagnostika bolesti i proizvesti učinkovitiji lijekovi. Stoga je idealan trenutak za mlade, ambiciozne, sposobne i kreativne osobe da izaberu put istraživača u području molekularne biologije. Naime, teško bi bilo zamisliti na koji način bi se znanja dobivena temeljnim molekularnim istraživanjima prevela u nove metode dijagnostike i liječenja da ne postoje liječnici koji razumiju i medicinu i molekularnu biologiju.

Josipa Marin

Što se točno dogodi kad netko kihne?

Kako ističe Josipa Marin, dr. med., asistentica na Katedri za farmakologiju na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Splitu, perspektiva nakon završenog studija medicine je zbilja široka. „Od mogućnosti studentskih razmjena (kliničkih i znanstvenih) u cijelom svijetu, stjecanja međunarodnog iskustva, menadžerskog rada u farmaceutskim tvrtkama, rada na znanstvenim istraživanjima do rada u kliničkim vještinama“, kaže Josipa Marin. Kako navodi, ono najbolje što fakultet uči jest upravo kako pristupiti učenju, kako naučiti te kako ocijeniti i stupnjevati situaciju ili neki problem. „Najvećim izazovom studiranja smatram pronaći odgovore na pitanja 'zašto?' i 'kako?', a nakon dobivenih odgovora pronalaženje novih pitanja i, naposljetku, znanja. Otkrivati nove spoznaje u svrhu humanosti smatram temeljem svoje struke, a držim je iznimno zanimljivom jer je najosobnija – u centru proučavanja je sam čovjek. Zar nije prekrasno razumjeti kada npr. netko kihne pokraj vas, a vi znate što se točno dogodilo?“ (V.P.)

Svjetski stručnjaci na splitskoj stomatologiji

Stomatologija, kao mlađa sestra Medicin-
scine, jedan je od studija biomedicinskog područja. U ožujku 2007. godine Studij stomatologije u Splitu je dobio dopusnicu MZOŠ-a, a u akademskoj godini 2007/2008 je konačno i zaživio upisvši prvu generaciju studenata.

Studij je dinamičan - rastemo, razvijamo se, gradimo, educiramo naše splitske studente. Tijek studiranja zasniva se na predkliničkom i kliničkom dijelu studija. Predkliničke katedre na našem Fakultetu više su nego izvrsne, a razina nastave i znanja koja se studentima pruža takva je da joj mogu pozaviditi i neka poznata europska i svjetska učilišta.

Na Studij dolaze i specijalisti stručnjaci s drugih visokih učilišta u Hrvatskoj. Dogovorena je suradnja s učilištem u Ottavi, Freiburgu,

Doc. dr. sc. Dolores Biočina Lukenda, prodekanica za stomatologiju

Bariju. Timovi vrhunskih stručnjaka voljni su svojim znanjem, stručnošću i sposobnošću pomoći i na znanstvenom i nastavnom području.

Stomatologija je disciplina koja se razvija i raste eksponencijalno, zajedno s ostalim biomedicinskim strukama. Struka je sama po sebi zanimljiva, te nudi bezbroj mogućnosti. Današnji stomatolozi uključeni su u bazičnim, znanstvenim i širim kliničkim granama biomedicine. Jer, biti stomatolog ne znači samo liječiti zub. Današnji stomatolozi trebaju poznavati principe znanstvene misli i multidisciplinarnog pristupa ostalim medicinskim strukama, zadovoljiti kriterije suvremene stomatologije i biti konkurentni. To je zahtjevno, ali sve što je zahtjevno zanimljivo je, dinamično i preduvjet kvalitete.

prijeki sud časti

Matka MARUŠIĆA

Međunarodne ocjene vrijednosti sveučilišta donijele su popise na kojima hrvatska sveučilišta nisu nisko, nego ih uopće nema. U tom vrjednovanju ocjenjuju se rezultati znanstvenoga, stručnoga i nastavnog rada. Primjenjuju se međunarodna mjerila vrijednosti, a rabe se

Postoje međunarodni popisi fakulteta poredanih po vrsnoći, no nas na tim popisima nema

vanju njegovo sveučilište slabo prošlo zbog rascjepkanosti na fakultete. No postoje i međunarodni popisi fakulteta poredanih po vrsnoći, a nas nema ni na tim popisima. Na međunarodnoj sceni naročito slabo stoje društvene i humanističke znanosti. Ionako slaboj ukupnoj hrvatskoj znanstvenoj produkciji, one pridonose manje od 5%. Riječki profesori Jonjić i Lučin utvrdili su prije deset godina da je zagrebačko sveučilište bilo slabije od njemačkog Ulma oko četiri puta, a jače od riječkoga šest, od splitskoga sedam i od

osječčkoga deset puta. Novijih podataka nema. Nema ni sustavnog praćenja uspješnosti studiranja, pa se ne zna prosječna duljina studiranja, prosječna ocjena i udio studenata koji nikad ne završe studij. U skladu s potrebama pristupnih pregovora s EU, državna Agencija za znanost i visoko obrazovanje traži od svih sveučilišta uspostavljanje sustava nadzora kvalitete rada. Taj sustav predviđa i jasno vrjednovanje i objavljivanje podataka o rezultatima koje postižu studenti i nastavnici. Noviji podatci o studentskim rezultatima već postoje na Sveučilištu u Splitu. To je jako dobra vijest, jer samo objektivno vrjednovanje kvalitete može dati pravu sliku stanja i otvoriti put poboljšanjima nužnima za dosezanje europskog prosjeka.

Studentski centar

ravnateljica
Gordana Raos

Studentski centar Split skrbi o prehrani i smještaju studenata splitskog sveučilišta te pronalazi poslove za rad studenata i posreduje u njihovom zapošljavanju osiguravajući im time mogućnost dodatne zarade i novčanu pomoć u studiranju. U gradu Splitu studira preko 20 tisuća studenata, a na povlaštenu prehranu pravo ostvaruju svi redovni studenti prema različitoj razini prava. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa studentsku prehranu subvencionira sa oko 70%, dok preostali dio plaćaju sami studenti. Novopremješteni studenti restorani nalaze se u prostoru Studentskog doma „Hostel“ u Spinutu, na Ekonomskom fakultetu, na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje i na Građevinsko-arhitektonskom fakultetu. Studentske kantine nalaze se na Pravnom, Medicinskom, PMF-u, FESB-u te Filozofskom fakultetu. SC pruža smještaj studentima u tri studentska doma smještena u Spinutu čiji je ukupni kapacitet od 720 mjesta, a započela je i izgradnja novog studentskog doma u Sveučilišnom Kampusu -Visoka sa kapacitetom od cca 650 mjesta. Pravo na smještaj u studomu studenti dobivaju prema sačinjenoj rang listi, a temeljem kriterija koje propisuje MZOŠ-a. Usluge „Studentservisa“ koje SC u Splitu u okviru svoje djelatnosti pruža, godišnje koristi preko 3 000 studenata kod različitih poslodavaca, a SC skrbi o njihovoj plaći i ustraje da im se ona na račun isplati što prije.

StopFM

StopFM je online studentski radio sveučilišta u Splitu pokrenut krajem svibnja 2005. na inicijativu nekolicine studenta FESB-a. Nalazi se u prostorima FESB-a, a trenutno je u projekt uključeno oko 15 studenata sa gotovo svih fakulteta splitskog sveučilišta.

Pravna služba Sveučilišta

Obaveze Glavnog tajnika na svim su sveučilištima u pravilu iste: prati pravne propise i tumači ih, sudjeluje u izradi općih akata, ugovora, odluka i slično; brine za uredno obavljanje poslova Rektorata, organizaciji i koordinaciji njegova rada te sudjeluje u pripremi sjednica Senata; brine o protokolu pri posjeti gostiju te prigodom održavanja sveučilišnih svečanosti; koordinira rad u poslovima odnosa s javnošću; prati rad Studentskog zbora Sveučilišta; savjetuje studente u postupcima za ostvarenje studentskih prava i pruža pravnu pomoć u svim pitanjima iz djelokruga

Josip Alajbeg,
Glavni tajnik
Sveučilišta u Splitu

odgovornosti Rektorata i sveučilišnih tijela i organa.

No stvarni opseg i značaj posla Glavnog tajnika ovise o stupnju integriranosti Sveučilišta, broju inicijativa koje kreću sa sveučilišne razine, te razvojnim angažmanima službi Rektorata.

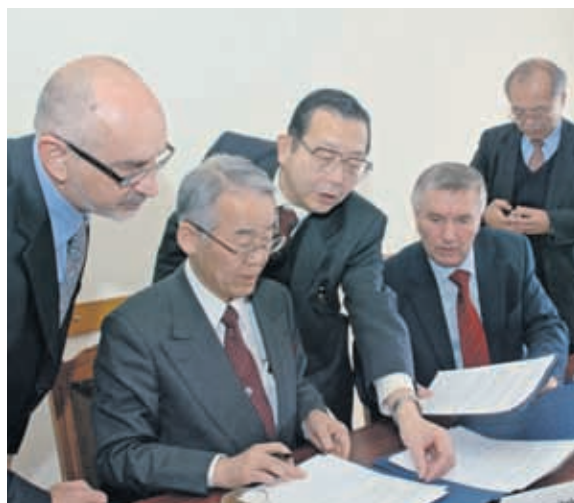
Kako je u svim tim elementima Sveučilište u Splitu pri hrvatskom vrhu, a kako su bolonjski procesi bitno ojačali ulogu studenata u životu Sveučilišta, pravne službe Sveučilišta postale su bitni faktor ne samo njegova dobrog funkcioniranja nego i sveučilišnog razvoja.

Svoje predstavnike studenti biraju svake dvije godine

Studentski zbor Sveučilišta u Splitu krovna je studentska organizacija, koja sudjeluje u tijelima uprave visokih učilišta i Sveučilišta, ustroju i provedbi studentskih programa, provedbi aktivnosti koje utječu na socijalni i ekonomski položaj studenata, zastupanje studenata u međunarodnim studentskim organizacijama, te aktivno sudjelovanje u kreiranju nastavnih, športskih, kulturnih i znanstvenih aktivnosti.

Na svim sastavnicama Sveučilišta u Splitu djeluju podružnice Studentskog zbora, a predsjedništvo Podružnice biraju studenti na izborima za studentske predstavnike koji se provode tijekom ožujka svake dvije godine. Studentski predstavnici članovi su Sveučilišnih i fakultetskih tijela te punopravno sudjeluju i odlučuju u radu fakulteta i tijela Sveučilišta. Studentski zbor Sveučilišta u Splitu brine za goste koji se nalaze u razmjeni posredstvom jedne od brojnih međunarodnih studentskih organizacija koje djeluju na splitskom Sveučilištu.

U posljednje dvije godine ostvareni su mnogi studentski projekti, značajno je ojačana međunarodna suradnja, izdvajanja za studentski standard svakodnevno napreduju, a kulturne i športske aktivnosti su sve brojnije.

Split, 25. ožujka - Potpisivanje sporazuma osuradnji između Sveučilišta u Splitu i japanskog sveučilišta Niigata kojim će se omogućiti razmjena studenata, profesora i znanstvenika te zajednički projekti, konferencije i kulturni programi

Odlazak na praksu u inozemstvu sa I.A.E.S.T.E. - om

I.A.E.S.T.E. (The International Association for the Exchange of Students for Technical Experience) najveća je nepolitička, nezavisna, neprofitna studentska organizacija za međunarodnu razmjenu studenata u Hrvatskoj.

Cilj udruge je osigurati studentima stručnu praksu u zemljama članicama IAESTE organizacije. Prakse mogu trajati u periodu od minimalno 6 tjedana do maksimalno godinu dana.

Odlaskom na stručnu praksu u inozemstvo student se susreće sa novim okruženjem, usavršava se u struci, unaprjeđuje znanje stranih jezika, osamostaljuje se, potiče svoju kreativnost i ostvaruje kontakte sa studentima stranih sveučilišta. Student koji otiđe na praksu plaća put do mjesta gdje će raditi praksu, a za svoj rad prima novčanu naknadu kojom pokriva svoje troškove (smještaj, prehranu, džeparac).

Sveučilišni kampus u Splitu

Sveučilištu u Splitu do početka ovog stoljeća odvijala se u brojnim, neadekvatnim, diljem grada razbacanim i nadasve malim prostorima (ukupno oko 30.000 četvornih metara za 15 sastavnica). Usprkos izdvajanju Filozofskog fakulteta u Zadru i Fakulteta za vanjsku trgovinu i turizam u Dubrovniku i nastanku novih sveučilišta u tim gradovima, Sveučilište u Splitu posljednjih godina bilježi značajan rast broja studenata, nastavnika i studijskih programa.

Sve to, uz potrebu za podizanjem kvalitete rada (manje grupe, bolja prolaznost,...), natjeralo nas je u osmišljenu gradnju većeg broja sveučilišnih objekata, jednom riječju sveučilišnog kampusa. Prostor se našao na predjelu Visoka, gdje su se već nalazila dva fakulteta, a zemljište je dijelom dodijeljeno od strane RH, dijelom od grada Splita, a dobrim dijelom je i otkupljeno. Najteži dio, onaj financijski, riješen je dugoročnim kreditima odobrenim

Željko Domazet,
prorektor za razvoj
Sveučilišta u Splitu

uz suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i Vlade RH, u čemu je splitsko sveučilište bilo prvo u Hrvatskoj, paje i izgradnja sveučilišnih objekata najdalje odmakla.

Tako su već izgrađeni: druga faza FESB-a, nadogradnja Medicinskog fakulteta, zgrada C Građevinskog i arhitektonskog fakulteta, aneks Ekonomskog fakulteta i Sveučilišna knjižnica (ukupno oko 40.000 novih m²), u tijeku je izgradnja druge faze Medicinskog fakulteta, zgrada triju fakulteta (PMF, Pomorski i Kemijsko tehnološki fakultet) i Studentskog doma i studentskog centra, a uskoro će započeti i izgradnja Filozofskog fakulteta (što je sve zajedno još 65.000 m²). Pored niza infrastrukturnih zahvata u ovom prostoru (npr. most preko Ulice Matice hrvatske i dr.) u tijeku je projektiranje Pravnog fakulteta, Umjetničke akademije i priprema natječaja za ostale objekte Sveučilišta.

Sveučilišna knjižnica

ravnatelj
mr. sc. Petar Krolo

Naša je dugoročna odrednica da se Hrvatska izgrađuje kao društvo znanja, a stjecanje, čuvanja i korištenja znanja nema bez knjižnice. Davno je rečeno da su knjižnice odraz zrelosti jedne sredine. Grad Split i naše sveučilište i po toj su činjenici očito ušli u doba svoje zrelosti. Kada za koji dan naša nova knjižnica počne sa radom, na svjetlo dana izići će ne samo bogatstvo naših fondova nego i silne mogućnosti brzog stjecanja znanja i razmjene informacija. Po svojim prostornim sadržajima, knjižnica nudi nekoliko čitaonica prilagođenih najrazličitijih zahtjevima korisnika. Korisnici će u novoj knjižnici jednostavnije i brže dolaziti do znanstvenih i stručnih informacija bez obzira na medij na kojem su pohranjene. Budućnost knjižnica je u suvremenoj komunikacijskoj i informacijskoj tehnologiji koje će višestruko povećati njihovu informacijsku djelotvornost. Sveučilišna knjižnica, kao središnja knjižnica splitskog sveučilišta će koordinirati nabavu i obradu stručnih izvora informacija vodeći se prvenstveno potrebama korisnika.

U zbirci Dalmatica osigurava se skupljanje, obrada i davanje na korištenje svih vrsta publikacija koje su tematski vezane uz zavičaj. Također, postojećim zbirkama a čuva se mnoštvo starih i rijetkih knjiga i mnoštvo rukopisa pisanih latinicom, glagoljicom, bosančicom, pa čak i arapskim pismom. Nije daleko dan kada će dalmatinska periodika i drugi najvažniji spomenici pisane baštine, kao i druga grada biti dostupni na našim web stranicama. Ukratko, kao novo komunikacijsko središte, mjesto okupljanja i susreta, kulturoloških, znanstvenih i stručnih događanja različita sadržaja, knjižnica će naglašeno sudjelovati u društvenom životu našega grada.

Dekanica
dprof. dr.sc.
Anka Golemac

Prirodoslovno-matematički fakultet je institucija s tradicijom duljom od 60 godina. Fakultet je prošao niz preustroja i iznjedrio nekoliko sastavnica Sveučilišta. Prirodni rezultat razvoja je i njegovo sadašnje ime pod kojim djeluje od 2008. godine. Kvalitetni kadrovi iz područja prirodnih i tehničkih znanosti preduvjet su tehnološkog napretka, planiranja održivog razvoja i uspješnog funkcioniranja obrazovnog sustava. U tom smislu, stručnjaci koje mi obrazujemo imaju važne i prepoznatljive zadaće.

Naše bivše studente nalazimo u školama kao omiljene nastavnike, u institutima i istraživačkim laboratorijima kao vrsne znanstvenike ili kao dobro plaćene stručnjake u telekomunikacijskim tvrtkama i bankama. PMF danas nudi moderne i raznovrsne studijske programe za zanimanja tražena na tržištu rada. Školujemo buduće biologe, fizičare, informatičare, kemičare, matematičare i stručnjake iz područja tehnike. To su zanimanja koja donose siguran posao ali i zanimljive profesionalne izazove. Imamo kvalitetan nastavni kadar i dobro osmišljene programe. Ograničenje u radu i razvoju Fakulteta dugo je bio nedostatak prostora. Stoga će preseljenje na kampus tijekom 2010., u zgradu koja niče pokraj Sveučilišne knjižnice, ukloniti tu prepreku modernizaciji nastave i otvoriti put značajnom povećanju broja studenata. Novi suvremeno opremljeni prostori u akademskom okruženju pružit će studentima izvrsne uvjete.

- **Preddiplomski sveučilišni studij:** Biologija i kemija, Matematika, Matematika i fizika, Matematika i informatika, Fizika, Fizika i informatika, Inženjerska fizika, Informatika i tehnička kultura, Informatika
 - **Diplomski sveučilišni studij:** Biologija i kemija, Matematika, Matematika i fizika, Matematika i informatika, Fizika (sa smjerovima), Fizika i informatika, Inženjerska fizika (sa smjerovima), Informatika i tehnička kultura, Informatika
 - **Doktorski studij:** Biofizika
- U prvu godinu studija upisuje se 291 student.

HYBRID SVJETSKI ZNAČAJAN PROJEKT PMF-a

Radi se superkompjuter za složene znanstvene izračune

Na Odjelu za fiziku splitskog PMF-a upravo je u tijeku eksperiment izrade jedinstvenog kompjutera u Hrvatskoj. Koristeći najnovije trendove u svijetu superračunala, ovim će se kompjuterom testirati granice današnje tehnologije u omjeru cijene i performanse (broja operacija u sekundi).

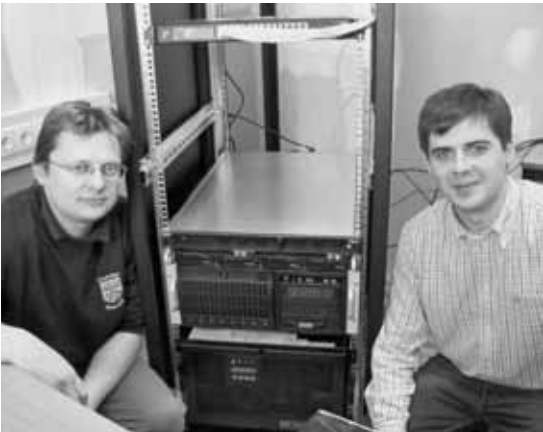
Kompjuter, pod nazivom Hybrid, stane u omanji ormar, ali računalne je snage kakvu su prije manje od 10 godina imali najveći svjetski superkompjuteri, koji su popunjavali veliku dvoranu i trošili 3 megavata struje i još 3 megavata za hlađenje. “Tajna” tolikog skoka u “sažimanju” u Hybridu nisu samo brži procesori, nego i korištenje procesora koji originalno uopće nisu napravljeni u tu svrhu - grafičkih procesora. Konkretno, riječ je o grafičkim karticama Nvidia, koje će umjesto za igranje neke kompjuter-

ske igrice sada biti iskorištene za znanstvene račune poput stvaranja i evolucije planeta, izglada proteina, sekvencioniranja DNA, istraživanja ponašanja atoma, itd.

Partneri iz čitavog svijeta

Zanimljivo je da su projekt pokrenuli astrofizičari doc. dr. sc. Dejan Vinković s Odjela za fiziku, povratnik iz SAD-a gdje je i doktorirao, te dr. sc. Mario Jurić s prestižnog Instituta za napredna istraživanja u Princetonu. Projekt sa 100 tisuća eura financira Nacionalna zaklada za znanost, što uključuje i opremanje popratne učionice za znanstvenu vizualizaciju. Uz pomoć inženjera Jurice Teklića i Dubravka Balića projekt je upravo u fazi prvog testiranja instalirane opreme.

Radi se o zornom primjeru kako znanstvene discipline poput astrofizike i astronomije mogu utjecati na razvoj novih tehnologija

Doc. dr. sc. Dejan Vinković i ing. Jurica Teklić ispred eksperimentalnog računala Hybrid u početku izgradnje.

znanstvene discipline poput astrofizike i astronomije mogu utjecati na razvoj novih tehnologija i generirati interdisciplinarna istraživanja. Stoga ne iznenađuje što je projekt privukao partnere ne samo iz

Hrvatske, nego iz čitavog svijeta, a suradnja je uspostavljena i s nekoliko privatnih tvrtki koje zanima komercijalizacija znanja koja će proizaći iz projekta“, ističe doc. dr. sc. Dejan Vinković s Odjela za fiziku PMF-a.

dobitnici rektorove nagrade

Željka Sanader

– Studiram matematiku i informatiku. Informatička pismenost jedan je od osnovnih preduvjeta za bilo kakvo zaposlenje, a ispravnost moje odluke potvrdila mi je informacija da na svjetskom i hrvatskom tržištu rada nedostaje matematičara. Budući je većina zanimanja zastupljenih na fakultetu deficitarna, velika je mogućnost dobivanja državnih i gradskih stipendija.

Suzana Antunović

– Na fakultetu postoji dosta smjerova i tijekom studija moguće je predomisli se i promijeniti ih. Oduševljena sam studijem fizike. Često nam gostuju ugledni profesori i drže zanimljiva predavanja, a ljeti imamo zanimljive programe poput Međunarodnog susreta studenata fizike, ljetne škole fizike u CERN-u ili fizike okoliša u Antwerpenu.

Marko Kovač

– Često se iza naizgled jednostavnoga gradiva koje učite krije puno dublja problematika te vas tjera da dodatno istražujete i učite ukoliko želite da vam sve bude kristalno jasno. Vrlo rano tijekom studija možete se uključiti u razne projekte te tako steći iskustvo bavljena znanosti. Mislim da je to od neprocjenjive važnosti jer je rad na znanstvenom projektu bitno drukčiji od klasičnog studiranja i polaganja ispita te pruža sasvim novo iskustvo.

Dražen Petrov

– Studij fizike pružio mi je mnoga znanja, ali najvrjednije što sam dobio jest logičko-kritički sustav razmišljanja koji omogućuje odgovaranje na pitanja koja se drugi i ne usude postaviti. Takav je sustav neophodan u svijetu znanosti koji nije ništa drugo već svijet pitanja i odgovora koji pomiču granicu ljudske spoznaje. Studij fizike je najbolja ulaznica za znanost a fizičarima su širom otvorena vrata na znanstvenim institutima.

Može li matematika biti strast?

Piše dr.sc. Nikola KOCEIĆ BILAN

Zanimanje matematičara, zlišeno pretjeranog stresa ali i dosadne rutine, uvelike se razlikuje od većine današnjih zanimanja, baš kao što slika današnjeg matematičara znatno odudara od tradicionalnog stereotipa o (asocijalnim) osobenjacima. Znanstvena znatiželja tjera matematičara da sam sebi postavlja izazove i traga za njihovim rješenjima.

Matematičar „zaražen“ nekim problemom spreman se potpuno isključiti iz svoje okoline i prob-

djeti mnoge noći dok ne dođe do konačnog rješenja. Budući da takvo istraživanje ne garantira konačni uspjeh, ono jača upornost i trenira strpljenje, a ponekad graniči s intelektualnim mazohizmom.

Takvu pokretačku strast možda može osjetiti navijač Hajduka spreman prijeći na stotine kilometara kako bi pogledao utakmicu voljenog kluba, ne razmišljajući o porazu kao opciji, kojemu pobjeda donosi neko nematerijalno, samo njemu razumljivo zadovoljstvo. Upravo matematičar, čiji motivi za istraživanjem nisu ni neposredna materijalna korist ni intelektualna taština, može prepoznati ovaj

osjećaj ispunjenja i ushita koji mu donosi dokaz nekog teorema ili pobjeda zbog koje zaboravlja i neprospravane noći i prijeđene kilometre. Na kraju, zbog kroničnog deficita matematičara, s jedne strane, i sve većeg zahtjeva za zapošljavanjem istih s druge, u posljednjem desetljeću na tržištu gotovo nema nezaposlenih ljudi ove profesije.

Čitav niz suvremenih zanimanja traži matematičke kompetencije, što matematičaru daje priliku za dobru zaradu i egzistencijalnu sigurnost koja je mnogim matematičkim zanesenjacima u prošlim vremenima bila nedostižna.

Koordinator studija dr.sc.

Boško Miloš

Naš je cilj nova generacija inženjera poljoprivrede koja će znati gospodariti i upravljati razvojem poljoprivredne proizvodnje u agroekološkim uvjetima mediteranskog dijela Hrvatske. Specifični prirodni uvjeti - oskudica tla i vode, bioraznolikost, vrijedan poljoprivredni genofond i još uvijek ekološka očuvanost - čine prostor Mediterana posebno pogodnim za proizvodnju hrane vrhunske kvalitete. Međutim, zbog kontinuirano lošeg upravljanja ovom prostorom prijeti ozbiljna opasnost od gubitka glavnih dobara, posebno u poljoprivredi i turizmu. Stoga je potrebno obrazovati stručnjake koji će znati upravljati razvojem prostora, jedinstvene kulturne i prirodne baštine, u uvjetima predvidivog nastavka pritiska na resurse i očekivanih klimatskih promjena.

Prema broju studenata ovo je mali studij, ali to omogućava neposrednu i iscrpnu suradnju nastavnika i studenta te nije čudo što smo po učinkovitosti studiranja među boljim sastavnicama Sveučilišta u Splitu. Posebnost studija je i mogućnost uključivanja studenata u istraživanje (stručne i znanstvene projekte) i obavljanje obavezne studentske prakse u istraživačkim labosima, zatvorenim prostorima – staklenicima, pokusnim nasadima Instituta za jadranske kulture gdje se nastava uglavnom odvija. Navedeni su prostori izvorno uređeni i namijenjeni znanstvenim istraživanjima i zbog toga postojeće labose opremamo i prilagođavamo potrebama studija.

Zanimanje za naš studij raste, stvaramo vlastitu kadrovsku bazu, koja će preuzeti temeljnu ulogu u razvoju studija, i s optimizmom gledamo na budućnost.

Međusveučilišni studij Mediteranske poljoprivrede

- Nastavu vodi nastavno osoblje Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu u suradnji s nastavnim osobljem Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša u Splitu te s Prirodoslovno matematičkim fakulteto
- Sveučilišta u Splitu. U prvu godinu studija u pisuje se 30 studenata.

SURADNJA STUDENTI OD POČETKA UKLJUČENI U AKTIVNOSTI INSTITUTA

Mediteranski studij konačno na Mediteranu

“

Upravo se prva generacija studenata umnogome sastojala od djece manjih ili većih poduzetnika u poljoprivredi

Preddiplomski studij Mediteranska poljoprivreda Sveučilišta u Splitu, koji je pokrenuo Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, uz sudjelovanje nastavnika Sveučilišta u Splitu i suradnika Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša – Split, nudi obrazovanje u području mediteranske poljoprivrede i pokriva važan dio poljoprivrednog obrazovanja u Hrvatskoj. Studij obuhvaća važno područje poljoprivrednog obrazovanja u široj zemljopisnoj regiji te ima ambicije privući studente iz drugih zemalja u regiji, sukladno općoj strategiji približavanja obrazovnom sustavu EU.

„Važnost mediteranskog područja Hrvatske i specifičnosti poljoprivredne proizvodnje u ovom ekosustavu kao i potreba

stjecanja specijaliziranih znanja i vještina prepoznata je od strane Sveučilišta, koje je osiguravajući potrebne resurse i infrastrukturu potpuno ispravno studij smjestilo u Institut za jadranske kulture i melioraciju krša u Splitu“, navodi voditelj studija Mediteranska poljoprivreda prof.dr.sc. Vjekoslav Par s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Suradnja s Institutom

Kako ističe dr.sc. Slavko Perica, ravnatelj Instituta za jadranske kulture i melioraciju krša, na kojem se program studija izvodi u najvećem dijelu, jedan od najvrjednijih učinaka suradnje studija s Institutom jest prilika da studenti iz prve ruke steknu praktična iskustva i znanja koja

znanstvenici s Instituta, najkompetentniji za mediteransku poljoprivredu, mogu prenijeti na njih. Dakle, nije riječ samo o teoretskom studiju, već su studenti od početka uključeni u rad laboratorija, određene eksperimente i različite svakodnevne aktivnosti. S druge strane, djelatnici Instituta stječu pozitivno iskustvo suradnje s mladim ljudima, koja često rezultira zajedničkim objavljenim radom.

„To što će mnogi mladi ljudi ovdje studirati sigurno će pridonijeti tome da neki od njih, nadam se većina, ovdje i ostanu i svoja znanja primijene kad se vrate u mjesta iz kojih su došli. Drago mi je što se upravo prva generacija studenata umnogome sastojala od djece manjih ili većih poduzetnika u poljoprivredi – nji-

hovi su roditelji imali ili rasadnike, ili staklenike, uljare, poljoprivredne dućane, itd. Istovremeno, ostajući u svojim tvrtkama i učeći na fakultetu, mogu pridonijeti razvoju čitavoga ruralnog prostora u Dalmaciji“, nada se Slavko Perica.

Mirka Perasović

Ivona Maračić
studentica
II. godine

– Važnost studiranja agronomije mogla bi se sažeti u jednoj rečenici: Siti-ma su najpotrebniji liječnici, gladnima agronomi! U početku sam bila pomalo skeptična prema cijelom sustavu, pogotovo što je bio nov i neuhodan, ali uskoro sam shvatila da ovaj fakultet nudi nešto zaista novo i dobro, počevši od mogućnosti studiranja jednog semestra izvan Sveučilišta u Splitu na raznim visokim učilištima u inozemstvu do širokog spektra mogućnosti za zapošljavanje. Čar ovog studija je upravo u tome što uvijek nešto radimo, svaki se modul sastoji od predavanja i od terenskih ili laboratorijskih vježbi. I baš je taj praktični dio moj svakodnevni izazov jer učim mnoge stvari s kojima se dosad nisam imala prilike susresti.

Mediteran - živi laboratorij za buduće agronome

• Piše Kornelija BENYOVSKY ŠOŠTARIĆ

Kada sam prije dvadesetak godina poželjela upisati studij, svi su se moji bliski prijatelji čudili kako sam izabrala baš studij agronomije. U mom se društvu tada pričalo isključivo o medicini, ekonomiji, pravu, studiju dizajna i svim onim strukama koje su u našoj suvremenoj kulturi obavijene pridjevom glamurozan.

Kako po prirodi nisam pretjerano društveni lik, nisam se nikad okretala javnom mišljenju. Oduvijek mi je bilo važnije zadovoljiti svoje intelektualne potrebe i, naravno, osjećati se korisnom. Takav tihi dijalog, prepun velikih i složenih, pa opet i jednostavnih istina, mogla mi je pružiti samo zemlja. Ona je prirodna inteligentna materija, kroz koju se ogleda i stupanj naše kulture, svijesti filozofije i naposljetku naše civilizacijske razine. Niti jedna velika kultura u povijesti nije zanemarila zemlju, a

“

Niti jedna velika kultura u povijesti nije zanemarila zemlju, a znanost se možda nije od mnogih drugih disciplina opredmetila baš kroz svoj odnos prema zemlji

znanost se možda jasnije od mnogih drugih disciplina opredmetila baš kroz svoj odnos prema zemlji. Nažalost, intenzivna poljoprivreda, kao jedan od najvećih onečišćivača prirode, danas pokazuje koliki je nesrazmjer našega grandioznog tehnološkog razvoja, uvijek tako superiornog u argumentima, i humanističkog pristupa znanosti.

Tako smo se, nažalost, našli u slijepoj ulici opstanka iz koje možemo izaći samo ako buduće generacije znanstvenika budu usmjerene na nove principe promišljanja u kontekstu cjelovite znanosti o ageru, a ne o agraru. Jer ne treba zaboraviti da smo sve svoje ideje i znanja suvremene agronomije preuzeli iz netaknute prirode, i upravo zato one rijetke oaze mediteranskog krša koje još uvijek posjedujemo moramo čuvati s najvećom pažnjom.

U suprotnom, nestat će živi laboratorij za buduće agronome i zatvorit će se možda najvrjednija knjiga koju posjedujemo na zemlji. To je moj put i nadam se da ćemo se na njemu sresti.

Kornelija Benyovsky Šoštarić, autorica i voditeljica TV emisije Abeceda vrtlarstva

Pročelnik
prof. dr.sc.

**Perica
Cetinić**

Naš Sveučilišni studijski centar brojem upisanih studenata nije prevelik, ali slobodno se može reći da je njegov društveni značaj izniman: jedini obrazujemo visokostručne kadrove biologije i ekologije mora, morskog ribarstva te primijenjene znanosti o moru. Ti specifični kadrovi ne obrazuju se na velikom broju sveučilišta premda je potreba za njima u svim zemljama koje imaju more neupitna i sama po sebi jasna jer će bez njih održivo iskorištavanje mora i njegova živog bogatstva biti nezamislivo. Ovo je deseta godišnjica djelovanja Centra, s tim da je studij Morskog ribarstva osnovan još 1991. godine kao studij pomorsko-ribarske tehnologije u sklopu Pomorskog fakulteta Dubrovnik. Danas su naši studiji neraskidivo povezani s Institutom za Oceanografiju i ribarstvo – programski, kadrovski i prostorno. Split je ove studije i ‘dobio’ jer Institut za oceanografiju djeluje u Splitu. Pa iako neke od programskih sadržaja razvijamo i razvijat ćemo samostalno, s pripadajućim vlastitim znanstvenim kadrom i prostorom na sveučilišnom kampusu, i budućnost je Centra bitno povezana s Institutom. Naš relativno mali broj studenata te uska povezanost s Institutom za oceanografiju omogućuju da bolonjske principe aktivnog studiranja provodimo stvarno, a ne samo formalno. Naši će studiji dobiti na kvaliteti i značaju i planiranim objedinjavanjem morskog ribarstva s biologijom i ekologijom mora u zajednički studij biologije mora i morskog ribarstva, što će znatno poboljšati i proširiti kompetencije koje se završetkom studija stječu.

Sveučilišni studijski centar za studije mora

- **Preddiplomski sveučilišni studij:** Biologija i ekologija mora, Morsko ribarstvo
- **Diplomski sveučilišni studij:** Biologija i ekologija mora, Morsko ribarstvo
- **Međusveučilišni poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij:** Primijenjene znanosti o moru
- **U prvu godinu studija** upisuje se 40 studenata.

Morski biolog - jedno od najljepših zanimanja

MORE Studij bogat praktičnom nastavom

Morski biolog jedno je od najljepših zanimanja zbog svoje raznolikosti i mnoštva poglavlja koja možete istraživati. Uključuje proučavanje, opažanje, upravljanje i zaštitu morskih organizama i njihova staništa, a zahtijeva multidisciplinarni pristup“, otkriva Mirela Petrić, asistentica u Centru za studije mora te doktorand studija Primijenjene znanosti o moru. Osim nastave na kolegijima i znanstvenog istraživanja njezine aktivnosti uključuju i rad na doktorskoj disertaciji o glavonošcima.

Frane Škeljo, Mirelin kolega iz Centra za studije mora i doktorand na ihtiologiji, kao najzabavnije i najkorisnije dijelove studija ističe posjete uzgajalištima, mrijestilištima, pogonima i tvornicama za preradu ribe, ronilačke tečajeve te izlete istraživačkim brodom Instituta za oceanografiju i ribarstvo.

„Kao apsolvent sam sudjelovao i na nekoliko znanstvenih projekata iz područja ribarstva, uglavnom terenskih istraživanja različitih vrsta ri-

Mirela Petrić i Frane Škeljo

bolova po cijelom Jadranu – od kočarenja uz zapadnu obalu Istre, preko podvodnog ribolova na Lošinju, udičarenja na Unijama, do lova potegačom za krupnu

plavu ribu u južnom Jadranu. To je bila prilika da napokon u praksi vidimo ono o čemu smo do tada samo čitali“, navodi Frane Škeljo.

Ribarstvo i more nisu zanimanje već način života

■ **Piše: Piše mr. sc. Neven BOSNIĆ**

Hrvatska na moru gospodari s područjem koje je veličinom jednako njezinu kopnenom dijelu. Sam taj podatak dovoljno govori o značaju morskih tema za Hrvatsku i sigurno je da je more najvrjedniji hrvatski resurs. Posjedujemo vrlo bogatu pomorsku i ribarsku tradiciju. Dugogodišnja praksa pokazala je da smo uvijek racionalno gospodarili morem i jedna smo od rijetkih mediteranskih država koja se može pohvaliti da još uvijek ima sačuvane morske resurse, iako naš nivo eksploatacije nije zanemariv.

Velika potreba za kvalitetnim kadrom u ribarstvu

Hrvatsko se ribarstvo na karti Europe izborilo za svoju poziciju i Hrvatska je (kad je riba u pitanju) postala pojam za kvalitetu. Daleko bi nas odvelo nabranje što su sve naši “stari” izumili i donijeli europskom i svjetskom ribarstvu.

Ipak, i danas su naši ljudi početnici uzgoja tune na Mediteranu, najveća mediteranska proizvodnja slanih inćuna odvija se u Hrvatskoj, a plivačičarska flota koja je izgrađena zadnjih godina s ponosom može stajati u bilo kojoj luci Mediterana. Ribarstvo

“

U moru i ribi morate biti 24 sata dnevno ili se morem ne možete baviti

bilježi izuzetan rast i potreba za kvalitetnim kadrom je velika. Brojni su primjeri gdje su studenti u vrlo kratkom roku došli na rukovodeća mjesta u raznim tvornicama ili institucijama.

Primjerice, u Zadru se studenti ribarstva gotovo automatski zapošljavaju čim završe fakultet i ribarskog kadra stalno nedostaje. Slično je s cijelim sjevernim priobaljem.

24 sata dnevno biti ‘u ribi’

Jadran je najsjeverniji dio Mediterana, samim tim i najhladniji. Zbog toga je idealan pokazatelj ekstremnih kretanja morskih organizama Mediterana prouzročenih klimatskim promjenama.

Osim toga, veliki broj morskih organizama i specifičnost različitih dijelova Jadrana nepresušni su izvor tema za istraživanje i praćenje.

Mislim da stoga nije potrebno objašnjavati zašto nam je potreban studij mora. Svako tko se odluči za studije vezane uz more i ribarstvo mora imati na umu jedno: ribarstvo i more nisu zanimanje već način života. U “moru i ribi” morate biti 24 sata dnevno ili se morem ne možete baviti.

Ako vam riba uvijek “miriše”, a more volite i po neveri, onda je studij mora jedan od najljepših domaćih studija.

dobitnici rektorove nagrade

Livia Rakić

–Preporučila bih studij svima koji vole biologiju i kemiju, ali prije svega onima koji vole more i koji žele u detalje naučiti sve o životnim procesima što se u njemu odvijaju, svim njegovim bogatstvima, potencijalu koje nam ono pruža te o njegovu očuvanju i zaštiti. Imam velike ambicije i planiram život posvetiti znanstvenom radu i istraživanju našega prekrasnog mora.

Marina Žure

–Meni je osobno na fakultetu najdraža terenska nastava na brodu, gdje se sve naučeno na predavanju može vidjeti i u praksi. Budući da more ima veliku ekološku i gospodarsku važnost, temeljnim izazovom ove struke smatram otkrivanje novih saznanja koja će pomoći u očuvanju biološke raznolikosti i resursa mora.

Kad je riječ o moru, Hrvatskoj je neophodan kadar sa stručnim kompetencijama. Naš je cilj uspostaviti izravnu vezu obrazovanja s gospodarstvom - slušati što gospodarstvo traži i na taj način profilirati kadrove.

Tonči Božanić, državni tajnik za ribarstvo u Ministarstvu poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, sa uredom u Splitu.

Znanjem sa studija unaprijedio uzgojne tehnike

Darko Lovrić vlasnik je tvrtke Pectem koja se u Marinskom zaljevu bavi uzgojem riba i školjkaša. Njegova se obitelj bavi marikulturom već dvadesetak godina, zbog čega je i diplomirao ribarstvo na Sveučilišnom studijskom centru za studije mora.

„Kao student radio sam u tvrtki te sam tijekom studiranja mijenjao pristup marikulturi. Studij me je usmjerio na činjenice o potrebi primjene novih znanstvenih i tehnoloških dostignuća u proizvodnji, a i mogućnosti samoinicijativnih pokusa u provedbi nekih novih do sada neprimijenjenih uzgojnih tehnika“, otkriva Lovrić. (V.P.)

Što ćete dati Sveučilištu?

Bliže se lokalni izbori, prvi na kojima se Gradonačelnik bira izravno. Svim smo kandidatima postavili namjerno pojednostavljeno pitanje: Što ćete dati Sveučilištu ako pobijedite i postanete Gradonačelnik. Evo koje smo odgovore primili.

Ranko Ostojić

Split ima stopu nezaposlenosti višu od hrvatskog prosjeka, neto plaća daleko je ispod tog prosjeka, a nastavlja gubiti stanovništvo. S druge strane, imamo visoki postotak visokoo obrazovanog stanovništva (16,8%) i više od 20 tisuća studenata, zbog čega je potrebno ostvariti dobar partnerski odnos Grada i Sveučilišta. Jedan od nužnih projekata kao osnove tog odnosa jest projekt "Sveučilišni kompleks Visoka". Cilj mi je podizanje studentskog standarda stimuliranjem izvrsnosti, osiguranje društvenih prostorija za studente i smještaja studenata tijekom godina obrazovanja. Splitska uprava pod mojim vodstvom provodit će razvojne projekte u suradnji sa Sveučilištem, a poticati će i poduzetnike na suradnju s akademskom zajednicom te sufinancirati istraživačke projekte. Gradska će uprava postati poveznica između privatnog sektora i akademske zajednice kroz projekte modernizacije obrazovanja.

Poštujući autonomiju Sveučilišta, grad će se uključiti i u projekte razvoja visokog školstva i obostrane mobilnosti studenata i nastavnika koje financira Europska unija. Cilj je tih projekata pretvaranje Sveučilišta u Splitu u domaćina stranim studentima i znanstvenicima. Isto tako, poticati će se studijski boravci naših studenata i predavača na stranim sveučilištima.

Split vidim kao prvi grad u Hrvatskoj u kojem će, u suradnji s Europskom unijom, s radom započeti združeni diplomski studiji (zajednički studij Splita i još najmanje dvije europske institucije), u kojem gradska uprava pomaže studentima i nastavnicima u njihovim projektima.

Ivan Kuret

Iz mog dosadašnjeg rada jasna je i prepoznatljiva vizija Splita kao regionalnog znanstvenog i sveučilišnog središta. Daje potpora Grada Sveučilištu danas snažna i sveukupna, jasno govore ulaganja od 10 milijuna kuna u izgradnju sveučilišnog mosta koji će uskoro biti završen. Sudjelujemo i u sufinanciranju izgradnje studentskog doma s više od 30 milijuna kuna u gotovini i nekretninama. Potičemo popularizaciju znanosti kroz program NobelST, u kojem, opet zajedno sa Sveučilištem, u Split dovodimo dobitnike Nobelove nagrade. Broj stipendista Grada i sredstva koja smo osigurali za stipendije gotovo su udvostručena ove godine. U 2008. godini Grad je stipendirao 90 studenata, a u 2009. godini 210 studenata. Ukupan iznos za stipendije u 2008. godini bio je 2,3 milijuna kuna, a u 2009. godini će biti 3,65 milijuna. Osigurali smo i 700 tisuća kuna za znanstveni rad u Medilsu. Danas je i zbog toga taj institut prepoznat kao središte izvrsnosti i u svijetu. Uskoro se na Sveučilištu otvara Microsoft inovacijski centar, program koji smo kroz Splitsku razvojnu agenciju i opet, ponavljam, u suradnji sa Sveučilištem, poticali i osigurali njegovu realizaciju. Zajedno radimo i na tehnologijsko-inovacijskom centru te na projektima energetske učinkovitosti. Dakle, sasvim je jasno da je danas suradnja i potpora Sveučilištu snažna i značajna u svakom pogledu. S velikim zadovoljstvom i još većim žarom mogu samo najaviti da će tako biti i dalje.

Željko Kerum

Ponajprije Vam želimo čestitati na izdanju Vašega prvog broja. Neosporno je da Split kao studentski grad te svi studenti, sadašnji i budući, imaju potrebu za ovakvim izdanjima i promišljanjima studentskih pitanja i potreba. Potencijal visokoškolskog obrazovanja, važnost razvoja Sveučilišta kao suvremene institucije te ostanak diplomiranih studenata u Splitu, koji su nezamjenjivi resursi znanja i prosperiteta grada, nezaobilazne su točke koje gospodin Kerum svakako neće zaobići u svom programu. Stoga se nadamo da će naša suradnja, kako s Vama tako i sa Sveučilištem, dobiti na važnosti i jačini u potpunosti, stupanjem gospodina Keruma na mjesto gradonačelnika. Gospodin Kerum je i do sada kao pojedinac pomagao sveučilištu, i to u vrijeme dok se nije bavio kandidaturom za gradonačelnika, jer mu je potpuno jasno da se Split može razvijati isključivo na raspoloživim resursima kojima će upravljati mladi obrazovani ljudi koji ga vole.

Kerumova lista, izborni stožer

Slobodan M. Beroš

Razvoju Sveučilišta u Splitu već prilično godina osobno pridonosim aktivnim angažmanom na edukacijskom, znanstveno-istraživačkom i stručnom području. Aktivno sam uspijevao i bitno utjecati na razvoj Sveučilišta uspostavljanjem novih studija i podizanjem studentskog standarda, primjerice zalaganjem za uključivanje studenata u sustav zdravstvene zaštite. Uvjerem sam da ću kao gradonačelnik opet pridonijeti razvoju Sveučilišta u Splitu usmjeravanjem izgradnje gradske komunalne infrastrukture u skladu s interesima Grada i Sveučilišta i u smjeru povišenja standarda rada znanstvenika i studentskog standarda. U prethodnom mandatu zapaženo sam osobno pridonio osiguranju uvjeta povoljnog financiranja izgradnje 200 stanova za znanstvenike te izgradnji pristupnih cesta i mostu za objekte Sveučilišta na Visokoj. Odnos Grada i Sveučilišta treba stalno dovoditi na višu razinu partnerstva jer stečena znanja visoko obrazovanog kadra su temelj svih planova razvitka Grada Splita. U skoroj budućnosti treba otvoriti i prostor sufinanciranja laboratorijske, znanstvene i nastavne opreme. Zbog skorog dovršetka objekata na Visokoj i potrebe prijevoza treba osigurati i jednu besplatnu autobusnu gradsku liniju. Uvjerem sam da će moja buduća osobna kontribucija pomoći u osiguranju temeljnih uvjeta razvoja Sveučilišta u Splitu.

